

II

(Незаконодателни актове)

РЕГЛАМЕНТИ

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2023/1315 НА КОМИСИЯТА

от 23 юни 2023 година

за изменение на Регламент (ЕС) № 651/2014 за обявяване на някои категории помощи за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от Договора и на Регламент (ЕС) 2022/2473 за обявяване на някои категории помощи — за предприятия, които произвеждат, преработват и предлагат на пазара продукти от риболов и аквакултури — за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от Договора

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 108, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕС) 2015/1588 на Съвета от 13 юли 2015 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към определени категории хоризонтална държавна помощ⁽¹⁾, и по-специално член 1, параграф 1, букви а) и б) от него,

след консултация с Консултативния комитет по държавните помощи,

като има предвид, че:

- (1) Прозрачността на държавната помощ е от изключително важно значение за правилното прилагане на разпоредбите на Договора и води до по-добро спазване, по-добра отчетност, партньорски проверки и в крайна сметка — до по-ефективни публични разходи. Предвид значимостта на прозрачността, и по-специално с цел да се уеднаквят праговете за оповестяване в Регламент (ЕС) № 651/2014 на Комисията⁽²⁾ с новите прагове във всички наскоро преразгледани насоки и рамки на Комисията в областта на държавната помощ, прагът, чието надхвърляне поражда задължение за оповестяване на информацията, съдържаща в приложение III към посочения регламент, във връзка с предоставената индивидуална помощ, следва да стане 100 000 EUR. Този праг следва да бъде 10 000 EUR за бенефициери, които извършват дейност в областта на първичното селскостопанско производство, и бенефициери, които извършват дейност в сектора на рибарството и аквакултурите, различни от онези, за които се прилага раздел 2а от Регламент (ЕС) № 651/2014, и на 500 000 EUR за помощи, свързани с финансови продукти, подкрепяни от фонда InvestEU съгласно раздел 16 от Регламент (ЕС) № 651/2014. Когато индивидуалната помощ надхвърля тези прагове, информацията за нея, посочена в приложение III към Регламент (ЕС) № 651/2014, трябва да се публикува до 6 месеца от датата на предоставяне на помощта. Когато помощта не надхвърля тези прагове, публикуването на информацията, съдържаща се в член 9, параграф 1, букви а) и б) от посочения регламент може да се извърши на по-късен етап.
- (2) За осигуряване на предвидимост и правна сигурност за прилагането на измененията на Регламент (ЕС) № 651/2014, въведени с настоящия регламент, по-специално за мерките за държавна помощ в подкрепа на екологичния и цифровия преход, е целесъобразно периодът на прилагане на Регламент (ЕС) № 651/2014 да се удължи с три години до 31 декември 2026 г.

⁽¹⁾ ОВ L 248, 24.9.2015 г., стр. 1.

⁽²⁾ Регламент (ЕС) № 651/2014 на Комисията от 17 юни 2014 г. за обявяване на някои категории помощи за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от Договора (ОВ L 187, 26.6.2014 г., стр. 1).

- (3) Когато е уместно, в разделите от Регламент (ЕС) № 651/2014, които са подложени на специален преглед, следва да бъдат въведени корекции на праговете за уведомяване и размера на помощта, като част от настоящото изменение, въз основа на оценка на развитието на пазара и практиката на Комисията. С оглед на дългия период на прилагане на посочения регламент от приемането му през 2014 г., като се имат предвид и настоящите високи нива на инфлация, е целесъобразно праговете за уведомяване и максималните размери на помощта да се увеличат и в разделите от Регламент (ЕС) № 651/2014, които не подлежат на специален преглед. В това отношение Комисията счита, че общо увеличение с 10 % на праговете за уведомяване и размера на помощта по останалите раздели от Регламент (ЕС) № 651/2014 г. е целесъобразно и следователно няма да доведе до нарушаване на конкуренцията в противоречие с общия интерес.
- (4) След приемането на преразгледаните Насоки за регионална държавна помощ за периода, считан от 1 януари 2022 г. ⁽³⁾, разпоредбите, свързани с регионалната помощ в Регламент (ЕС) № 651/2014, следва да бъдат адаптирани с цел да се гарантира съгласуваност между различните набори от правила, предназначени за постигането на същите цели. Глава III, раздел 1 от Регламент (ЕС) № 651/2014 също следва да се адаптира, за да се вземат предвид промените на пазара и с оглед на целите в Европейския зелен пакт ⁽⁴⁾ и Европейския закон за климата, определени в Регламент (ЕС) 2021/1119 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁵⁾. Оперативната помощ за предотвратяване и намаляване на обезлюдяването следва да се разшири, за да обхване слаборазвитите региони, така че да се улесни по-доброто подпомагане в регионите, изправени пред демографски предизвикателства. За да се улесни прилагането на Регламент (ЕС) № 651/2014 за подпомагани проекти под 50 милиона евро, изпълнявани от малки и средни предприятия (МСП), праговете за уведомяване следва да бъдат съответно коригирани и изяснени.
- (5) В съответствие с целите на Стратегията за мястото на МСП в устойчива и цифрова Европа ⁽⁶⁾, държавните помощи за консултантски услуги в полза на МСП може да се предоставят под формата на ваучери, например с цел да се насърчат екологосъобразни консултантски услуги. Освен това, когато предоставят държавни помощи, държавите членки може да решат да прилагат опростени правила по отношение на МСП, за да намалят административната тежест и да улеснят участието на МСП в конкурентни тържни процедури.
- (6) Според съобщенията „Изграждане на цифровото бъдеще на Европа“ ⁽⁷⁾ и „Европейска стратегия за данните“ ⁽⁸⁾ е необходимо да се гарантира, че цифровите решения помагат на Европа да върви по свой собствен път към цифрова трансформация, която работи в полза на хората и е в съответствие с европейските ценности. В Новата промишлена стратегия за Европа ⁽⁹⁾ се посочва, че Европа се нуждае от научни изследвания и технологии и силен единен пазар, който премахва пречките и намалява бюрокрацията. В стратегията се признава, че увеличаването на инвестициите в научни изследвания, иновации, внедряване и модерна инфраструктура ще спомогне за разработването на нови производствени процеси и за създаването на работни места. Във връзка с това в изследователските проекти и услугите в подкрепа на иновациите също така се включва разработването или подобряването на цифровите продукти, процеси и услуги във всяка област, технология, отрасъл или сектор (включително, но не само, цифрови отрасли, цифрови инфраструктури и технологии, например изчисления със суперкомпютри, квантови технологии, блокчейн технологии, изкуствен интелект, киберсигурност, големи информационни масиви и облачни технологии).
- (7) За да се ускори изпълнението на някои иновативни проекти, свързани с проекти, включващи няколко държави членки, е подходящо да се въведат по-високи прагове за уведомяване и интензитети на помощта за проекти за научноизследователска и развойна дейност, които осигуряват трансгранични ползи като ефективност на сътрудничеството и разпространение на знания.

⁽³⁾ Съобщение на Комисията — Насоки за регионална държавна помощ (ОВ С 153, 29.4.2021 г., стр. 1).

⁽⁴⁾ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Европейския съвет, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите „Европейският зелен пакт“, COM(2019) 640 final.

⁽⁵⁾ Регламент (ЕС) 2021/1119 на Европейския парламент и на Съвета от 30 юни 2021 г. за създаване на рамката за постигане на неутралност по отношение на климата и за изменение на регламенти (ЕО) № 401/2009 и (ЕС) 2018/1999 (Европейски закон за климата) (ОВ L 243, 9.7.2021 г., стр. 1).

⁽⁶⁾ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите, „Стратегия за мястото на МСП в устойчива и цифрова Европа“, COM(2020) 103 final.

⁽⁷⁾ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите, „Изграждане на цифровото бъдеще на Европа“, COM(2020) 67 final.

⁽⁸⁾ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите, „Европейска стратегия за данните“, COM(2020) 66 final.

⁽⁹⁾ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите, „Нова промишлена стратегия за Европа“, COM(2020) 102 final.

- (8) С оглед на въвеждането на специални групови освобождавания за водено от общностите местно развитие (ВОМР), определено като „местно развитие в рамките на LEADER“ по линия на Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони, и проектите на оперативните групи в рамките на Европейското партньорство за иновации (ЕПИ) за селскостопанска производителност и устойчивост в Регламент (ЕС) 2022/2472 на Комисията ⁽¹⁰⁾ е целесъобразно, от една страна, да се разшири обхватът на настоящото групово освобождаване за водени от общностите проекти за местно развитие съгласно Регламент (ЕС) № 651/2014 извън проектите в рамките на LEADER и, от друга страна, да се премахне груповото освобождаване за проекти в рамките на ЕПИ съгласно Регламент (ЕС) № 651/2014.
- (9) Целесъобразно е в приложното поле на Регламент (ЕС) № 651/2014 да се включат условия за съвместимост по отношение на помощта за микропредприятия под формата на публични интервенции по отношение на доставката на електроенергия, природен газ или топлинна енергия. Тези мерки следва да бъдат в съответствие с приложимите разпоредби на правото на Съюза, когато се определят като публична интервенция при определянето на цените. Тези мерки не следва да са дискриминиращи нито за доставчиците, нито за микропредприятията и следва да водят до цена на дребно над себестойността, на ниво, при което може да възникне ефективна конкуренция между търговците на дребно.
- (10) За да се смекчат последиците от повишаването на цените на енергията след военната агресия на Русия срещу Украйна, с Регламент (ЕС) 2022/1854 на Съвета ⁽¹¹⁾ по изключение се дава възможност държавите членки да прилагат временно мерки за публична интервенция при определянето на цените за доставка на електроенергия за малките и средните предприятия (МСП), включително задължения за доставка по цени под себестойността. Поради това също така е целесъобразно в приложното поле на Регламент (ЕС) № 651/2014 да се включат условия за съвместимост за помощта за МСП под формата на временни публични интервенции по отношение на доставката на електроенергия, газ или топлинна енергия, произведена от природен газ, за смекчаване въздействието на увеличенията на цените след агресивната война на Русия срещу Украйна. Такива мерки не следва да водят до дискриминация спрямо МСП или доставчиците или да им налагат несправедливи разходи. Поради това доставчиците следва да бъдат компенсирани за разходите, направени при доставка на регулирани цени, ако публичната интервенция изисква от тях да доставят по цени под себестойността. С цел да се избегне увеличаването на търсенето на електроенергия, природен газ или топлинна енергия, произведена от природен газ или електроенергия, в резултат на подобни мерки, регулираните цени следва да покриват само ограничено потребление и не следва да водят до средна цена на доставките, която да е по-ниска от цените преди агресията срещу Украйна.
- (11) Помощта за изграждане или модернизиране на инфраструктури за изпитване и експериментиране е предназначена основно за преодоляването на пазарната неефективност, произтичаща от несъвършена и асиметрична информация или от липса на координация. За разлика от изследователските инфраструктури структурите за изпитване и експериментиране се използват предимно за икономически дейности и по-специално за предоставяне на услуги на предприятия. Изграждането или модернизирането на съвременна инфраструктура за изпитване и експериментиране е свързано с високи първоначални инвестиционни разходи, което заедно с нестабилна клиентска база може да затрудни достъпа до частно финансиране. Достъпът до публично финансирани инфраструктури за изпитване и експериментиране трябва да бъде предоставян на няколко ползватели на прозрачна и недискриминационна основа и при пазарни условия. За да се улесни достъпът на ползвателите до инфраструктури за изпитване и експериментиране, техните потребителски такси могат да бъдат намалени в съответствие с други разпоредби на Регламент (ЕС) № 651/2014 или Регламент (ЕС) № 1407/2013 на Комисията ⁽¹²⁾. Ако тези условия не са спазени, мярката може да води до държавна помощ за ползвателите на инфраструктурата. В такива ситуации помощта за ползвателите или за изграждането или модернизирането следва да бъде освободена от задължението за уведомяване единствено ако помощта на ползвателите е предоставена в съответствие с приложимите правила за държавна помощ. Дадена инфраструктура за изпитване и експериментиране може да бъде притежавана и използвана и от множество страни, а публичните субекти и предприятията може да използват инфраструктурата и в сътрудничество. Инфраструктурите за изпитване и експериментиране са познати също и като технологични инфраструктури.
- (12) Помощта за иновационни кълъстери има за цел да бъде отстранена пазарната неефективност, свързана с координационни проблеми, които пречат на развитието на кълъстерите или ограничават взаимодействието и обмена на знания в тях. Държавните помощи могат да подпомагат инвестициите в отворени и споделени инфраструктури за иновационни кълъстери или да подпомагат работата на кълъстерите с цел да засилят сътрудничеството, работата в мрежа и ученето. Оперативна помощ за иновационни кълъстери следва обаче да се предоставя само за ограничен период от време, който не надвишава 10 години. За да се улесни достъпът до съоръжения на иновационни кълъстери или участие в дейностите на иновационен кълъстер, може да се предлага достъп на намалени цени при спазване на други разпоредби от Регламент (ЕС) № 651/2014 или Регламент (ЕС) № 1407/2013.

⁽¹⁰⁾ Регламент (ЕС) 2022/2472 на Комисията от 14 декември 2022 г. относно деклариране на някои категории помощи в секторите на селското и горското стопанство и в селските райони за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ОВ L 327, 21.12.2022 г., стр. 1).

⁽¹¹⁾ Регламент (ЕС) 2022/1854 на Съвета от 6 октомври 2022 година относно спешна намеса за справяне с високите цени на енергията (ОВ L 261I, 7.10.2022 г., стр. 1).

⁽¹²⁾ Регламент (ЕС) № 1407/2013 на Комисията от 18 декември 2013 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта *de minimis* (ОВ L 352, 24.12.2013 г., стр. 1).

- (13) Помощта за иновационни дейности е насочена главно към пазарна неефективност, свързана с положителни външни фактори (разпространение на знания), координационни трудности и, в по-малка степен, асиметрична информация. По отношение на МСП такава помощ за иновации може да бъде предоставяна за получаване, валидиране и защита на патенти и други нематериални активи, както и за командироване на висококвалифициран персонал и за ползването на консултантски и помощни услуги в областта на иновациите, например услугите, предоставяни от организациите за научни изследвания и разпространение на знания, изследователските инфраструктури, инфраструктурите за изпитване и експериментирание или иновационните клъстери.
- (14) Мрежите за пренос на данни са предпоставка за разгръщането както на фиксирани, така и на мобилни мрежи за достъп в райони, в които или няма такава инфраструктура, или няма вероятност такава инфраструктура да бъде изградена в близко бъдеще. Държавната помощ, предоставена за подпомагане на разгръщането на определени мрежи за пренос на данни, чрез които се подкрепят както фиксираните, така и мобилните мрежи, следва да се счита за съвместима с вътрешния пазар и да бъде освободена от изискването за уведомяване при определени условия, за да се помогне за преодоляване на цифровото разделение в районите с пазарна неефективност, като същевременно бъдат ограничени рисковете от нарушаване на конкуренцията и изтласкване на частните инвестиции.
- (15) Като следваща стъпка след приемането на преразгледаните Насоки относно държавните помощи за насърчаване на инвестициите в рисковото финансиране ⁽¹³⁾ за периода, считан от 2022 г., определенията и другите правни разпоредби, свързани с достъпа до финансиране за МСП в Регламент (ЕС) № 651/2014, следва да бъдат приведени в съответствие с преразгледаните Насоки с цел да се гарантира съгласуваност. МСП са гръбнака на икономиките на държавите членки както по отношение на заетостта, така и по отношение на икономическата динамика и растежа, и поради това са от основно значение и за икономическото развитие и устойчивостта на Съюза като цяло. Те предлагат новаторски решения за справяне с предизвикателства като изменението на климата, неефективното използване на ресурсите и загубата на социално сближаване и спомогат за разпространението на тези иновации в подкрепа на екологичния и цифровия преход, както и за укрепване на устойчивостта или технологичния суверенитет на Съюза. За да могат да се разрастват и да разгрънат пълния си потенциал обаче, МСП се нуждаят от достъп до финансиране. Ето защо Комисията смята, че е целесъобразно да се стимулира създаването на ефективен пазар за рисковото финансиране с цел МСП да могат да получават достъп до необходимото финансиране на всеки един етап от своето развитие. Доколкото такъв пазар все още не се е оформил напълно, чрез помощите за достъп до финансиране, насочени към МСП и стартиращи предприятия, се преодоляват пазарните неефективности или други относими пречки, които не позволяват на тези групи предприятия да привличат финансирането, от което се нуждаят, за да разгрънат пълния си потенциал. МСП, особено когато са новосъздадени или са част от нови или високотехнологични сектори, често не са в състояние да докажат своята кредитоспособност на инвеститорите. Оценката ⁽¹⁴⁾ на относимите правила, извършена през 2019 г. и 2020 г., потвърждава, че пазарните неефективности или другите относими пречки продължават да са налице — положение, което вероятно ще се влоши в резултат от пандемията от COVID-19 и последиците от настоящата политическа и икономическа обстановка в Европа, породена от военната агресия на Русия срещу Украйна. С цел да се улесни допълнително разгръщането на такава помощ, с която на МСП да се осигурят перспективи за растеж и да се гарантира цялостната устойчивост на икономиката на Съюза, и за да се осигури повече яснота, следва да бъде преразгледана структурата на разпоредбите и приложното поле относно рисковото финансиране. Проектите, които отговарят на условията за подпомагане от Фонда за иновации, е възможно да отговарят на условията за достъп до финансиране за иновативни предприятия.
- (16) Като следваща стъпка след приемането на Насоките относно държавната помощ в областта на климата, опазването на околната среда и енергетиката от 2022 г. ⁽¹⁵⁾, които са в сила от 27 януари 2022 г., разпоредбите в Регламент (ЕС) № 651/2014, свързани с помощта в областта на опазването на околната среда, включително опазването на климата и енергетиката, следва да бъдат адаптирани с цел да се гарантира съгласуваност между различните набори от правила, насочени към едни и същи цели. Обхватът на глава III, раздел 7, от Регламент (ЕС) № 651/2014 следва да бъде адаптиран, за да се вземат предвид промените на пазара и целите, залегнали в Европейския зелен пакт и Европейския законодателен акт за климата, както и мерките, предвидени в плана на Комисията REPowerEU ⁽¹⁶⁾ за справяне с въздействието на военната агресия на Русия срещу Украйна и за смекчаване на всички отрицателни ефекти върху ускорения екологичен преход, включително въведените през 2021 г. разпоредби за изменение на Регламент (ЕС) № 651/2014 ⁽¹⁷⁾. При разработването на своите мерки за държавни помощи държавите членки могат да съчетават помощи по линия на различни разпоредби от Регламент (ЕС) № 651/2014, при условие че всички относими условия, включително тези относно натрупването, са спазени.

⁽¹³⁾ Съобщение на Комисията — Насоки относно държавните помощи за насърчаване на инвестициите в рисковото финансиране (ОВ С508, 16.12.2021 г., стр. 1).

⁽¹⁴⁾ Работен документ на службите на Комисията относно проверката за пригодност на пакета за модернизиране на държавната помощ от 2012 г., насоките за железопътния транспорт и застраховането на краткосрочни експортни кредити (SWD/2020/0257 final).

⁽¹⁵⁾ Съобщение на Комисията — Насоки относно държавната помощ в областта на климата, опазването на околната среда и енергетиката от 2022 г. (ОВ С 80, 18.2.2022 г., стр. 1).

⁽¹⁶⁾ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите, „План REPowerEU“, COM(2022) 230 final.

⁽¹⁷⁾ Регламент (ЕС) 2021/1237 на Комисията от 23 юли 2021 г. за изменение на Регламент (ЕС) № 651/2014 за обявяване на някои категории помощи за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от Договора (ОВ L 270, 29.7.2021 г., стр. 39).

- (17) Инвестиционната помощ, насочена към подпомагане на придобиването или наемането на превозни средства с нулеви емисии или екологично чисти превозни средства, или преоборудването на превозни средства, така че да могат да се определят като превозни средства с нулеви емисии или екологично чисти превозни средства, допринася за преминаването към мобилност с нулеви емисии и постигането на амбициозните цели на Европейския зелен пакт, главно намаляването на емисиите на парникови газове в сектора на транспорта. В светлината на опита, натрупан от Комисията във връзка с мерките за държавна помощ, с които се подпомага екологично чистата мобилност, е подходящо да се въведат специфични условия за съвместимост, за да се гарантира, че помощта е пропорционална и не нарушава неоснователно конкуренцията чрез изместване на търсенето от по-екологично чистите алтернативи. Приложното поле на разпоредбите на Регламент (ЕС) № 651/2014 относно инвестиционните помощи за инфраструктура за зареждане с електроенергия и водород следва да се разшири с цел да се обхванат и инфраструктурата за зареждане с гориво, с която се подава водород от невъзобновяеми източници, при условие че е налице ясна ориентация в посока на декарбонизация на водорода. Освен това помощ за инфраструктурата за зареждане с електроенергия и за зареждане с гориво следва да бъде налична и за инфраструктура, която не е публично достъпна.
- (18) Целесъобразно е в приложното поле на Регламент (ЕС) № 651/2014 да бъдат включени конкретни условия за съвместимост за помощите за водород във всички сектори в съответствие с целите на Стратегията за използването на водорода за неутрална по отношение на климата Европа⁽¹⁸⁾, както и за съхранение.
- (19) Разпоредбите на Регламент (ЕС) № 651/2014 относно оперативната помощ за насърчаване на енергията от възобновяеми източници следва да се разширят и да обхванат общностите за възобновяема енергия в съответствие с Директива (ЕС) 2018/2001 на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁹⁾. Що се отнася до инвестиционните помощи, общностите за възобновяема енергия, заедно с различни видове предприятия, следва да попадат в обхвата на Регламент (ЕС) № 651/2014. В този контекст общностите за възобновяема енергия и гражданските енергийни общности съгласно определението в Директива (ЕС) 2019/944 на Европейския парламент и на Съвета⁽²⁰⁾ може да бъдат считани за МСП, доколкото съответстват на изискванията, установени в приложение I от Регламент (ЕС) № 651/2014.
- (20) Подходящо е в обхвата на Регламент (ЕС) № 651/2014 да се включат условия за съвместимост на инвестиционните помощи за възстановяване на природни местообитания и екосистеми, опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и прилагане на природосъобразни решения за адаптиране към изменението на климата и за смекчаване на последствията от него в съответствие с целите на Стратегията за биологичното разнообразие за 2030 г.⁽²¹⁾, целите на Европейския закон за климата, стратегията на ЕС за адаптиране към изменението на климата⁽²²⁾ и Съобщението относно устойчивите въглеродни цикли⁽²³⁾. Тези условия следва да бъдат добавени към съществуващите разпоредби, свързани с помощ за саниране на замърсени обекти. Следователно инвестиционната помощ в тези области следва да се счита за съвместима с вътрешния пазар и да бъде освободена от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора при определени условия. По-специално е необходимо да се гарантира спазване на принципа „замърсителят плаща“, според който разходите за мерки за справяне със замърсяването следва да бъдат поети от причинителя на замърсяването.
- (21) Разпоредбите на Регламент (ЕС) № 651/2014 относно инвестиционните помощи за рециклиране и повторна употреба на отпадъци следва да се адаптират и разширят с цел да обхванат развитията на пазара и да отразяват, в съответствие с Плана за действие относно кръговата икономика⁽²⁴⁾, преминаването към мерки, насочени към насърчаване на ефективността на ресурсите и подпомагане на прехода към кръгова икономика. Замяната на първични суровини или изходни суровини с вторични (повторно използвани или рециклирани) или възстановени суровини ще намали натиска по отношение на природните ресурси, ще създаде предпоставки за устойчив растеж и работни места и ще подобри устойчивостта.

⁽¹⁸⁾ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Европейския съвет, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите „Стратегия за използването на водорода за неутрална по отношение на климата Европа“, COM(2020) 301 final.

⁽¹⁹⁾ Директива (ЕС) 2018/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници (ОВ L 328, 21.12.2018 г., стр. 82).

⁽²⁰⁾ Директива (ЕС) 2019/944 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юни 2019 г. относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия и за изменение на Директива 2012/27/ЕС (ОВ L 158, 14.6.2019 г., стр. 125).

⁽²¹⁾ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите „Стратегия на ЕС за биологичното разнообразие за 2030 г. Да осигурим полагащото се място на природата в нашия живот“, COM(2020)380 final.

⁽²²⁾ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите „Изграждане на устойчива на климатичните изменения Европа — новата стратегия на ЕС за адаптиране към изменението на климата“, COM(2021) 82 final.

⁽²³⁾ Съобщение на Комисията до Европейския парламент и Съвета — Устойчиви въглеродни цикли (COM(2021) 800 final).

⁽²⁴⁾ Съобщение на Комисията „Нов план за действие относно кръговата икономика — За по-чиста и по-конкурентоспособна Европа“, COM(2020) 98 final.

- (22) Необходимо е в обхвата на Регламент (ЕС) № 651/2014 да се включат условия за съвместимост по отношение на помощта под формата на намаления на екологични данъци или такси. Целта на екологичните данъци или парафискалните такси е да се увеличат разходите за дейности, нанасящи вреда на околната среда, и по този начин да се обезкуражи такова поведение и да се повиши равнището на опазване на околната среда. Когато екологичните данъци или парафискалните такси не могат да бъдат наложени, без да се изложи на риск стопанската дейност на определени предприятия, предоставянето на по-благоприятно третиране на някои предприятия може да позволи да се постигне по-голям общ принос към екологичните данъци или парафискалните такси. В този смисъл при някои обстоятелства намаленията на екологичните данъци или парафискалните такси могат косвено да допринесат за по-висока степен на опазване на околната среда.
- (23) Уместно е да се прилагат едни и същи условия за помощ под формата на намаления и освобождаване от екологични данъци във всички икономически сектори, освен ако не се прилагат специални правила. Поради това помощта под формата на намаления на данъци за риболов във вътрешни водоёми и рибовъдните дейности, приета от държавите членки съгласно член 15, параграф 1, буква е) и член 15, параграф 3 от Директива 2003/96/ЕО на Съвета ⁽²⁵⁾, следва да попадне в приложното поле на Регламент (ЕС) № 651/2014 от 1 юли 2023 г., тъй като Регламент (ЕС) 2022/2473 на Комисията ⁽²⁶⁾ повече няма да се прилага за тях.
- (24) Що се отнася до инвестиционните помощи за централните отоплителни и/или охладителни системи, условията за съвместимост, изложени в член 46 от Регламент (ЕС) № 651/2014 във връзка с подпомагане за инвестиции в централни отоплителни и/или охладителни системи, които използват ископаеми горива, особено природен газ, както и инвестиции в разпределителни мрежи или модернизации на такива, следва да се коригират, за да се вземат предвид целите в Европейския зелен пакт и Европейския закон за климата, и по-специално Плана за инвестиции за устойчива Европа ⁽²⁷⁾.
- (25) Що се отнася до инвестициите в енергийна инфраструктура, в обхвата на Регламент (ЕС) № 651/2014 следва да се включат групови освобождавания за подпомагане на инвестициите, които не се осъществяват в подпомагани региони. Освен това е необходимо да се коригират условията за съвместимост на посочения регламент относно подпомагането за инвестиции в енергийна инфраструктура и за природен газ, за да се вземат под внимание целите по линия на Европейския зелен пакт и да се гарантира спазването на целите в областта на климата за 2030 г. и 2050 г.
- (26) Предвид спецификата на финансирането на проекти в областта на отбранителната промишленост, в която търсенето е почти изключително от страна на държавите членки, които също така контролират всяко придобиване на свързани с отбраната продукти и технологии, включително износа, секторът на отбраната функционира по своеобразен начин и не се придържа към обичайните правила и бизнес модели, на които се подчиняват по-традиционните пазари. Предвид спецификите на сектора и правилата по линия на Европейския фонд за отбрана създаден с Регламент (ЕС) 2021/697 на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁸⁾ и на Европейската програма за промишлено развитие в областта на отбраната, създадена с Регламент (ЕС) 2018/1092 на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁹⁾, когато максималните проценти на финансиране са определени не с цел да се ограничи общото публично финансиране, а да се привлече съфинансиране от държавите членки, финансовият принос от страна на държавите членки към тези съфинансирани проекти следва при определени условия да се смята за съвместим с вътрешния пазар и да бъде освободен от задължението за уведомяване. По-специално подобно съфинансиране може да бъде обявено за съвместимо извън обхвата на общите разпоредби относно помощите за проекти за научноизследователска и развойна дейност, при условие че бенефициерите плащат пазарни цени за всяко използване на получените в резултат на проекта права върху интелектуалната собственост или прототипи за цели, различни от отбраната. Освен това в такива ситуации следва да не се налага повторно оценяване на условията за допустимост, които вече са преминали оценка на транснационално равнище от страна на Комисията с помощта на независими експерти в съответствие с правилата по линия на Европейския фонд за отбрана и Европейската програма за промишлено развитие в областта на отбраната преди избора на проект за научноизследователска и развойна дейност. Накрая, член 8 от Регламент (ЕС) № 651/2014 следва да се измени с цел да се позволи съчетаването на централно управлявано финансиране от Съюза и държавни помощи, при условие че общата им стойност не надхвърля общите разходи по проекта.
- (27) Поради това Регламенти (ЕС) № 651/2014 и (ЕС) 2022/2473 следва да бъдат съответно изменени,

⁽²⁵⁾ Директива 2003/96/ЕО на Съвета от 27 октомври 2003 г. относно реструктурирането на правната рамката на Общността за данъчно облагане на енергийните продукти и електроенергията (ОВ L 283, 31.10.2003 г., стр. 51).

⁽²⁶⁾ Регламент (ЕС) № 2022/2473 на Комисията от 14 декември 2022 г. за обявяване на някои категории помощи — за предприятия, които произвеждат, преработват и предлагат на пазара продукти от риболов и аквакултури — за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ОВ L 327, 21.12.2022 г., стр. 82).

⁽²⁷⁾ Съобщение на Комисията „План за инвестиции за устойчива Европа/План за инвестиции на Европейския зелен пакт“, COM(2020) 21 final.

⁽²⁸⁾ Регламент (ЕС) 2021/697 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2021 година за създаване на Европейски фонд за отбрана и за отмяна на Регламент (ЕС) 2018/1092 (ОВ L 170, 12.5.2021 г., стр. 149).

⁽²⁹⁾ Регламент (ЕС) 2018/1092 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юли 2018 година за създаване на Европейска програма за промишлено развитие в областта на отбраната с цел подкрепа на конкурентоспособността и иновационния капацитет на отбранителната промишленост на Съюза ОВ L 200, 7.8.2018 г., стр. 30).

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Регламент (ЕС) № 651/2014 се изменя, както следва:

(1) член 1 се изменя, както следва:

а) в параграф 2 буква а) се заменя със следното:

„а) схеми по раздел 1 (с изключение на член 15), раздели 2 (с изключение на членове 19в и 19г), 3, 4, 7 (с изключение на член 44) и раздел 10 от глава III от настоящия регламент, ако средният годишен бюджет за държавната помощ на държава членка надхвърля 150 милиона евро, след изтичане на шест месеца от тяхното влизане в сила, както и помощ, предоставена под формата на финансови продукти съгласно раздел 16 от глава III, ако средният годишен бюджет за държавната помощ на държава членка надхвърля 200 милиона евро, след изтичане на шест месеца от тяхното влизане в сила. За помощта по раздел 16 от глава III от настоящия регламент единствено финансовият принос на държава членка в раздел „Държави членки“ на гаранцията от ЕС, посочена в член 9, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕС) 2021/523 на Европейския парламент и Съвета (*), предназначени за специфичен финансов продукт, се взема предвид, за да се оцени дали средният годишен бюджет за държавна помощ на тази държава членка, свързан с финансовия продукт, надвишава 200 милиона евро. Комисията може да реши настоящият регламент да продължи да се прилага за по-дълъг период от време за всяка такава схема за помощ, след като оцени съответния план за оценка, изпратен от държавата членка до Комисията, в срок от 20 работни дни от влизането на схемата в сила. В случаите, в които Комисията вече е удължила прилагането на настоящия регламент след първоначалните шест месеца по отношение на такива схеми, държавите членки могат да решат да удължат тези схеми до края на периода на прилагане на настоящия регламент, при условие че съответната държава членка е представила доклад за оценка в съответствие с плана за оценка, одобрен от Комисията;

(*) Регламент (ЕС) 2021/523 на Европейския парламент и на Съвета от 24 март 2021 г. за създаване на програмата InvestEU и за изменение на Регламент (ЕС) 2015/1017 (ОВ L 107, 26.3.2021 г., стр. 30)“;

б) в параграф 3, букви а) и б) се заменят със следното:

„а) помощите, предоставяни в сектора на рибарството и аквакултурите, в обхвата на Регламент (ЕС) № 1379/2013 на Европейския парламент и на Съвета (*) с изключение на:

- помощите за обучение;
- помощите за достъп на МСП до финансиране;
- помощите за научноизследователска и развойна дейност;
- помощите за иновации за МСП;
- помощите за работещи в неравностойно положение и работещи с увреждания;
- регионалните инвестиционни помощи в най-отдалечените региони;
- схемите за регионална оперативна помощ;
- помощите за водени от общностите проекти за местно развитие;
- помощите за проекти по цел „Европейско териториално сътрудничество“;
- считано от 1 юли 2023 г., помощите под формата на намаления на екологичните данъци съгласно член 15, параграф 1, буква е) и член 15, параграф 3 от Директива 2003/96/ЕО на Съвета (**);
- помощите, включени във финансови продукти, подпомагани от фонда InvestEU, с изключение на операциите, изброени в член 1, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 717/2014 на Комисията (***);
- за помощи за микропредприятия под формата на публични интервенции, свързани с доставката на електроенергия, газ или топлинна енергия, посочени в член 19в;
- за помощ за МСП под формата на временни публични интервенции, свързани с доставката на електроенергия, газ или топлинна енергия, произведена от природен газ или електроенергия, за смекчаване на въздействието от увеличенията на цените след военната агресия на Русия срещу Украйна, посочено в член 19г;

- б) помощи, предоставени в сектора на първичното производство на селскостопански продукти, с изключение на регионални инвестиционни помощи в най-отдалечените региони, схеми за регионални оперативни помощи, помощи за консултантски услуги в полза на МСП, помощи за рисково финансиране, помощ за научноизследователска и развойна дейност, помощи за иновации за МСП, помощи за опазване на околната среда, помощи за обучение, помощи за работещи в неравностойно положение и работещи с увреждания, помощи за водени от общностите проекти за местно развитие, помощи за проекти по цел „Европейско териториално сътрудничество“, помощи, включени във финансови продукти, подпомагани от фонд InvestEU, помощи за микропредприятия под формата на публични интервенции, свързани с доставката на електроенергия, газ или топлинна енергия, посочени в член 19в, и помощи за МСП под формата на временни публични интервенции, свързани с доставката на електроенергия, газ или топлинна енергия, произведена от природен газ или електроенергия, за смекчаване на въздействието от увеличенията на цените след военната агресия на Русия срещу Украйна, посочено в член 19г;

(*) Регламент (ЕС) № 1379/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г. относно общата организация на пазарите на продукти от риболов и аквакултури, за изменение на регламенти (ЕО) № 1184/2006 и (ЕО) № 1224/2009 на Съвета и за отмяна на Регламент (ЕО) № 104/2000 на Съвета (ОВ L 354, 28.12.2013 г., стр. 1).

(**) Директива 2003/96/ЕО на Съвета от 27 октомври 2003 г. относно реструктурирането на правната рамката на Общността за данъчно облагане на енергийните продукти и електроенергията (ОВ L 283, 31.10.2003 г., стр. 51).

(***) Регламент (ЕС) № 717/2014 на Комисията от 27 юни 2014 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта *de minimis* в сектора на рибарството и аквакултурите (ОВ L 190, 28.6.2014 г., стр. 45).“;

- в) добавя се следният параграф 6:

„6. Глава III, раздел 7 от настоящия регламент не се прилага за мерки за държавна помощ за производство на ядрена енергия.“;

- (2) член 2 се изменя, както следва:

- а) в точка (18) букви а) и б) се заменят със следното:

„а) в случай на дружество с ограничена отговорност (различно от МСП, което съществува по-малко от три години или, за целите на допустимостта за помощите за рисково финансиране, МСП, което изпълнява условията в член 21, параграф 3, буква б) и отговаря на условията за инвестиции за рисково финансиране въз основа на извършен от избрания финансов посредник финансов и правен анализ), когато неговият записан акционерен капитал е намалял с повече от половината поради натрупани загуби. Такъв е случаят, когато приспадането на натрупаните загуби от резервите (и всички други елементи, които по принцип се считат за част от собствения капитал на дружеството) води до отрицателен кумулативен резултат, който надвишава половината от записания акционерен капитал. За целите на настоящата разпоредба под понятието „дружество с ограничена отговорност“ се разбира по-специално видовете дружества, упоменати в приложение I към Директива 2013/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета (*), а „акционерен капитал“ включва, ако е уместно, всякакви премии от емисии.

б) в случай на дружество, в което поне някои от съдружници носят неограничена отговорност за задълженията на дружеството (което не е МСП, което съществува от по-малко от три години или, за целите на допустимостта за помощите за рисково финансиране, МСП, което отговаря на условията по член 21, параграф 3, буква б) и на условията за инвестиции за рисково финансиране въз основа на извършен от избрания финансов посредник финансов и правен анализ), когато капиталът, вписан в баланса на дружеството, е намалял с повече от половината поради натрупани загуби. За целите на настоящата разпоредба под понятието „дружество, при което поне някои негови съдружници носят неограничена отговорност за задълженията на дружеството“, се разбира по-специално типовете дружества, посочени в приложение II към Директива 2013/34/ЕС.

(*) Директива 2013/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно годишните финансови отчети, консолидираните финансови отчети и свързаните доклади на някои видове предприятия и за изменение на Директива 2006/43/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директиви 78/660/ЕО и 83/349/ЕО на Съвета (ОВ L 182, 29.6.2013 г., стр. 19).“;

- б) точка (20) се заменя със следното:
- „(20) „коригиран размер на помощта“ означава максимален допустим размер на помощта за голям инвестиционен проект, изчислен по следната формула:
- $$\text{коригиран размер на помощта} = R \times (A + 0,50 \times B + 0 \times C)$$
- където: R е максималният интензитет на помощта, приложим в съответния регион, с изключение на увеличения интензитет на помощта за МСП; A е частта от допустимите разходи, равняващи се на 55 милиона евро; B е частта от допустимите разходи между 55 и 110 милиона евро; C е частта от допустимите разходи над 110 милиона евро;“;
- в) точка (27) се заменя със следното:
- „(27) „подпомагани региони“ означава региони, посочени в карта на регионалните помощи, одобрена в изпълнение на член 107, параграф 3, букви а) и в) от Договора и в сила към момента на присъждане на помощта;“;
- г) точка (32) се заменя със следното:
- „(32) „нетно увеличение в числеността на персонала“ означава нетно увеличение в броя на служителите в засегнатия стопански обект в сравнение със средния им брой за даден период от време след приспадане на всички закрити работни места от броя на създадените работни места през този период. Броят на лицата, назначени на пълен работен ден, на непълен работен ден и на сезонна работа, трябва да се отчете посредством техните единици труд за година;“;
- д) точка (34) се заменя със следното:
- „(34) „финансов посредник“ означава всяка финансова институция, независимо от нейната форма и собственост, включително фондовете, инвестиращи в други фондове, частните инвестиционни фондове, публичните инвестиционни фондове, банките, институциите за микрофинансиране и гаранционните дружества;“;
- е) вмъкват се следните точки (39а) и (39б):
- „(39а) „сделка между несвързани лица“ означава, че условията на сделката между договарящите се страни не се различават от условията, които биха били договорени между независими предприятия, и не съдържат елемент на колюзия. Всяка сделка, която е резултат от открита, прозрачна и недискриминационна процедура, се разглежда като съответстваща на принципа на сделката между несвързани лица;
- (39б) „писмен“ означава всяка форма на писмен документ, включително електронни документи, при условие че такива електронни документи са признати за еквивалентни съгласно приложимите административни процедури и законодателство в съответната държава членка;“;
- ж) точка (40) се заличава;
- з) точки (42) и (43) се заменят със следното:
- „(42) „регионална оперативна помощ“ означава помощ за намаляване на текущите разходи на дадено предприятие, включително категории, като например разходи за персонал, материали, услуги, възложени на подизпълнители, комуникации, енергия, поддръжка, наем, управление. Изключени са обаче амортизационните разходи и разходите за финансиране, свързани с инвестиция, за която е ползвана инвестиционна помощ;
- (43) „стоманодобивен сектор“ означава производството на едно или повече от следните изделия:
- а) необработен чугун и феросплави:
- необработен чугун за производство на стомана, леярски чугун и друг необработен чугун, огледални „шпигел“ чугуни и високовъглероден фероманган, без да се включват други феросплави;
- б) суровини и полуготови продукти от желязо, обикновена стомана или специална стомана:
- лята стомана, на блокове или не, включително блокове за коване на полуготови изделия: блуми, кръгли блокове и сляби; листови и листови покалаена ламарина; горещо валцувани коилси, с изключение на производство на течна стомана за леене от малки и средни леярни;

в) готови продукти след гореща обработка на желязо, обикновена стомана или специална стомана:

релси, траверси, сглобяеми плоскости, единични плоскости, профили, тежки секции с дебелина 80 mm и по-голяма, валцувани плоскости, профили и секции с дебелина по-малко от 80 mm и плоскости по-тънки от 150 mm, тел, тръби с кръгло сечение и други профили, горещо валцувани вериги и ленти (включително ленти за тръби), плосковалцовани продукти и листове с дебелина 3 mm или повече, плосковалцовани продукти с универсално предназначение с дебелина 150 mm или повече, с изключение на тел и продукти от тел, полирани тръби и желязни отливки;

г) готови продукти след студена обработка на желязо:

покалаена ламарина, матова ламарина, черна ламарина, галванизирани или с други видове покритие листове ламарина, студено валцувани листове, електролитни листове, ленти за покалаена ламарина, студено валцувани плоскости, във форма на коилси или ленти;

д) тръби:

всички безшевни стоманени тръби, запоени стоманени тръби с диаметър, превишаващ 406,4 mm“;

и) вмъква се следната точка (43а):

„(43а) „лигнитни въглища“ означава нискокалорични от категория В, ортолигнитни нискокалорични от категория Б или мета лигнитни въглища, както са определени в Международната система за кодификация на въглищата, съставена от Икономическата комисия за Европа на ООН;“;

й) точка (44) се заличава;

к) точка (45) се заменя със следното:

„(45) „транспортен сектор“ означава превоз на пътници с въздушен, морски, автомобилен или железопътен транспорт и транспорт по вътрешни водни пътища или услугите по товарен превоз за чужда сметка или срещу възнаграждение; по-специално „транспортният сектор“ означава следните дейности от гледна точка на статистическата класификация на икономическите дейности (NACE Rev. 2), създадена с Регламент (ЕО) № 1893/2006 на Европейския парламент и на Съвета (*):

а) NACE 49: Сухопътен транспорт и тръбопроводен транспорт с изключение на NACE 49.32 Таксиметрови превози, 49.39. Управление на лифтове, въжени линии, ски и кабелни лифтове, ако не са част от градски или крайградски системи за транзитен превоз 49.42 Услуги по преместване, 49.5 Тръбопроводен транспорт;

б) NACE 50: Воден транспорт;

в) NACE 51: Въздушен транспорт с изключение на NACE 51.22 Космически транспорт;

(*) Регламент (ЕО) № 1893/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 20 декември 2006 г. за установяване на статистическа класификация на икономическите дейности NACE Rev. 2 и за изменение на Регламент (ЕИО) № 3037/90 на Съвета, както и на някои ЕО регламенти относно специфичните статистически области (ОВ L 393, 30.12.2006 г., стр. 1).“;

л) вмъква се следната точка (47а):

„(47а) „приключване на инвестицията“ означава момента, в който инвестицията бъде счетена от националните органи за завършена или, при липса на подобно решение, три години след началото на работите по проекта;“;

м) точки (49), (50) и (51) се заменят със следното:

„(49) „първоначална инвестиция“ има едно от следните значения:

а) инвестиция в материални и нематериални активи, свързани с едно или повече от следните:

— създаване на нов стопански обект;

— увеличаване на капацитета на съществуващ стопански обект;

- диверсификация на продукцията на даден стопански обект с продукти или услуги, които той не е произвеждал или предлагал до този момент или
- основна промяна в целия производствен процес на продукта(ите) или цялостното предоставяне на услугата(ите), засегнати от инвестицията в стопанския субект

- б) придобиване на активи, принадлежащи на стопански обект, който е бил закрит или е щял да бъде закрит, ако не е бил закупен. Само по себе си придобиването на акциите на дадено предприятие не се счита за първоначална инвестиция.

Следователно заместваща инвестиция не представлява първоначална инвестиция.

- (50) „същата или сходна дейност“ означава дейност от същия клас (четирицифрен код) на статистическата класификация на икономическите дейности NACE Rev. 2 (NACE Rev. 2).

- (51) „първоначална инвестиция, която създава нова икономическа дейност“, означава:

- а) инвестиция в материални и нематериални активи, свързани със следните:

— създаването на нов стопански обект;

— диверсификация на дейността на даден стопански обект, при условие че новата дейност не е същата или сходна с дейността, извършвана преди това от него; или

- б) закупуване на активите на стопански обект, който е закрит или е щял да бъде закрит, ако не е бил закупен, при условие че новата дейност, която трябва да се извършва с придобитите активи, не е същата или подобна на извършваната дейност в стопанския обект преди закупуването.

Само по себе си придобиването на акциите на дадено предприятие не се счита за първоначална инвестиция, която създава нова икономическа дейност;“;

- н) точки (72) и (73) се заменят със следното:

„(72) „независим частен инвеститор“ означава инвеститор, който е частен и независим, съгласно определението в настоящата точка. Под „частни“ инвеститори се разбира инвеститори, без оглед на структурата им на собственост, които преследват чисто търговски интерес, използват собствените си ресурси и понасят изцяло риска, свързан с инвестицията си, като те по-специално включват: кредитни институции, инвестиращи на собствен риск и със собствени ресурси, частни фондове и фондации, дружества за управление на имуществото на заможни семейства и „бизнес ангели“, корпоративни инвеститори, застрахователни дружества, пенсионни фондове, академични институции, както и физически лица, които извършват или не извършват стопанска дейност. Европейската инвестиционна банка, Европейският инвестиционен фонд, международна финансова институция, в която дадена държава членка е акционер, или правен субект, който извършва финансова дейност на професионални начала и е упълномощен да извършва дейности по развитие и насърчителни дейности от държава членка или структура на държава членка на централно, регионално или местно ниво (национална насърчителна банка или друга насърчителна институция), не се смятат за частни инвеститори за целите на настоящото определение. „Независим“ инвеститор означава инвеститор, който не е акционер на допустимото предприятие, в което инвестира. В контекста на последващите инвестиции даден инвеститор остава „независим“, ако е бил считан за независим инвеститор в предишен инвестиционен кръг. При учредяването на ново дружество се смята, че всички частни инвеститори, включително учредителите, в такова ново предприятие са независими от него;

- (73) „физическо лице“ означава за целите на член 21а и член 23 лице, което не е юридическо лице или предприятие по смисъла на член 107, параграф 1 от Договора“;

о) точка (79) се заменя със следното:

„(79) „упълномощен субект“ означава Европейската инвестиционна банка, Европейския инвестиционен фонд, международна финансова институция, в която дадена държава членка е акционер, или правен субект, който извършва финансова дейност на професионални начала и е упълномощен да извършва дейности по развитие и насърчителни дейности от държава членка или структура на държава членка на централно, регионално или местно ниво (национална насърчителна банка или друга насърчителна институция). Упълномощеният субект може да бъде избран или пряко назначаван в съответствие с разпоредбите на Директива 2014/24/ЕС на Европейския парламент и на Съвета (*) или в съответствие с член 38, параграф 4, буква б), точка iii) от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета (**) или член 59, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2021/1060 на Европейския парламент и на Съвета (***), който от тях е приложим;

(*) Директива 2014/24/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 г. за обществените поръчки и за отмяна на Директива 2004/18/ЕО (ОВ L 94, 28.3.2014 г., стр. 65).

(**) Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 320).

(***) Регламент (ЕС) 2021/1060 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 г. за установяване на общоприложимите разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд плюс, Кохезионния фонд, Фонда за справедлив преход и Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури, както и на финансовите правила за тях и за фонд „Убежище, миграция и интеграция“, фонд „Вътрешна сигурност“ и Инструмента за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика (ОВ L 231, 30.6.2021 г., стр. 159).“;

п) точка (80) се заменя със следното:

„(80) „иновационно предприятие“ означава предприятие, което отговаря на едно от следните условия:

а) то може да докаже чрез оценка, извършена от външен експерт, че в обозримо бъдеще ще разработи продукти, услуги или процеси, които са нови или в съществена степен подобрени в сравнение с най-високите достижения в своя отрасъл и които са свързани с риск от неуспех в технологичен или индустриален план;

б) неговите разходи за научноизследователска и развойна дейност представляват поне 10 % от сумата на общите му оперативни разходи през поне една от трите години преди предоставянето на помощта или — в случаите на новосъздадени предприятия без финансова история — въз основа на одит за текущия фискален период, заверен от външен одитор;

в) през трите години преди предоставянето на помощта: i) е получило знак за качество „Печат за високи постижения“ от Европейския съвет по иновациите в съответствие с работната програма на „Хоризонт 2020“ за 2018—2020 г., приета с Решение за изпълнение C(2017)7124 на Комисията (*), или в съответствие с член 2, параграф 23 и член 15, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2021/695 на Европейския парламент и на Съвета (**); или ii) е получило инвестиция от фонда на Европейския съвет по иновациите, например инвестиция в контекста на програмата „Ускорител“, посочена в член 48, параграф 7 от Регламент (ЕС) 2021/695;

- г) през трите години преди предоставянето на помощта: i) е участвало в някои от действията по линия на космическата инициатива на Комисията CASSINI (например Business Accelerator или Matchmaking) (**); или ii) е получило инвестиции от механизма за начално и последващо финансиране на CASSINI или инициативата InnovFin Space Equity Pilot; или iii) е получило награда на CASSINI; или iv) му е предоставено финансиране в съответствие с Регламент (ЕС) 2021/695 в областта на космическите изследвания, което води до създаването на стартиращо предприятие; v) или му е предоставено финансиране като бенефициер в научноизследователска и развойна дейност по линия на Европейския фонд за отбрана в съответствие с Регламент (ЕС) 2021/697 на Европейския парламент и на Съвета (****); или vi) е получило финансиране по Европейската програма за промишлено развитие в областта на отбраната в съответствие с Регламент (ЕС) 2018/1092 на Европейския парламент и на Съвета (*****);

- (*) Решение за изпълнение C(2017)7124 на Комисията от 27 октомври 2017 г. за приемане на работната програма за 2018—2020 г. в рамките на специфична програма за изпълнение на „Хоризонт 2020“ — Рамковата програма за научни изследвания и иновации (2014—2020 г.) и за финансиране на работната програма за 2018 г.
- (**) Регламент (ЕС) 2021/695 на Европейския парламент и на Съвета от 28 април 2021 г. за създаване на Рамковата програма за научни изследвания и иновации „Хоризонт Европа“, за определяне на нейните правила за участие и разпространение на резултатите и за отмяна на регламенти (ЕС) № 1290/2013 и (ЕС) № 1291/2013 (ОВ L 170, 12.5.2021 г., стр. 1).“
- (***) Инициативата CASSINI, обявена за първи път в „Стратегия за МСП за устойчива и цифрова Европа“ (COM(2020)103 final, 10.3.2020 г.), представлява набор от конкретни действия, чиито цели включват улесняване на достъпа на МСП, действащи в областта на космическия сектор, до рисков капитал с цел финансиране на тяхното разрастване.
- (****) Регламент (ЕС) 2021/697 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2021 г. за създаване на Европейски фонд за отбрана и за отмяна на Регламент (ЕС) 2018/1092 (ОВ L 170, 12.5.2021 г., стр. 149).
- (*****) Регламент (ЕС) 2018/1092 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юли 2018 г. за създаване на Европейска програма за промишлено развитие в областта на отбраната с цел подкрепа на конкурентоспособността и иновационния капацитет на отбранителната промишленост на Съюза (ОВ L 200, 7.8.2018 г., стр. 30).“

- р) точка (81) се заменя със следното:

„(81) „алтернативна платформа за търговия“ означава многостранна търговска система съгласно определението в член 4, параграф 1, точка (22) от Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета (*), при която поне 50 % от допуснатите до търговия финансови инструменти са емитирани от МСП;

- (*) Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. относно пазарите на финансови инструменти и за изменение на Директива 2002/92/ЕО и на Директива 2011/61/ЕС (ОВ L 173, 12.6.2014 г., стр. 349).“;

- с) точки (85) и (86) се заменят със следното:

„(85) „индустриални научни изследвания“ означава планирани научни изследвания или проучвания от изключително значение, предназначени за придобиването на нови знания и умения за разработване на нови продукти, процеси или услуги или насочени към постигане на съществени подобрения на съществуващи продукти, процеси или услуги, включително цифрови продукти, процеси или услуги, във всяка област, технология, промишленост или сектор (включително, но и не само цифрови отрасли и технологии, като например изчисления със суперкомпютър, квантови технологии, блокчейн технологии, изкуствен интелект, киберсигурност, големи информационни масиви и облачни технологии).

Индустриалните научни изследвания обхващат създаването на компоненти на сложни системи и може да включват конструирането на прототипи в лабораторна среда или среда със симулирани интерфейси към съществуващи системи, както и създаването на пилотни линии, когато това е необходимо за индустриалните научни изследвания, по-специално за валидирането на технологии с широко приложение;

„(86) „експериментално развитие“ означава придобиване, съчетаване, оформяне и използване на съществуващи научни, технологични, търговски и други важни знания и умения с цел разработване на нови или усъвършенствани продукти, процеси или услуги, включително цифрови продукти, процеси или услуги във всяка област, технология, промишленост или сектор (включително, но и не само цифрови отрасли и технологии, като например изчисления със суперкомпютър, квантови технологии, блокчейн технологии, изкуствен интелект, киберсигурност, големи информационни масиви и облачни технологии или технологии за периферни изчисления). Това например може да включва и дейности, имащи за цел задаването на концепция, планирането и документирането на нови продукти, процеси или услуги.

Експерименталното развитие може да включва разработване на прототипи, демонстрация, разработване на пилотни проекти, изпитване и валидиране на нови или усъвършенствани продукти, процеси или услуги в среда, която е представителна за оперативните условия в реалния живот, когато главната цел е по-нататъшното техническо подобряване на продукти, процеси или услуги, които не са в окончателния си вид. Това може да включва разработване на търговски използвани прототипи или пилотни проекти, които са необходими за крайния търговски продукт и чието производство е твърде скъпо, за да бъдат използвани само за демонстрации и валидиране.

Експерименталното развитие не включва рутинни и периодични изменения, въвеждани в съществуващи продукти, производствени линии, производствени процеси, услуги или други операции в процес на изпълнение, дори ако тези изменения може да представляват подобрения;“;

г) точка (89) се заличава;

у) вмъква се следната точка (90а):

„(90а) „цели, различни от отбраната“ по смисъла на член 25д се отнася до употреба за нуждите на продукти, различни от продуктите, свързани с отбраната, изброени в приложението към Директива 2009/43/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (*).

(*) Директива 2009/43/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 6 май 2009 г. за опростяване на реда и условията за трансфер на продукти, свързани с отбраната, вътре в Общността (ОВ L 146, 10.6.2009 г., стр. 1).“

ф) точка (92) се заменя със следното:

„(92) „иновационни клъстери“ означава структури или организирани групи от независими страни (като новосъздадени иновационни предприятия, малки, средни и големи предприятия, както и организации за научни изследвания и разпространение на знания, изследователски инфраструктури, инфраструктури за изпитване и експериментиране, центрове за цифрови иновации, организации с нестопанска цел и други свързани икономически субекти), създадени с цел да се стимулират иновационните дейности, както и нови начини за сътрудничество, например чрез цифрови средства, съвместно използване и/или насърчаване на съвместното използване на съоръжения и обмен на познания и опит и чрез ефективен принос за трансфера на знания, изграждането на мрежи, разпространението на информация и сътрудничеството между предприятията и други организации в клъстера. Центровете за цифрови иновации (включително европейските центрове за цифрови иновации, финансирани по линия на централно управляваната програма „Цифрова Европа“, създадена съгласно Регламент (ЕС) 2021/694 на Европейския парламент и на Съвета (*)) са субекти, чиято цел е да се стимулира широкото внедряване на цифрови технологии, например изкуствен интелект, изчисления в облак, периферни изчисления и високоскоростни изчисления и киберсигурност по сектори (по-специално МСП), и организации от публичния сектор. Центровете за цифрови иновации сами по себе си могат да отговарят на определението за иновационен клъстер за целите на настоящия регламент.

(*) Регламент (ЕС) 2021/694 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2021 г. за създаване на програмата „Цифрова Европа“ и за отмяна на Решение (ЕС) 2015/2240 (ОВ L 166, 11.5.2021 г., стр. 1).“;

х) точки (94)—(97) се заменят със следното:

„(94) „консултантски услуги в областта на иновациите“ означава консултиране, подпомагане или обучение в областта на трансфера на знания, придобиването, защитата или експлоатацията на нематериални активи или използването на стандартите и правилата, които ги уреждат, както и консултиране, подпомагане или обучение за въвеждането или използването на иновативни технологии и решения (включително цифрови технологии и решения);

- (95) „услуги за подкрепа на иновациите“ означава предоставянето на офис пространство, бази данни, услуги в облак и услуги за съхранение на данни, библиотеки, пазарни проучвания, лаборатории, поставяне на етикети за качество, изпитване, експериментирание и сертифициране или други свързани с горните услуги, включително услугите, предоставяни от организации за научни изследвания и разпространение на знания, научноизследователски инфраструктури, инфраструктури за изпитване и експериментирание или иновационни клъстери, с цел разработване на по-ефективни или по-високотехнологични продукти, процеси или услуги, включително прилагането на иновативни технологии и решения (включително цифрови технологии и решения);
- (96) „организационна иновация“ означава прилагането на нов организационен метод на равнището на предприятието (на равнище група в дадения промишлен сектор в ЕИП), организация на работното място или външни отношения, включително например чрез използване на нови или иновативни цифрови технологии. От това определение са изключени промените, които се основават на организационни методи, които вече се използват в предприятието; промени в управленската стратегия; сливания и придобивания; прекратяване на използването на процес; обикновена замяна или разширяване на капитала; промени, предизвикани единствено от промени във факторните цени; персонализирано производство; адаптиране към местния пазар; редовни, сезонни и други циклични промени и търговия с нови или съществено усъвършенствани продукти;
- (97) „иновация на процеси“ означава прилагането на нов или значително подобрен метод на производство или доставка, включително значителни промени в техниките, оборудването или софтуера на равнището на предприятието (на равнище група в дадения промишлен сектор в ЕИП), включително например чрез използване на нови или иновативни цифрови технологии или решения. От това определение са изключени незначителни промени или подобрения, повишаване на капацитета на производство или обслужване посредством добавяне на производствени или логистични системи, които са много сходни с вече използваните; прекратяване на използването на процес; обикновена замяна или разширяване на капитала; промени, предизвикани единствено от промени във факторните цени; персонализирано производство; адаптиране към местния пазар; редовни сезонни и други циклични промени и търговия с нови или съществено подобрени продукти;“;
- ц) вмъква се следната точка (98а):
- „(98а) „инфраструктура за изпитване и експериментирание“ означава съоръжения, оборудване, капацитет и ресурси, като изпитателни площадки, пилотни линии, демонстрационни съоръжения, съоръжения за изпитване или „живи лаборатории“, както и свързаните с тях услуги за поддръжка, които се използват предимно от предприятията, особено МСП, които търсят подкрепа за изпитване и експериментирание, с цел разработване на нови или усъвършенствани продукти, процеси и услуги, както и с цел изпитване и подобряване на технологиите и постигане на напредък чрез индустриални научни изследвания и експериментални разработки. Достъпът до публично финансирани инфраструктури за изпитване и експериментирание е отворен за няколко ползватели и трябва да бъде предоставян на прозрачна и недискриминационна основа и при пазарни условия. Инфраструктурите за изпитване и експериментирание понякога са познати също и като технологични инфраструктури (*);

(*) Вж. работния документ на службите на Комисията „Технологични инфраструктури“, SWD(2019)158 final, 8.4.2019 г.“;

- ч) точки (101) и (102) се заменят със следното:
- „(101) „опазване на околната среда“ означава всяко действие и дейност, предприети с цел да се намали или предотврати замърсяване, отрицателно въздействие върху околната среда или друга вреда на заобикалящата физическа среда (включително на въздуха, водата и почвата), екосистемите или природните ресурси чрез дейността на човека, включително да се смекчат последиците от изменението на климата, да се намали рискът от такава вреда, да се опази или възстанови биологичното разнообразие или да се постигне по-ефективно използване на природните ресурси, включително мерките за икономия на енергия и използването на възобновяеми източници на енергия и на други техники за намаляване на емисиите на парникови газове и на други замърсяващи вещества, както и да се премине към модели на кръговата икономика с цел да се намали употребата на суровини и да се увеличи ефективността. Това обхваща действията, с които се укрепва капацитетът за адаптиране и се свежда до минимум уязвимостта по отношение на климатичните въздействия;
- (102) „стандарт на Съюза“ означава:
- а) задължителен стандарт на Съюза, въз основа на който се определят равнищата, които отделните предприятия трябва да постигнат в екологично отношение, с изключение на стандартите или целите, определени на равнището на Съюза, които са задължителни за държавите членки, но не и за отделните предприятия; или

- б) задължението да се използват най-добрите налични техники (НДНТ) съгласно определението в Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета (*) и да се гарантира, че равнищата на емисиите не са по-високи, отколкото биха били, когато се прилагат НДНТ; когато равнищата на емисиите при използване на НДНТ са определени в актовете за изпълнение, приети в съответствие с Директива 2010/75/ЕС или с други приложими директиви, тези равнища ще се прилагат за целите на настоящия регламент; когато тези равнища са изразени като диапазон, ще се прилага пределната стойност, постигната за първи път с НДНТ за съответното предприятие;

(*) Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. относно емисиите от промишлеността (комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването) (ОВ L 334, 17.12.2010 г., стр. 17).“;

- ш) точки (102а), (102б) и (102в) се заменят със следното:

„(102а) „инфраструктура за зареждане с електроенергия“ означава фиксирана или мобилна инфраструктура, снабдяваща превозни средства, мобилно оборудване за обслужване на терминал или за наземно обслужване с електроенергия;

„(102б) „инфраструктура за зареждане с гориво“ означава фиксирана или мобилна инфраструктура, снабдяваща превозни средства, мобилно оборудване за обслужване на терминал или за наземно обслужване с водород;

(102в) „възобновяем водород“ означава водород, произведен от възобновяема енергия в съответствие с методиките, определени за възобновяеми течни и газообразни транспортни горива от небиологичен произход в Директива (ЕС) 2018/2001 на Европейския парламент и на Съвета (*);

(*) Директива (ЕС) 2018/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници (ОВ L 328, 21.12.2018 г., стр. 82).“;

- щ) вмъкват се следните точки (102г)—(102й):

„(102г) „електроенергия от възобновяеми източници“ означава електроенергия, генерирана от възобновяеми източници съгласно определението в член 2, точка (1) от Директива (ЕС) 2018/2001;

(102д) „интелигентно зареждане“ означава операция за зареждане с електроенергия, при която големината на тока, подаван на акумулаторната батерия, се регулира в реално време въз основа на информация, получена чрез електронни съобщения;

(102е) „чисто превозно средство“ означава:

- а) по отношение на лекотоварните пътни превозни средства: чисто превозно средство съгласно определението по член 4, параграф 4, буква а) от Директива 2009/33/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (*);

- б) по отношение на тежкотоварните пътни превозни средства:

— до 31 декември 2025 г. — „тежкотоварно превозно средство с нулеви емисии“ съгласно определението в член 3, точка (12) от Регламент (ЕС) 2019/1242 на Европейския парламент и на Съвета (**);

— до 31 декември 2025 г. — чисто превозно средство съгласно определението в член 4, параграф 4, буква б) от Директива 2009/33/ЕО, което не попада в обхвата на Регламент (ЕС) 2019/1242;

- в) по отношение на плавателните съдове по вътрешните водни пътища:

— плавателен съд по вътрешни водни пътища за превоз на пътници, с хибриден двигател или двигател, работещ с два вида гориво, който за нормалната си работа извлича най-малко 50 % от енергията си от горива с нулеви преки емисии на (отработен) CO₂ или чрез зареждане от електрическата мрежа;

— плавателен съд по вътрешни водни пътища за превоз на товари, с преки емисии на (отработен) CO_2 на тонкилометър ($\text{g CO}_2/\text{tkm}$), изчислени (или прогнозирани в случай на нови плавателни съдове) посредством работния показател за енергийна ефективност (EEOI) на Международната морска организация, които са с 50 % по-ниски от средната референтна стойност за емисиите на CO_2 , определена за тежкотоварните превозни средства (подгрупа превозни средства 5-LH), публикувана в съответствие с член 11 от Регламент (ЕС) 2019/1242;

г) по отношение на морските съдове:

— морски и крайбрежен плавателен съд за превоз на пътници, на товари, за пристанищни операции или за спомагателни дейности, който i) има хибриден двигател или двигател, работещ с два вида гориво, който за нормалната си работа в морето и в пристанищата получава поне 25 % от енергията си от горива с нулеви преки емисии на (отработил) CO_2 или чрез зареждане от електрическата мрежа, или ii) е постигнал стойност на конструктивния индекс за енергийна ефективност (EEDI) на Международната морска организация с 10 % под изискванията за този индекс, приложими към 1 април 2022 г., и който може да се движи с нулеви преки емисии на (отработил) CO_2 или ползвайки горива от възобновяеми източници;

— морски и крайбрежен плавателен съд за превоз на товари, който се използва изключително за експлоатация на крайбрежни и морски линии на къси разстояния с цел спомогане за прехвърлянето към друг вид транспорт на товари, които понастоящем се превозват до морето по суша, и който има преки емисии на (отработил) CO_2 , изчислени с помощта на EEDI, които са с 50 % по-ниски от средната референтна стойност за емисии на CO_2 , определена за тежкотоварните превозни средства (подгрупа превозни средства 5-LH) в съответствие с член 11 от Регламент (ЕС) 2019/1242;

д) по отношение на подвижния състав: подвижен състав с нулеви преки емисии на отработил CO_2 , когато се движи по релси с необходимата инфраструктура и използва конвенционални двигатели, ако липсва такава инфраструктура (двумодален режим);

(102ж) „превозно средство с нулеви емисии“ означава:

а) относно дву-, три- и четириколесните превозни средства: превозно средство, което попада в приложното поле на Регламент (ЕС) 168/2013 на Европейския парламенти на Съвета (***) с нулеви емисии на отработил CO_2 , изчислени в съответствие с изискванията, изложени в член 24 и приложение V към посочения регламент;

б) по отношение на лекотоварните пътни превозни средства: превозно средство от категория M1, M2 или N1 с нулеви емисии на отработил CO_2 , определени в съответствие с изискванията, изложени в Регламент (ЕС) 2017/1151 на Комисията (****);

в) по отношение на тежкотоварните пътни превозни средства: „тежкотоварно превозно средство с нулеви емисии“ съгласно определението в член 4, точка (5) от Директива 2009/33/ЕО;

г) по отношение на плавателните съдове по вътрешните водни пътища: плавателен съд по вътрешните водни пътища за превоз на пътници или товари с нулеви преки емисии на (отработен) CO_2 ;

д) по отношение на морските съдове: плавателен съд за морски и крайбрежен превоз на пътници или товари, за пристанищни операции или за спомагателни дейности, който има нулеви преки емисии на (отработен) CO_2 ;

е) по отношение на подвижния състав: подвижен състав с нулеви преки емисии на (отработен) CO_2 ;

(102з) „превозно средство“ означава всяко от следните:

а) пътно превозно средство от категория M1, M2, N1, M3, N2, N3 или L;

б) плавателен съд за плаване по вътрешни водни пътища или в открито море и за крайбрежно плаване за превоз на пътници или товари;

в) подвижен състав;

г) въздухоплавателно средство;

- (102и) „мобилно оборудване за наземно обслужване“ означава мобилно оборудване, което се ползва при сервизни дейности за нуждите на въздушния или морския транспорт;
- (102й) „мобилно оборудване за обслужване на терминал“ означава мобилно оборудване, което се ползва за товарене, разтоварване и трансбордиране на стоки и интермодални товарни единици, както и за придвижване на товари в района на даден терминал;

(*) Директива 2009/33/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 г. за насърчване на чисти пътни превозни средства с цел да се подпомогне мобилността с ниски емисии (ОВ L 120, 15.5.2009 г., стр. 5).

(**) Регламент (ЕС) 2019/1242 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 г. за определяне на стандарти за емисиите на CO₂ от нови тежкотоварни превозни средства и за изменение на регламенти (ЕО) № 595/2009 и (ЕС) 2018/956 на Европейския парламент и на Съвета и на Директива 96/53/ЕО на Съвета (ОВ L 198, 25.7.2019 г., стр. 202).

(***) Регламент (ЕС) № 168/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 15 януари 2013 г. относно одобряването и надзора на пазара на дву-, три- и четириколесни превозни средства (ОВ L 60, 2.3.2013 г., стр. 52).

(****) Регламент (ЕО) № 2017/1151 на Комисията от 1 юни 2017 г. за допълване на Регламент (ЕО) № 715/2007 на Европейския парламент и на Съвета за типово одобрение на моторни превозни средства по отношение на емисиите от леки превозни средства за превоз на пътници и товари (Евро 5 и Евро 6) и за достъпа до информация за ремонт и техническо обслужване на превозни средства (ОВ L 175, 7.7.2017 г., стр. 1).“;

аа) точка (103) се заменя със следното:

„(103). „енергийна ефективност“ означава енергийна ефективност съгласно определението в член 2, точка (4) от Директива 2012/27/ЕС на Европейския парламент и на Съвета (*);

(*) Директива 2012/27/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно енергийната ефективност, за изменение на директиви 2009/125/ЕО и 2010/30/ЕС и за отмяна на директиви 2004/8/ЕО и 2006/32/ЕО (ОВ L 315, 14.11.2012 г., стр. 1).“;

бб) точка (103а) се заменя със следното:

„(103а) „първична енергия“ означава енергия от възобновяеми или невъзобновяеми източници, която не е преминала през процес на преобразуване или трансформиране;“;

вв) точка (103б) се заличава;

гг) точка (103г) се заменя със следното:

„(103г) „подготвеност за интелигентно управление“ означава способността на сградите или на обособени части от сгради да адаптират своето функциониране към потребностите на обитателя, включително да оптимизират своята енергийна ефективност и цялостните си експлоатационни характеристики, и да се адаптират към сигналите от електроенергийната мрежа;“;

дд) точка (103д) се заменя със следното:

„103д. „малко дружество със средна капитализация“ означава предприятие, което не е МСП, с не повече от 499 служители, изчислени в съответствие с членове 3—6 от приложение I, чийто годишен оборот не надвишава 100 милиона евро или чийто годишен баланс не надвишава 86 милиона евро; няколко субекта се считат за едно предприятие, ако е изпълнено някое от условията, изброени в член 3, параграф 3 от приложение I. За целите на прилагането на член 56д, параграф 10 и член 56е, „малко дружество със средна капитализация“ означава предприятие, което не е МСП и има до 499 служители;“;

ее) вмъкна се следната точка (103е):

„(103е) „икономии на енергия“ означава икономии на енергия съгласно определението в член 2, точка (5) от Директива 2012/27/ЕС;“;

жж) точка (105) се заменя със следното:

„(105) „фонд за енергийна ефективност“ или ФЕЕ означава дружество със специална инвестиционна цел, създадено с цел инвестиране в проекти за енергийна ефективност, предназначени за подобряване на енергийната ефективност на сградите. ФЕЕ се управляват от управители на фонд за енергийната ефективност;“;

зз) точка (108) се заменя със следното:

„(108) „комбинирано производство на енергия (когенерация)“ или „комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия“ (СНР) означава комбинирано производство на енергия съгласно определението в член 2, точка (30) от Директива 2012/27/ЕС;“;

ий) вмъкват се следните точки (108а) и (108б):

„(108а) „комбинирано производство въз основа на енергия от възобновяеми източници“ означава комбинирано производство на енергия, при което се използва 100 % енергия от възобновяеми източници като суровина за производството на топлинна и електрическа енергия;

(108б) „термопомпа“ означава машина, съоръжение или инсталация, които пренасят топлина от естествената обкръжаваща среда, като въздух, вода или почва, към сгради или промишлени съоръжения чрез обръщане на естествения топлинен поток по такъв начин, че той да протича от по-ниска към по-висока температура. За термопомпи с обръщаемо действие топлината може да се движи и от сградите към естествената обкръжаваща среда;“;

йй) точка (109) се заменя със следното:

„(109) „енергия от възобновяеми източници“ или „възобновяема енергия“ означава енергия, произведена от съоръжения, които използват само възобновяеми енергийни източници съгласно определението в член 2, точка (1) от Директива (ЕС) 2018/2001, както и съответния дял на енергията, произведена от възобновяеми енергийни източници в хибридни съоръжения, които използват и конвенционални енергийни източници, измерен в топлинна стойност, като тази енергия включва електроенергията от възобновяеми източници, използвана за зареждане на системи за съхранение, свързани „зад електромера“ (инсталирани заедно с инсталацията за енергия от възобновяеми източници или като допълнение към нея), но изключва електроенергията, произведена заради системите за съхраняване;“;

кк) вмъква се следната точка (109а):

„(109а) „общност за възобновяема енергия“ означава общност за възобновяема енергия съгласно определението в член 2, точка (16) от Директива (ЕС) 2018/2001;“;

лл) точки (110) - (113) се заличават;

мм) точка (114) се заменя със следното:

„(114) „иновационна технология“ означава нова и наскоро доказала се технология в сравнение с последните постижения в индустрията, която крие риск от технологичен или промишлен неуспех и която не представлява оптимизиране или надграждане на съществуваща технология;“;

нн) добавят се следните точки (114а) и (114б):

„(114а) „демонстрационен проект“ означава демонстрационен проект съгласно определението в член 2, точка (24) от Регламент (ЕС) 2019/943 на Европейския парламент и на Съвета (*);

(114б) „договор за разлика“ означава инструмент, който дава право на бенефициера да получи сума, равна на разликата между фиксирана „цена(и) на упражняване“ и референтна цена, например пазарна цена за единица продукция;

(*) Регламент (ЕС) 2019/943 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юни 2019 година относно вътрешния пазар на електроенергия (ОВ L 158, 14.6.2019 г., стр. 54);

оо) точки (115) и (116) се заменят със следното:

„(115) „балансиране“ по отношение на електроенергията означава балансиране съгласно определението в член 2, точка (10) от Регламент (ЕС) 2019/943;

(116) „стандартни отговорности за балансиране“ означава недискриминационни отговорности за балансиране по отношение на всички технологии, при които никой производител не се освобождава от отговорност за балансиране, както е предвидено в член 5 от Регламент (ЕС) 2019/943; “;

- пп) вмъква се следната точка (116а):
- „(116а) „страна, отговорна за баланса“ означава отговарящо за баланса лице съгласно определението в член 2, точка (14) от Регламент (ЕС) 2019/943;“;
- рр) точка (117) се заменя със следното:
- „(117) „биомаса“ означава биоразградимата част от продукти, отпадъци и остатъци от биологичен произход съгласно определението в член 2, точка (24) от Директива (ЕС) 2018/2001;“;
- сс) вмъкват се следните точки (117а)—(117г):
- „(117а) „биогорива“ означава биогорива съгласно определението в член 2, точка (33) от Директива (ЕС) 2018/2001;
- (117б) „биогаз“ означава биогаз съгласно определението в член 2, точка (28) от Директива (ЕС) 2018/2001;
- (117в) „течни горива от биомаса“ означава течни горива от биомаса съгласно определението в член 2, точка (32) от Директива (ЕС) 2018/2001;
- (117г) „газообразни и твърди горива от биомаса“ означава газообразни и твърди горива от биомаса съгласно определението в член 2, точка (27) от Директива (ЕС) 2018/2001;“;
- тт) точки (118) и (119) се заменят със следното:
- „(118) „недостиг на финансиране“ означава нетните допълнителни разходи, определени въз основа на разликата между икономическите приходи и разходи (включително инвестиционни и оперативни разходи) на подпомагания проект и тези на алтернативния проект, който бенефициерът на помощта най-вероятно би осъществил, ако не се предостави помощ. С цел да се определи недостигът на финансиране държавата членка трябва да изчисли количествено — за фактическия сценарий и за правдоподобен съпоставителен сценарий — всички основни разходи и приходи, прогнозната средна претеглена цена на капитала на бенефициерите с оглед на това да се дисконтират бъдещите парични потоци, както и нетната настояща стойност (ННС) при фактическия и при съпоставителния сценарий, за жизнения цикъл на проекта. Обичайните нетни допълнителни разходи могат да бъдат изчислени като разлика между ННС при фактическия сценарий и при съпоставителния сценарий за жизнения цикъл на референтния проект.
- (119) „екологичен данък или парафискална такса“ означава данък или такса, прилагани върху специална данъчна основа, продукти или услуги, които имат ясно неблагоприятно въздействие върху околната среда, или с които се облагат определени дейности, стоки или услуги, така че разходите за опазване на околната среда да бъдат включени в тяхната цена или производителите и потребителите да се насочат към дейности, които опазват по-добре околната среда“;
- уу) точка (121) се заличава;
- фф) вмъкват се следните точки (121а)—(121г):
- „(121а) „отстраняване на шети“ означава мерки за управление на околната среда, като например отстраняване или детоксикация на замърсители или излишни хранителни вещества от почвата и водата, които имат за цел да се премахнат причините за влошаване на състоянието;
- (121б) „възстановяване“ означава мерки за управление на околната среда, насочени към възстановяване до определено ниво на функциониране на екосистема, намираща се на места с влошено състояние, като целта е отново да започнат да се предоставят и трайно да се осигуряват екосистемни услуги, а не да се достигнат биологичното разнообразие и целостта на определена естествена или полуестествена референтна екосистема;
- (121в) „екосистема“ означава екосистема съгласно определението в член 2, точка (13) от Регламент (ЕС) 2020/852 на Европейския парламент и на Съвета (*);
- (121г) „биологично разнообразие“ означава биологично разнообразие съгласно определението в член 2, точка (15) от Регламент (ЕС) 2020/852;

(*) Регламент (ЕС) 2020/852 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юни 2020 г. за създаване на рамка за улесняване на устойчивите инвестиции и за изменение на Регламент (ЕС) 2019/2088 (ОВ L 198, 22.6.2020 г., стр. 13).“;

- xx) вмъкват се следните точки (123а) - (123г):
- „(123а) „замърсяващо вещество“ означава замърсител съгласно определението в член 2, точка (10) от Регламент (ЕС) 2020/852;
 - (123б) „замърсяване“ означава замърсяване съгласно определението в член 3, точка (2) от Директива 2010/75/ЕС;
 - (123в) „природосъобразно решение“ означава действие за защита, опазване, възстановяване, устойчиво използване и управление на природните или модифицираните сухоземни, сладководни, крайбрежни и морски екосистеми, с което се преодоляват социалните, икономическите и екологичните предизвикателства по ефективен и адаптивен начин, като едновременно с това се осигурява благополучие на хората и ползи за биологичното разнообразие;
 - (123г) „възстановяване“ означава процеса на подпомагане на възстановяването на дадена екосистема като средство за съхраняване на биологичното разнообразие и увеличаване на нейната устойчивост, по-специално по отношение на изменението на климата. Към възстановяването на екосистемите се причисляват мерки, предприети с цел да се подобри състоянието на дадена екосистема и да се създаде или изгради отново екосистема, когато състоянието ѝ е непоправимо увредено, както и за подобряване на устойчивостта и адаптирането на екосистемите към изменението на климата;“;
- щ) точка (124) се заменя със следното:
- „(124) „енергийно ефективни районни отоплителни и охладителни системи“ означава ефективни районни отоплителни и охладителни системи съгласно определението в член 2, точка (41) от Директива 2012/27/ЕС;“;
- ч) вмъкват се следните точки (124а) и (124б):
- „(124а) „централно отопление“ и „централно охлаждане“ означава централно отопление или централно охлаждане съгласно определението в член 2, точка (19) от Директива 2010/31/ЕС;
 - (124б) „централни отоплителни и охладителни системи“ означава съоръжения за производство на енергия за отопление и/или охлаждане, мрежа за съхранение и разпределение на топлинна енергия, включително както първична (преносна), така и вторична мрежа от тръбопроводи за доставяне на енергия за отопление или охлаждане до потребителите. Понятието „централно отопление“ следва да се тълкува като централни отоплителни и/или охладителни системи в зависимост от това дали мрежите доставят енергията за отопление и охлаждане заедно или поотделно;“;
- шш) точки (126), (127) и (128) се заменят със следното:
- „(126) „повторна употреба“ означава повторна употреба съгласно определението в член 3, точка (13) от Директива 2008/98/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (*);
 - (127) „подготовка за повторна употреба“ означава подготовка за повторна употреба съгласно определението в член 3, точка (16) от Директива 2008/98/ЕО;
 - (128) „рециклиране“ означава рециклиране съгласно определението в член 3, точка (17) от Директива 2008/98/ЕО;
- (*) Директива 2008/98/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 19 ноември 2008 г. относно отпадъците и за отмяна на определени директиви (ОВ L 312, 22.11.2008 г, стр. 3).“;
- щщ) вмъкват се следните точки (128а)—(128и):
- „(128а) „ефективност на ресурсите“ означава намаляване на количеството необходими суровини за производство на единица продукт или замяна на първични суровини с вторични;
 - (128б) „отпадъци“ означава отпадъци съгласно определението в член 3, параграф 1 от Директива 2008/98/ЕО;
 - (128в) „отпадна топлина“ означава отпадна топлина съгласно определението в член 2, точка (9) от Директива (ЕС) 2018/2001;
 - (128г) „третиране“ означава третиране съгласно определението в член 3, точка (14) от Директива 2008/98/ЕО, както и третиране на други продукти, материали или вещества;
 - (128д) „оползотворяване“ означава оползотворяване съгласно определението в член 3, точка (15) от Директива 2008/98/ЕО, както и оползотворяване на други продукти, материали или вещества;

- (128е) „обезвреждане“ означава обезвреждане съгласно определението в член 3, параграф 19 от Директива 2008/98/ЕО;
- (128ж) „други продукти, материали или вещества“ означава материали, продукти и вещества, различни от отпадъци, включително странични продукти, посочени в член 5 от Директива 2008/98/ЕО, селскостопански и горски остатъци, отпадъчни води, дъждовна вода и отточни води, минерали, хранителни вещества, остатъчни газове от производствени процеси и ненужни продукти, части или материали;
- (128з) „ненужни продукти, части и материали“ означава продукти, части или материали, които вече не са необходими или полезни за своя притежател, но са пригодни за повторно използване;
- (128и) „разделно събиране“ означава разделно събиране съгласно определението в член 3, параграф 11 от Директива 2008/98/ЕО;“;
- ааа) точка (129) се заличава;
- ббб) точка (130) се заменя със следното:
- „(130) „енергийна инфраструктура“ означава всякакво материално оборудване или съоръжения, които са разположени в Съюза или свързват Съюза с една или повече трети държави и които попадат в една от следните категории:
- а) електроенергия:
- i) системи за пренос и разпределение, като „пренос“ означава транспортирането на електроенергия на сушата и в открити води по свързана мрежа със свръхвисоко и високо напрежение с цел нейната доставка до крайни потребители или до разпределителни предприятия, но без да се включва пласмент, а „разпределение“ означава транспортирането на електроенергия на сушата и в открити води по разпределителни системи с високо, средно и ниско напрежение с цел нейната доставка до потребители, но без да се включва пласмент;
 - ii) всякакво оборудване или инсталации, които са от основно значение за безопасната, сигурна и ефективна работа на системите, посочени в подточка i), включително системите за защита, следене и управление за всички напрежения и подстанции;
 - iii) напълно интегрирани мрежови компоненти съгласно определението в член 2, точка (51) от Директива (ЕС) 2019/944 на Европейския парламент и на Съвета (*);
 - iv) интелигентни електроенергийни мрежи, което означава системи и компоненти, в които са интегрирани информационни и комуникационни технологии посредством оперативни цифрови платформи, системи за контрол и сензорни технологии на нивото на преносните мрежи и на разпределителните мрежи с цел изграждане на по-сигурни, ефективни и интелигентни преносни и разпределителни мрежи, увеличаване на способността за интегриране на нови форми за производство, съхраняване и потребление на енергия и улесняване на нови бизнес модели и пазарни структури;
 - v) електроенергийни мрежи в морето, което означава всяко съоръжение или всяка инсталация, в чийто състав се включва инфраструктура за пренос или разпределение на електроенергия съгласно определението в подточка i) по-горе, което притежава двойна функционалност: междусистемна свързаност и пренос или разпределение на електроенергия от възобновяеми източници в морето от обекти за производство, разположени в открити води, до две или повече държави. Това включва също интелигентни мрежи, както и съседни съоръжения или инсталации, които са разположени в морето и имат основно значение за безопасната, сигурна и ефективна експлоатация, включително системи за защита, следене и контрол, и необходимите подстанции, ако те също гарантират оперативна съвместимост и, наред с другото, съвместимост на интерфейсите между различни технологии;
- б) газ (природен газ, биогаз — включително биометан — и/или газ от възобновяеми източници, но с небιологичен произход):
- i) преносни и разпределителни газопроводи за транспортиране на газ, които са част от мрежа, с изключение на газопроводите с високо налягане, използвани за разпределение на природен газ в сборната част от мрежата;
 - ii) подземни хранилища, свързани с посочените в подточка i) газопроводи с високо налягане;

- iii) съоръжения за приемане, съхраняване и регазификация или понижаване на налягането на втечен или сгъстен газ;
 - iv) всякакво оборудване или инсталации, които са от основно значение за безопасната, сигурна и ефективна работа на системата или за осигуряване на възможност за двупосочен капацитет, включително компресорни станции;
 - v) интелигентни газопреносни мрежи, което означава всяко или всяка от следните съоръжения или инсталации, предназначени за създаване на възможности или за улесняване на интегрирането в мрежата на възобновяеми и нисковъглеродни газове (включително водород или газове от небιологичен произход): цифрови системи и компоненти, в които са интегрирани информационни и комуникационни технологии, системи за управление и сензорни технологии с цел осигуряване на възможност за интерактивно и интелигентно следене, измерване, контрол на качеството и управление на производството, преноса, разпределението и потреблението на газ в газопреносната мрежа. Освен това интелигентните мрежи може също да включват съоръжения, предоставящи възможност за реверсивно подаване на газ от разпределителното към преносното ниво и съответните необходими модернизации на съществуващата мрежа;
- в) водород:
- i) преносни тръбопроводи за транспортиране на водород под високо налягане, както и разпределителни тръбопроводи за локално разпределение на водород, чрез които се предоставя достъп на множество ползватели на мрежата въз основа на прозрачни и недискриминационни условия;
 - ii) съоръжения за съхранение, което означава съоръжения, използвани за складиране на водород с висока чистота. Тук се включва частта от водородния терминал, използвана за съхранение, с изключение на частта, използвана за производствени операции, както и съоръженията, които се ползват единствено от операторите на водородни мрежи при изпълнението на техните функции. Съоръженията за съхранение на водород включват подземни хранилища, свързани с посочените в подточка i) тръбопроводи за транспортиране на водород под високо налягане;
 - iii) съоръжения за диспечирание, приемане, съхранение и регазификация или понижаване на налягането на водород или на водород, съдържащ се в други химични вещества, с цел нагнетяването му или в мрежа за газ, или в мрежа, специално предназначена за водород;
 - iv) терминали, което означава инсталации, използвани за преобразуване на течен водород в газообразен водород за нагнетяването му във водородната мрежа. Терминалите включват спомагателно оборудване и съоръжения за временно съхранение, необходими за процеса на преобразуване и последващото нагнетяване във водородната мрежа, но не включват части от водородния терминал, използвани за съхранение;
 - v) междусистемни връзки, което означава водородна мрежа (или част от нея), която пресича или се простира върху граница между държави членки или между държава членка и трета държава до територията на държавите членки или териториалното море на тази държава членка;
 - vi) всякакво оборудване или инсталации, които са от основно значение за безопасната, сигурна и ефективна работа на водородната система или за осигуряването на възможност за реверсивно подаване на газ, включително компресорни станции;
- Всеки от активите в подточки i)–vi) може да е създаден чрез ново строителство или чрез преоборудване на съоръжения за природен газ в съоръжения за водород, или чрез комбинация от двата способа. Изброените в подточки i)–vi) активи, до които достъп имат трети страни, отговарят на условията, за да бъдат определени като енергийна инфраструктура;
- г) въглероден диоксид:
- i) тръбопроводи, различни от тези на добивните газопреносни мрежи, използвани за транспортиране на въглероден диоксид, получен от повече от един източник, т.е. промишлени инсталации (включително електроцентрали), които произвеждат въглероден диоксид чрез изгаряне или други химични реакции, включващи изкопаеми и неизкопаеми въглеродосъдържащи съединения, с цел постоянно съхранение на въглероден диоксид в геоложки формации в съответствие с член 3 от Директива 2009/31/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (**), или с цел използване на въглеродния диоксид като изходна суровина или за повишаване на добивите от биологични процеси;

- ii) съоръжения за втечняване и междинно съхраняване на въглероден диоксид с оглед на неговото транспортиране или съхраняване. Това не включва инфраструктура в рамките на геоложка формация, използвана за постоянно съхраняване на въглероден диоксид в геоложки формации съгласно член 3 от Директива 2009/31/ЕО и съответните наземни съоръжения и съоръжения за инжектиране;
- iii) всякакво оборудване или инсталации, които са от основно значение за правилната, сигурна и ефективна работа на въпросната система, включително системи за защита, следене и управление. В това може да се включат специализирани мобилни средства за транспортиране и съхранение на въглероден диоксид, при условие че тези мобилни средства отговарят на определението за чисто превозно средство;

Изброените в подточки i), ii) и iii) активи, до които достъп имат трети страни, отговарят на условията, за да бъдат определени като енергийна инфраструктура;

- д) инфраструктура, използвана за пренос или разпределение на топлинна енергия във вид на пара, гореща вода или охладени течности от множество производители или потребители, която се основава на използването на възобновяема енергия или отпадна топлина от промишлени приложения;
- е) проекти от общ интерес съгласно определението в член 2, точка (4) от Регламент (ЕС) № 347/2013 на Европейския парламент и на Съвета (***) и проекти от общ интерес, посочени в член 171 от Договора;
- ж) други категории инфраструктура, даваща възможност за физическа или безжична връзка между производители и потребители на възобновяема или нисковъглеродна енергия посредством множество точки за достъп и изход, достъпът до които е отворен за трети страни, които не са част от предприятията — собственици или управители на инфраструктурата;

Активите, изброени в букви а)—ж), които са изградени за един предварително определен потребител или малка група от предварително определени потребители, и пригодени към техните нужди („специална инфраструктура“), не отговарят на условията, за да бъдат определени като енергийна инфраструктура.

- (*) Директива (ЕС) 2019/944 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юни 2019 г. относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия и за изменение на Директива 2012/27/ЕС (ОВ L 158, 14.6.2019 г., стр. 125).
- (**) Директива 2009/31/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 г. относно съхранението на въглероден диоксид в геоложки формации и за изменение на Директива 85/337/ЕИО на Съвета, директиви 2000/60/ЕО, 2001/80/ЕО, 2004/35/ЕО, 2006/12/ЕО и 2008/1/ЕО, и Регламент (ЕО) № 1013/2006 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 140, 5.6.2009 г., стр. 114).
- (***) Регламент (ЕС) № 347/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 април 2013 г. относно указания за трансевропейската енергийна инфраструктура (ОВ L 115, 25.4.2013 г., стр. 39)“;

ввв) вмъкват се следните точки (130а), (130б), (130в) и (130г):

- „(130а) „оператор на разпределителни системи“ означава оператор на разпределителни системи съгласно определението в член 2, точка (29) от Директива (ЕС) 2019/944;
- (130б) „оператор на преносна система“ означава оператор на преносна система съгласно определението в член 2, точка (35) от Директива (ЕС) 2019/944;
- (130в) „съхранение на електроенергия“ означава отлагане на крайната употреба на електроенергията до момент, който е по-късен от момента на нейното произвеждане, или преобразуване на електроенергия във вид енергия, която може да се съхранява, съхранението на тази енергия и последващото ѝ обратно преобразуване в електроенергия;
- (130г) „съхранение на топлинна енергия“ означава отлагане на крайната употреба на топлинната енергия до момент, който е по-късен от момента на нейното произвеждане, или преобразуване на електроенергия или топлинна енергия във вид енергия, която може да се съхранява, съхранението на тази енергия, и когато е целесъобразно, последващото ѝ преобразуване или обратно преобразуване в топлинна енергия за крайна употреба (т.е. за отопление или охлаждане);“;

гг) точка (131) се заменя със следното:

„(131) „законодателството за вътрешния пазар на електроенергия“ означава Директива (ЕС) 2019/944, Директива 2009/73/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (*), Регламент (ЕС) 2019/943 и Регламент (ЕО) № 715/2009 на Европейския парламент и на Съвета (**);

(*) Директива 2009/73/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ и за отмяна на Директива 2003/55/ЕО (ОВ L 211, 14.8.2009 г., стр. 94).

(**) Регламент (ЕО) № 715/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно условията за достъп до газопреносни мрежи за природен газ и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1775/2005 (ОВ L 211, 14.8.2009 г., стр. 36).“;

дд) вмъкват се следните точки (131а) и (131б):

„(131а) „улавяне и съхранение на въглерод“ или „УСВ“ означава набор от технологии, които позволяват улавянето на CO₂, отделян от промишлени съоръжения, включително присъщите на процеса емисии, или прякото му улавяне в атмосферния въздух, транспортирането му до обект за съхранение и нагнетяването му в подходящи подземни геоложки формации с цел постоянно съхранение;

(131б) „улавяне и използване на въглерод“ или „УИВ“ означава набор от технологии, които позволяват улавянето на CO₂, отделян от промишлени съоръжения, включително присъщите на процеса емисии, или прякото му улавяне в атмосферния въздух и транспортирането му до обект, в който този CO₂ се употребява, или до обект, в който този CO₂ се употребява изцяло.“;

ее) точка (134) се заличава;

жжж) точка (137) се заменя със следното:

„(137) „широколентова инфраструктура“ означава широколентова мрежа без активни компоненти, която включва физическата инфраструктура, включително проводи, стълбове, мачти, кули, неизползвани оптични нишки, разпределителни кутии и кабели (включително неизползвани оптични нишки и медни кабели)“;

ззз) вмъкват се следните точки (137а), (137б) и (137в):

„(137а) „мрежа за пренос на данни“ означава частта от широколентова мрежа, чрез която се свързват мрежата за достъп и опорната мрежа и която не осигурява пряк достъп на крайните ползватели. Тя е частта от мрежата, в която се събира трафикът от крайните ползватели;

(137б) „опорна мрежа“ означава основната мрежа, която осъществява взаимовръзката между мрежите за пренос на данни от различни райони или региони;

(137в) „мрежа за достъп“ означава сегментът от широколентова мрежа, който свързва мрежата за пренос на данни с помещенията или устройствата на крайните ползватели.“;

иий) точка (139) се заменя със следното:

„(139) „достъп на едро“ означава достъп, който дава възможност на оператора да използва съоръженията на друг оператор. Предвид развитието на технологиите понастоящем достъпът на едро включва поне следните продукти за достъп: i) за FTTC мрежи: достъп до широколентова инфраструктура, необвързан достъп и битстрийм достъп; ii) за кабелни мрежи: достъп до широколентова инфраструктура и достъп до активни услуги; iii) за фиксирани безжични мрежи: достъп до широколентова инфраструктура и достъп до активни услуги; iv) за мобилни мрежи: достъп до широколентова инфраструктура и достъп до активни услуги (най-малко роуминг); v) за сателитни платформи: достъп до активни услуги; vi) за мрежи за пренос на данни: достъп до широколентова инфраструктура и достъп до активни услуги.“;

ййй) точка (139а) се заменя със следното:

„(139а) „свързани към мрежата помещения“ означава помещения на краен ползвател, в които доставчик може да предостави, при поискване от крайните ползватели и в срок от 4 седмици от датата на искането, широколентови услуги (независимо дали тези помещения вече са свързани с мрежата или не). Таксата, начислявана за предоставянето на широколентови услуги в помещенията на крайните ползватели, в този случай не трябва да надхвърля обичайните такси за свързване, което означава, че тя не бива да включва допълнителни или извънредни разходи в сравнение с обичайната търговска практика и при всички положения не бива да надхвърля средната такса във въпросната държава членка. Тази цена трябва да бъде определена от компетентния национален орган;“;

ккк) вмъкват се следните точки (139г), (139д) и (139е):

„(139г) „върхово натоварване“ означава времето от деня, с обичайна продължителност от около един час, когато натоварването на мрежата обикновено е максимално;

(139д) „условия на върхово натоварване“ означава условията, при които се очаква мрежата да работи при „върхово натоварване“;

(139е) „съответен времеви хоризонт“ означава времеви хоризонт, използван за потвърждаване на планирани частни инвестиции, и съответства на предвидената от държавата членка времева рамка за изграждане на планираната финансирана от държавата мрежа, която започва от момента на публикуване на обществената консултация за планираната публична интервенция до въвеждането на мрежата в експлоатация, (т.е. началото на предоставяне на услуги на едро и/или на дребно по финансираната от държавата) мрежа. Съответният времеви хоризонт не може да бъде по-кратък от две години;“;

ллл) точка (157) се заменя със следното:

„(157) „пристанищна инфраструктура“ означава инфраструктура и съоръжения за предоставяне на транспортни пристанищни услуги, например котвени стоянки, използвани за акостирането на кораби, стени на кейовете, кейове и плаващи понтонни рампи в приливно-отливните области, вътрешни водни басейни, насипи и пресушаване на земя от морето, инфраструктура за събиране на отпадъци от експлоатацията на корабите и на остатъци от товари и инфраструктура за зареждане с електроенергия и с гориво в пристанищата, чрез която се доставят електричество, водород, амоняк и метанол за превозни средства, мобилно оборудване за обслужване на терминал и мобилно оборудване за наземно обслужване;“;

mmm) точка (161) се заличава;

(3) в член 4 параграф 1 се изменя, както следва:

а) букви а)—д) се заменят със следното:

„а) за регионални инвестиционни помощи: за инвестиции с допустими разходи от 110 милиона евро или повече размерът на помощта на предприятието за инвестиционен проект е, както се посочва по-долу:

— в случаи на максимален интензитет на регионалната помощ от 10 %: 8,25 милиона евро;

— в случаи на максимален интензитет на регионалната помощ от 15 %: 12,38 милиона евро;

— в случаи на максимален интензитет на регионалната помощ от 20 %: 16,5 милиона евро;

— в случаи на максимален интензитет на регионалната помощ от 25 %: 20,63 милиона евро;

— в случаи на максимален интензитет на регионалната помощ от 30 %: 24,75 милиона евро;

— в случаи на максимален интензитет на регионалната помощ от 35 %: 28,88 милиона евро;

— в случаи на максимален интензитет на регионалната помощ от 40 %: 33 милиона евро;

— в случаи на максимален интензитет на регионалната помощ от 50 %: 41,25 милиона евро;

— в случаи на максимален интензитет на регионалната помощ от 60 %: 49,5 милиона евро;

— в случаи на максимален интензитет на регионалната помощ от 70 %: 57,75 милиона евро;

б) за регионални помощи за градско развитие: 22 милиона евро съгласно разпоредбите в член 16, параграф 3;

в) за инвестиционни помощи за МСП: 8,25 милиона евро на предприятие за инвестиционен проект;

- г) за помощи за консултантски услуги в полза на МСП: 2,2 милиона евро на предприятието за всеки проект;
- д) помощи за участие на МСП в панаири: 2,2 милиона евро на предприятието годишно;“;
- б) вмъкват се следните точки (да) и (дб):
- „да) за помощи за микропредприятията под формата на публични интервенции, свързани с доставката на електроенергия, газ или топлинна енергия, посочени в член 19в: 200 милиона евро на схема годишно. За микропредприятията, извършващи дейност в първичното производство на селскостопански продукти, това ограничение е 25 000 EUR на бенефициер за календарна година, а за микропредприятията, извършващи дейност в секторите на рибарството и аквакултурите — 30 000 EUR на бенефициер за календарна година;
- дб) за помощи за МСП под формата на временни публични интервенции, свързани с доставката на електроенергия, газ или топлинна енергия, произведена от природен газ или електроенергия, за смекчаване на въздействието от увеличението на цените след агресивната война на Русия срещу Украйна, посочено в член 19г: 2 милиона евро на бенефициер за календарна година. За МСП, извършващи дейност в първичното производство на селскостопански продукти, това ограничение е 250 000 EUR на бенефициер за календарна година, а за МСП, извършващи дейност в секторите на рибарството и аквакултурите — 300 000 EUR на бенефициер за календарна година. Помощите, предоставени на предприятия, извършващи дейност в областта на преработката и продажбата на селскостопански продукти, е обвързана със задължението да не бъде прехвърлена частично или изцяло на първичните производители;“;
- в) точки е)—та) се заменят със следното:
- „е) за помощи за предприятия, участващи в проекти по цел „Европейско териториално сътрудничество“: за помощи по член 20: 2,2 милиона евро за предприятието за проект; за помощи по член 20а: посочените в член 20а, параграф 2 суми за предприятието за проект;
- ж) за помощи за рисковото финансиране: 16,5 милиона евро на допустимо предприятие, както е посочено в член 21, параграф 8 и член 21а, параграф 2;
- з) за помощи за стартиращи предприятия: размера според предвиденото за предприятието в член 22, параграфи 3, 4, 5 и 7;
- и) за помощи за научноизследователска и развойна дейност:
- i) ако проектът е основно за фундаментални научни изследвания: 55 милиона евро на предприятието за проект; такъв е случаят, когато повече от половината от допустимите разходи за проекта са направени във връзка с дейности, попадащи в категорията на фундаменталните научни изследвания;
- ii) ако проектът е основно за индустриални научни изследвания: 35 милиона евро на предприятието за всеки проект; такъв е случаят, когато повече от половината от допустимите разходи за проекта са направени във връзка с дейности, попадащи в категорията на индустриалните научни изследвания или заедно в категориите на индустриалните и фундаменталните научни изследвания;
- iii) ако проектът е основно за експериментално развитие: 25 милиона евро на предприятието за проект; такъв е случаят, когато повече от половината от допустимите разходи за проекта са направени във връзка с дейности, попадащи в категорията на експерименталното развитие;
- iv) за проект EUREKA, който се изпълнява от съвместно предприятие, създадено съгласно член 185 или член 187 от Договора, или който отговаря на условията, определени в член 25, параграф 6, буква г), размерът, установен в подточки i), ii) и iii), се удвоява;
- v) ако помощите за проекти за научноизследователска и развойна дейност са предоставени под формата на възстановяеми аванси, които при липса на общоприета методология за изчисляване на техния брутен еквивалент на безвъзмездна помощ са изразени като процент от допустимите разходи и мярката предвижда, че при успех на проекта, който се определя въз основа на реалистична и предпазлива хипотеза, авансовите плащания ще бъдат върнати с лихвен процент, равен поне на сконтовия процент, приложим към момента на предоставяне на помощта, размерът, посочен в подточки i)—iv), се увеличава с 50 %;
- vi) помощи за проучвания на осъществимостта на научноизследователски дейности: 8,25 милиона евро за проучване;

- vii) за помощи в полза на МСП за проекти за научноизследователска и развойна дейност, които са получили знак за качество „Печат за високи постижения“ и които са изпълнени съгласно член 25а, сумата, посочена в член 25а;
- viii) за помощи в полза на действия „Мария Склодовска-Кюри“ и действия по линия на схемата на ЕНС „Доказване на концепцията“, изпълнени по член 25б, сумите, посочени в член 25б;
- ix) за помощи във връзка със съфинансирани проекти за научноизследователска и развойна дейност, изпълнени по член 25в, сумите, посочени в член 25в;
- x) за помощи за действия за формиране на екипи, сумите, посочени в член 25 г;
- xi) за помощи, включени в съфинансирането на проекти, подпомагани по линия на Европейския фонд за отбрана или Европейската програма за промишлено развитие в областта на отбраната съгласно член 25д: 80 милиона евро на предприятието за проект;
- й) за инвестиционни помощи в полза на изследователски инфраструктури: 35 милиона евро за инфраструктура;
- „йа) за инвестиционни помощи за инфраструктури за изпитване и експериментиране: 25 милиона евро за инфраструктура;
- к) за помощи за иновационни кълъстери: 10 милиона евро за кълъстер;
- л) помощи за иновации за МСП: 10 милиона евро на предприятие за проект;
- м) за помощи за иновации на процеси и организационни иновации: 12,5 милиона евро на предприятие за проект;
- н) за помощи за обучение: 3 милиона евро на проект за обучение;
- о) за помощи за наемане на необлагодетелствани работници: 5,5 милиона евро на предприятието годишно;
- п) за помощи за наемане на работещи с увреждания под формата на субсидии за заплати: 11 милиона евро на предприятието годишно;
- р) за помощи за компенсиране на допълнителните разходи, свързани с наемането на работещи с увреждания: 11 милиона евро на предприятието годишно;
- с) за помощи за компенсиране на разходите за оказване на помощ на работещи в неравностойно положение: 5,5 милиона евро на предприятието годишно;
- т) за инвестиционни помощи за опазване на околната среда, освен ако не е предвидено друго: 30 милиона евро на предприятието за инвестиционен проект;
- та) за помощи за специална инфраструктура и съхранение, посочени в член 36, параграф 4: 25 милиона евро за проект;“;
- г) вмъкват се следните букви тб)—те):
 - „тб) за инвестиционни помощи за инфраструктура за зареждане с електроенергия или гориво, посочени в член 36а, параграфи 1 и 2: 30 милиона евро на предприятието за проект и, в случай на схеми, среден годишен бюджет от 300 милиона евро;
 - тв) за инвестиционни помощи за комбинирани подобрения на енергийните и екологичните показатели на сградите, посочени в член 38а, параграф 7 и член 39, параграф 2а: 30 милиона евро на предприятието за проект;
 - тг) за помощи за улесняване на сключването на договори за енергоспестяване с гарантиран резултат, посочено в член 38б: 30 милиона евро от общото оставащо номинално финансиране за бенефициер;
 - тд) за инвестиционни помощи за проекти за енергийна ефективност в сгради под формата на финансови инструменти: сумите, изложени в член 39, параграф 5;
 - те) за помощта под формата на намаление на екологичните данъци и такси, посочени в член 44а: 50 милиона евро на схема годишно;“;
- д) букви у) и ф) се заличават;
- е) букви х)—ф) се заменят със следното:

- „х) за оперативна помощ за насърчаване на електроенергия от възобновяеми източници, както е посочено в член 42, и оперативна помощ за насърчаване на енергия от възобновяеми източници и водород от възобновяеми източници при малки проекти, както и за насърчаване на общности за възобновяема енергия, както е посочено в член 43: 30 милиона евро на предприятието за проект; общият размер на бюджетите на всички схеми по член 42 и общият размер на бюджетите на всички схеми по член 43 не следва да надвишават съответно 300 милиона евро годишно;
- ц) за помощи за централни отоплителни и/или охладителни системи, както е посочено в член 46: 50 милиона евро на предприятието за проект;
- ч) за помощ за енергийна инфраструктура, както е посочено в член 48: 70 милиона евро на предприятието за проект;
- ш) за помощи за разгръщането на фиксирани широколентови мрежи, отпускани под формата на безвъзмездна помощ: 100 милиона евро общи разходи за проект; за помощи за фиксирани широколентови мрежи, отпускани под формата на финансов инструмент, номиналният размер на общото финансиране, предоставено на който и да е краен бенефициер за проект, не трябва да надвишава 150 милиона евро;“;
- ж) вмъква се следната буква шз):
- „шз) за помощ за разгръщането на мрежи за пренос на данни, отпускана под формата на безвъзмездни средства: 100 милиона евро общи разходи за проект; за помощ за разгръщането на мрежи за пренос на данни, отпускана под формата на финансов инструмент, номиналният размер на общото финансиране, предоставено на всеки краен бенефициер за проект, не трябва да надвишава 150 милиона евро;“;
- з) букви щ) — вв) се заменят със следното:
- „щ) за инвестиционни помощи за култура и опазване на културното наследство: 165 милиона евро за проект; за оперативни помощи за култура и опазване на културното наследство: 82,5 милиона евро на предприятието за година;
- аа) за схеми за помощ за аудио-визуални произведения: 55 милиона евро на схема годишно;
- бб) за помощи за спортни и мултифункционални инфраструктури за отдих: 33 милиона евро или общите разходи, надхвърлящи 110 милиона евро на проект; оперативни помощи за спортни инфраструктури: 2,2 милиона евро за инфраструктура за година;
- вв) за инвестиционни помощи в полза на местни инфраструктури: 11 милиона евро или общите разходи, надхвърлящи 22 милиона евро за същата инфраструктура;“;
- и) букви дд) и ее) се заменят със следното:
- „дд) за помощи за морски пристанища: допустими разходи от 143 милиона евро на проект (или 165 милиона евро на проект в морско пристанище, включено в работния план за коридор на основната мрежа, както е посочено в член 47 от Регламент (ЕС) № 1315/2013 на Европейския парламент и на Съвета (*)); що се отнася до драгирането, проектът се определя като всички драгираня, извършени през една календарна година;
- ее) за помощи за вътрешни пристанища: допустими разходи от 44 милиона евро на проект (или 55 милиона евро на проект във вътрешно пристанище, включено в работния план за коридор на основната мрежа, както е посочено в член 47 от Регламент (ЕС) № 1315/2013); що се отнася до драгирането, проектът се определя като всички драгираня, извършени през една календарна година;

(*) Регламент (ЕС) № 1315/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г. относно насоките на Съюза за развитието на трансевропейската транспортна мрежа и за отмяна на Решение № 661/2010/ЕС (ОВ L 348, 20.12.2013 г., стр. 1).“;

(4) член 5 се изменя, както следва:

а) в параграф 2 буква е) се заменя със следното:

„е) помощи под формата на мерки за рисково финансиране, ако са изпълнени условията в член 21 и член 21а;“;

б) в параграф 2 се вмъква следната буква ж):

„жа) помощ за МСП под формата на намалени такси за достъп или свободен достъп до консултантски услуги в областта на иновациите и услуги за подкрепа на иновациите, както е посочено съответно в член 2, точки (94) и (95), предлагани например от организации за научни изследвания и разпространение на знания, изследователски инфраструктури, инфраструктури за изпитване и експериментирание или иновационни кластери, на базата на схема за помощ, при условие че са спазени следните условия:

- i) предимството, което се състои в намалени такси или придобит свободен достъп, може да бъде измерено количествено и доказано;
- ii) пълните или частични отстъпки от цената за услуги и правилата, в съответствие с които МСП може да подават заявление за отстъпки и да бъдат избирани и да получават тези отстъпки, са публично достъпни (чрез уебсайтове или други подходящи средства), преди доставчикът на услугата да започне да предлага отстъпките;
- iii) доставчикът на услугата води записи на сумите на помощта, предоставена на всяко МСП под формата на отстъпки от цената, за да се увери, че определените в член 28, параграфи 3 и 4 тавани са спазени. Тази информация се съхранява за период от 10 години от датата на последно предоставяне на помощта от доставчика на услугата;“;

в) в параграф 2 буква л) се заменя със следното:

„л) помощи, включени във финансови продукти, които се подкрепят от фонд InvestEU, ако са изпълнени условията, изложени в глава III, раздел 16;“;

г) в параграф 2 се добавят следните букви м) и н):

„м) помощи за микропредприятия под формата на публични интервенции, свързани с доставката на електроенергия, газ или топлинна енергия, ако са изпълнени условията, посочени в член 19в;

н) помощ за МСП под формата на временни публични интервенции, свързани с доставката на електроенергия, газ или топлинна енергия, произведена от природен газ или електроенергия, за смекчаване на въздействието от увеличението на цените след военната агресия на Русия срещу Украйна, ако са изпълнени условията, посочени в член 19г.“;

(5) член 6 се изменя, както следва:

а) в параграф 5 буква б) се заменя със следното:

„б) помощи за достъп на МСП до финансиране, ако са изпълнени съответните условия в членове 21, 21а и 22;“;

б) в параграф 5 буква л) се заменя със следното:

„л) помощи за МСП, които участват във или се възползват от водени от общностите проекти за местно развитие, ако са изпълнени съответните условия в член 19а или 19б;“;

в) в параграф 5 се добавят следните букви м) - р):

„м) помощ за отстраняване на шети върху околната среда и възстановяване на природни местообитания и екосистеми, където разходите за саниране или рехабилитация надхвърлят увеличаването на стойността на земята или имота и са изпълнени условията, посочени в член 45;

н) помощ за опазване на биологичното разнообразие и за изпълнение на природосъобразни решения за адаптиране към изменението на климата и смекчаване на последствията от него, когато са изпълнени условията, посочени в член 45;

о) помощ за насърчаване на енергията от възобновяеми източници съгласно членове 41, 42 и 43, когато помощта се предоставя автоматично в съответствие с обективни и недискриминационни критерии и без допълнително упражняване на преценка от страна на държавата членка и мярката е приета и влязла в сила преди започването на работа по подпомаганя проект или подпомаганата дейност;

- п) помощи за микропредприятия под формата на публични интервенции, свързани с доставката на електроенергия, газ или топлинна енергия, ако са изпълнени условията, посочени в член 19в;
- р) помощ за МСП под формата на временни публични интервенции, свързани с доставката на електроенергия, газ или топлинна енергия, произведена от природен газ или електроенергия, за смекчаване на въздействието от увеличението на цените след военната агресия на Русия срещу Украйна, ако са изпълнени условията, посочени в член 19г.;

(6) в член 7 параграф 1 се заменя със следното:

„1. За да се изчислят интензитетът на помощта и допустимите разходи, всички използвани данни се събират преди приспадането на данъци или други такси. Данъкът върху добавената стойност, начислен върху допустимите разходи, който подлежи на възстановяване съгласно приложимото национално данъчно право, обаче не се взема предвид при изчисляване на интензитета на помощта и допустимите разходи. Допустимите разходи се подкрепят с документни доказателства, които са ясни, конкретни и актуални. Размерите на допустимите разходи може да се изчисляват в съответствие с опростени варианти за разходите, при условие че дадената операция е поне частично финансирана от фонд на Съюза, позволяващ използването на опростени варианти за разходите, и категорията разходи е допустима съгласно съответната разпоредба за освобождаване. В такъв случай са приложими опростените варианти за разходите, предвидени в съответните правила за управление на фонда на Съюза. Освен това, що се отнася до проекти, изпълнявани в съответствие с планове за възстановяване и устойчивост, одобрени от Съвета съгласно Регламент (ЕС) 2021/241 на Европейския парламент и на Съвета (*), размерите на допустимите разходи също може да се изчисляват в съответствие с опростени варианти за разходите, при условие че се ползват опростените варианти на разходите, определени в Регламент (ЕС) № 1303/2013 или Регламент (ЕС) 2021/1060. Освен това за помощи по членове 25а и 25б непреките разходи могат да се изчисляват в съответствие с правилата, установени в член 25а, параграф 3 и член 25б, параграф 3.

(*) Регламент (ЕС) 2021/241 на Европейския парламент и на Съвета от 12 февруари 2021 г. за създаване на Механизъм за възстановяване и устойчивост (ОВ L 57, 18.2.2021 г., стр. 17).“;

(7) член 8 се изменя, както следва:

а) параграф 2 се заменя със следното:

„2. Когато финансиране от Съюза, управлявано централно от институциите, агенциите, съвместни предприятия или други органи на Съюза, което не е пряко или косвено под контрола на държавата членка, е съчетано с държавна помощ, само тази държавна помощ се взема предвид с цел да се установи дали са спазени праговете за уведомяване и максималните интензитети на помощта или максималните размери на помощта, при условие че общият размер на публично финансиране, предоставено във връзка със същите допустими разходи, не надхвърля най-благоприятния процент на финансиране, установен в приложимите правила на законодателството на Съюза. Чрез дерогация общото публично финансиране за проекти, подпомагани по линия на Европейския фонд за отбрана, може да достигне общите допустими разходи по проекта, независимо от максималния процент на финансиране, приложим по този фонд, при условие че са спазени праговете за уведомяване и максималните интензитети на помощта или максималните размери на помощта съгласно настоящия регламент.“;

б) параграф 4 се заменя със следното:

„4. Помощите без установими допустими разходи, които са освободени съгласно членове 19б, 20а, 21, 21а, 22 или 23, член 5бд, параграф 5, буква а), подточка ii), iii) или iv), член 5бд, параграф 10 и член 5бв, може да бъдат кумулирани с всякаква друга държавна помощ с установими допустими разходи. Помощите без установими допустими разходи може да бъдат кумулирани с всякаква друга държавна помощ без установими допустими разходи до най-високия относим праг за цялото финансиране, определен в конкретните условия за всеки отделен случай по силата на настоящия или друг регламент за групово освобождаване или с прието от Комисията решение. Помощите без установими допустими разходи, освободени съгласно настоящия регламент, може да бъдат кумулирани с друга помощ без установими допустими разходи, предоставена за отстраняване на сериозни смущения в икономиката на държава членка съгласно член 107, параграф 3, буква б) от Договора, одобрена с прието от Комисията решение. Помощите без установими допустими разходи, освободени съгласно член 5бд, параграф 5, буква а), подточка ii), iii) или iv), член 5бд, параграф 10 и член 5бв, може да бъдат кумулирани с помощ без установими допустими разходи, освободени съгласно същите членове.“;

(8) член 9 се изменя, както следва:

а) параграфи 1 и 2 се заменят със следното:

„1. Съответната държава членка осигурява публикуването в модула (*) за прозрачност на Европейската комисия или на подробен уебсайт за държавна помощ, на национално или регионално равнище, на следното:

а) обобщената информация, посочена в член 11, в стандартизирания формат, определен в приложение II, или връзка, която предоставя достъп до нея;

- б) пълния текст на всяка мярка за помощ съгласно предвиденото в член 11 или връзка, която предоставя достъп до пълния текст;
- в) информацията, посочена в приложение III— за всяка предоставена индивидуална помощ, надвишаваща 100 000 EUR, или относно помощ, включена във финансови продукти с участието на фонда InvestEU в съответствие с раздел 16 — за всяка индивидуална помощ над 500 000 EUR, или относно бенефициери, извършващи дейност в областта на първичното селскостопанско производство или в сектора на рибарството и аквакултурите, различни от онези, за които се прилага раздел 2а — за всяка предоставена индивидуална помощ, надхвърляща 10 000 EUR.

Що се отнася до помощта, предоставена в полза на проекти по цел „Европейско териториално сътрудничество“, посочени в член 20, информацията, посочена в настоящия параграф, се помества на уебсайта на държавата членка, в която е разположен съответният управителен орган, съгласно определението в член 21 от Регламент (ЕС) № 1299/2013 на Европейския парламент и на Съвета (**), или в член 45 от Регламент (ЕС) 2021/1059 на Европейския парламент и на Съвета (***), в зависимост от това кой е приложим. Като алтернативен вариант участващите държави членки могат да решат, че всяка от тях следва да предоставя информацията относно мерките за помощ на тяхната територия на съответните уебстраници.

Задълженията за публикуване, установени в първата алинея на настоящия параграф, не се прилагат за помощи, предоставени за проекти по цел „Европейско териториално сътрудничество“, посочени в член 20а, както и водени от общностите проекти за местно развитие по член 19б.

2. Що се отнася до схемите под формата на данъчни предимства и схемите по членове 16, 21а и 22 (****), условията, посочени в параграф 1, първа алинея, буква в) от настоящия член, се смятат за изпълнени, ако държавите членки публикуват необходимата информация за размера на индивидуалните помощи в следните диапазони (в милиони евро):

0,01—0,1 (само за риболов и аквакултури, както и първично селскостопанско производство);

0,1—0,5;

0,5—1;

1—2;

2—5;

5—10;

10—30; и

30 и повече.

(*) Функцията за публично търсене в базата данни за прозрачност на държавните помощи е достъпна на следния уебсайт: <https://webgate.ec.europa.eu/competition/transparency/public?lang=en>.

(**) Регламент (ЕС) № 1299/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. относно специални разпоредби за подкрепа от Европейския фонд за регионално развитие по цел „Европейско териториално сътрудничество“ (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 259).

(***) Регламент (ЕС) 2021/1059 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 г. относно специалните разпоредби за цел „Европейско териториално сътрудничество“ (Interreg), подкрепяна от Европейския фонд за регионално развитие и инструменти за външно финансиране (ОВ L 231, 30.6.2021 г., стр. 94).

(****) За схемите по членове 16, 21а и 22 от настоящия регламент изискването за публикуване на информацията относно всяка предоставена индивидуална помощ, надхвърляща 100 000 EUR, може да бъде премахнато по отношение на МСП, които не са осъществявали търговски продажби на пазара.“;

- б) параграф 4 се заменя със следното:

„4. Информацията, посочена в параграф 1, буква в), се организира и е достъпна по стандартизиран начин, описан в приложение III, и дава възможност за ефективно търсене и изтегляне. Информацията се публикува в срок от 6 месеца, считано от датата, на която е предоставена помощта, или — за помощ под формата на данъчни предимства — в рамките на 1 година от датата, на която трябва да се представи данъчната декларация, и е на разположение за период от най-малко 10 години, считано от датата, на която е предоставена помощта. По отношение на помощ под формата на данъчни предимства, ако няма официално изискване за годишна декларация, за дата на предоставяне за целите на настоящия параграф ще се счита 31 декември от годината, за която е предоставена помощта.“;

(9) в член 11, параграф 1, последно изречение се заменя със следното:

„Първа алинея не се прилага по отношение на помощите, отпуснати за проекти по цел „Европейско териториално сътрудничество“, посочени в член 20а, както и за водени от общностите проекти за местно развитие, посочени в член 196.“;

(10) член 13 се заменя със следното:

„Член 13

Приложно поле на регионалната помощ

Настоящият раздел не се прилага за:

- а) помощта в сектора на стоманата, лигнита и въглищата;
- б) помощи за транспортния сектор, както и за свързаната с него инфраструктура; помощи за производство, съхранение, пренос и разпределение на енергия и за енергийни инфраструктури, с изключение на регионални инвестиционни помощи в най-отдалечените региони и схеми за регионални оперативни помощи; и помощи за сектора на широколентовия интернет, с изключение на схеми за регионални оперативни помощи;
- в) регионални помощи под формата на схеми, предназначени за ограничен брой конкретни стопански сектори; схеми, предназначени за туристически дейности или преработка и продажба на селскостопански продукти, не се считат за предназначени за конкретни стопански сектори;
- г) регионални оперативни помощи, предоставени на предприятия, чиито основни дейности спадат към раздел К „Финансови и застрахователни дейности“ от NACE Rev. 2, или на предприятия, които извършват дейности в група, чиито основни дейности спадат към клас 70.10 „Дейности на централни офиси“ или 70.22 „Консултантски дейности в областта на управлението“ от NACE Rev. 2.“;

(11) член 14 се изменя, както следва:

а) параграф 3 се заменя със следното:

„3. В подпомагани региони, които отговарят на условията на член 107, параграф 3, буква а) от Договора, помощи може да бъдат предоставяни за първоначална инвестиция под всякаква форма независимо от размера на бенефициера. В подпомагани региони, които отговарят на условията на член 107, параграф 3, буква в) от Договора, помощите може да бъдат предоставяни на МСП за първоначална инвестиция под всякаква форма или на големи предприятия единствено за първоначална инвестиция, с която се дава начало на нова стопанска дейност в съответния регион.“;

б) параграфи 4—7 се заменят със следното:

„4. Допустимите разходи включват една или няколко от следните категории:

- а) инвестиционни разходи в материални и нематериални активи или
 - б) планираните разходи за заплати в сферата на заетостта, създадени в резултат от първоначална инвестиция, изчислени за две години или
 - в) комбинация от част от разходите, посочени в букви а) и б), ако комбинираната сума не надхвърля по-голямата от двете суми в букви а) или б).
5. Инвестицията се поддържа в съответния регион най-малко пет години или три години в случай на МСП след изпълнението на инвестицията. Това не възпрепятства замяната на съоръжения или оборудване, които са остарели или повредени през този период, при условие че стопанската дейност се запазва в засегнатия регион за минималния период.
6. Придобитите активи са нови, освен в случай на МСП и когато става дума за придобиване на стопански обект.

Разходите, свързани с наемането на материални активи, може да бъдат отчитани при следните условия:

- а) за земя и сгради продължителността на наемането трябва бъде най-малко пет години след очакваната дата на приключване на инвестицията за големи предприятия, а за МСП — три години;

- б) за съоръжения или машини наемането трябва да е под формата на финансов лизинг, в който да се съдържа задължението бенефициерът на помощта да закупи актива след изтичането на лизинга.

В случай на първоначална инвестиция, както е посочено в член 2, точка (49), буква б) или точка (51), буква б), по принцип се вземат предвид само разходите за закупуване на активите от трети страни, които не са свързани с купувача. Ако обаче член на семейството на първоначалния собственик или един или повече служители поемат малко предприятие, не се прилага условието активите да бъдат изкупени от трети страни, които не са свързани с купувача. Трансакцията се осъществява при пазарни условия. Ако придобиването на активите на стопански обект е придружено от допълнителна инвестиция, която отговаря на условията за регионална помощ, допустимите разходи за тази допълнителна инвестиция следва да се добавят към разходите за закупуване на активите на стопанския обект. Ако помощта е била предоставена за придобиването на активите преди самото закупуване, разходите за тези активи се приспадат от допустимите разходи, свързани с придобиването на стопански обект.

7. За помощи, отпуснати на големи предприятия за основна промяна в производствения процес, допустимите разходи надхвърлят амортизацията на активите, свързани с дейността, която предстои да бъде модернизирана, през предходните три финансови години. За помощи, отпуснати на големи предприятия или МСП за диверсификацията на съществуващ стопански обект, допустимите разходи надхвърлят с поне 200 % счетоводната стойност на активите, които се използват повторно, осчетоводени през финансовата година преди започването на работите по проекта.“;

- в) параграф 8 се изменя, както следва:

- i) в първата алинея буква г) се заменя със следното:

„г) да бъдат включени в активите на предприятието, което получава помощта, и да останат свързани с проекта, за който е отпусната помощта, за срок от минимум пет години (три години за МСП).“;

- ii) втората алинея се заменя със следното:

„За големи предприятия разходите за нематериални активи са допустими само до 50 % от общите допустими инвестиционни разходи за първоначалната инвестиция. За МСП са допустими 100 % от разходите за нематериални активи.“;

- г) в параграф 9, букви а) и б) се заменят със следното:

„а) инвестиционният проект води до нетно увеличение на броя на служителите в съответния стопански субект в сравнение със средния им брой през предходните 12 месеца след приспадане от броя на създадените работни места на всички работни места, закрити през този период, изразени в единици труд за година;

б) всяко работно място е заето в срок до три години от приключването на инвестицията“;

- д) параграфи 10 и 11 се заличават;

- е) в параграф 12 първото изречение се заменя със следното:

„12. Интензитетът на помощта не надхвърля максималния интензитет на помощта, определен в картата на регионалните помощи, която е в сила към момента на отпускане на помощта в засегнатия регион.“;

- ж) в параграф 13 първото изречение се заменя със следното:

„13. Всяка първоначална инвестиция, свързана със същата или подобна дейност, започната от един и същ бенефициер (на равнище група) в срок от три години, считано от започването на работите по друга подпомогната инвестиция в същия регион от ниво 3 по Общата класификация на териториалните единици за статистически цели, се смята за част от един и същ инвестиционен проект“;

- з) параграфи 14 и 15 се заменят със следното:

„14. Получателят на помощта предоставя финансова вноска от най-малко 25 % от допустимите разходи чрез свои собствени ресурси или чрез външно финансиране във форма, която не включва държавно подпомагане. Изискването за собствен принос от 25 % не се прилага за инвестиционна помощ, предоставена за инвестиции в най-отдалечените региони, доколкото е необходима по-малка вноска, за да бъде съобразен изцяло максималният интензитет на помощта.

15. За първоначални инвестиции, свързани с проекти по цел „Европейско териториално сътрудничество“, които попадат в приложното поле на Регламент (ЕС) № 1299/2013 или Регламент (ЕС) 2021/1059, интензитетът на помощта на региона, в който се намира първоначалната инвестиция, се прилага за всички бенефициери, участващи в проекта. Ако първоначалната инвестиция е разположена в два или повече подпомагани региона, максималният интензитет на помощта е интензитетът, приложим в подпомагания регион, където са направени най-големите допустимите разходи. В подпомаганите региони, които отговарят на условията за получаване на помощ съгласно член 107, параграф 3, буква в) от Договора, настоящата разпоредба се прилага по отношение на големи предприятия само ако с първоначалната инвестиция се дава начало на нова стопанска дейност.“;

(12) член 15 се изменя, както следва:

а) в параграф 2 буква б) се заменя със следното:

„б) допълнителните транспортни разходи се изчисляват въз основа на пробег на стоките в рамките на националните граници на съответната държава членка, като се използва транспортното средство, което води до най-ниски разходи за бенефициера. Държавата членка може да наложи екологични стандарти, на които трябва да отговаря избраният вид транспорт, и ако такива стандарти бъдат наложени на бенефициера, той може да изчисли допълнителните транспортни разходи въз основа на най-ниската цена за изпълнение на тези екологични стандарти.“;

б) в параграф 3 уводното изречение се заменя със следното:

„3. В слабо и много слабо населените райони схемите за регионалните оперативни помощи предотвратяват или намаляват обезлюдяването при следните условия:“;

(13) член 16 се изменя, както следва:

а) параграф 3 се заменя със следното:

„3. Общата инвестиция в проект за градско развитие по мярка за помощ за градско развитие не надхвърля 22 милиона евро.“;

б) параграф 6 се заменя със следното:

„6. Помощите за градско развитие привличат допълнителни инвестиции от независими частни инвеститори, отговарящи на определението в член 2, точка (72), на равнището на фондовете за градско развитие или проектите за градско развитие, които общо възлизат на най-малко 20 % от цялото финансиране, предоставено за проекта за градско развитие.“;

(14) член 17 се изменя, както следва:

а) параграфи 2 и 3 се заменят със следното:

„2. Допустимите разходи включват една или няколко от следните категории:

- а) разходите за инвестиции в материални и нематериални активи, включително еднократни неподлежащи на амортизация разходи, пряко свързани с инвестицията и първоначалното ѝ изпълнение;
- б) планираните разходи за заплати за работни места, пряко създадени от инвестиционния проект, изчислени за две години;
- в) комбинация от част от разходите, посочени в букви а) и б), ако комбинираната сума не надхвърля по-голямата от двете суми в букви а) или б).

3. За да са допустими разходите за целите на настоящия член, инвестицията включва:

- а) инвестиция в материални и нематериални активи, свързани със създаването на нов стопански обект; разширяването на съществуващ обект; диверсификация на продукцията на даден стопански обект с продукти или услуги, които той не е произвеждал или предлагал до този момент; или промяна в целия производствен процес на продукта(ите) или цялостно предоставяне на услугата(ите), засегната(и) от инвестицията в стопанския субект; или
- б) придобиване на активи, принадлежащи на стопански обект, който е бил закрит или е щял да бъде закрит, ако не е бил закупен. Само по себе си придобиването на акциите на дадено предприятие не се счита за инвестиция. Трансакцията се осъществява при пазарни условия. По принцип се вземат предвид единствено разходите за закупуване на активите от трети страни, които не са свързани с купувача. Ако обаче член на семейството на първоначалния собственик или един или повече служители поемат малко предприятие, не се прилага условието активите да бъдат изкупени от трети страни, които не са свързани с купувача.

Следователно заместваща инвестиция не представлява инвестиция по смисъла на този параграф.“;

б) вмъква се следният параграф 3а:

„3а. Разходите, свързани с наемането на материални активи, може да бъдат отчитани при следните условия:

- а) за земя и сгради продължителността на наемането трябва бъде най-малко три години след очакваната дата на приключване на инвестицията;
- б) за съоръжения или машини наемането трябва да е под формата на финансов лизинг, в който да се съдържа задължението бенефициерът на помощта да закупи актива след изтичането на лизинга.“;

в) параграф 4 се изменя, както следва:

i) буква б) се заменя със следното:

„б) те са амортизируеми;“;

ii) буква г) се заменя със следното:

„г) те са включени в активите на предприятието, което получава помощта, за срок от поне три години.“;

(15) членове 19а и 19б се заменят със следното:

„Член 19 а

Помощи за разходи на МПС, направени в резултат на участие в проекти за водено от общностите местно развитие

1. Помощите за разходи, направени от МСП, участващи в проекти за водено от общностите местно развитие, в съответствие с Регламент (ЕС) № 1303/2013 или Регламент (ЕС) 2021/1060, са съвместими с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3 от Договора и се освобождават от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора, ако са изпълнени условията, определени в настоящия член и в глава I.

2. Следните разходи, посочени в член 35, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 или член 34, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2021/1060, в зависимост от това кой е приложим, са допустими за водени от общностите проекти за местно развитие:

- а) разходите за подкрепа при подготовката, изграждане на капацитет, обучение и работа в мрежа с оглед на изготвянето и изпълнението на стратегията за водено от общностите местно развитие;
- б) изпълнение на одобрени операции;
- в) подготовка и изпълнение на дейностите за сътрудничество;
- г) текущи разходи, свързани с управлението и изпълнението на стратегията за водено от общностите местно развитие;
- д) популяризиране на стратегията за водено от общностите местно развитие с цел да се улесни обменът между заинтересованите страни, за да се предостави информация, да се популяризират стратегията и проектите и да се съдейства на потенциалните бенефициери с оглед разработването на операции и подготовката на заявления.

3. Интензитетът на помощта не надвишава максималното равнище на помощта, предвидено в специфичните за фонда регламенти за подкрепата на водено от общностите местно развитие.

Член 19б

Ограничен размер на помощите за МСП, които се възползват от проекти за водено от общностите местно развитие

1. Помощите за предприятия, които участват или се възползват от водени от общностите проекти за местно развитие, посочени в член 19а, параграф 1, са съвместими с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3 от Договора и се освобождават от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора, ако са изпълнени условията, установени в настоящия член и в глава I.

2. Общият размер на помощта по настоящия член, отпусната на проект, не надвишава 200 000 EUR.“;

(16) добавят се следните членове 19в и 19г:

„Член 19в

Помощи за микропредприятия под формата на публични интервенции, свързани с доставката на електроенергия, газ или топлинна енергия

1. Помощите за микропредприятия под формата на публични интервенции, свързани с доставката на електроенергия, газ или топлинна енергия, са съвместими с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3 от Договора и са освободени от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора, ако са изпълнени условията, определени в настоящия член и в глава I. Настоящият член се прилага за:

- a) публични интервенции в ценообразуването, намаляващи прилаганите от доставчиците цени за микропредприятията за единица електроенергия, газ или топлинна енергия;
- b) плащания към микропредприятия, било то пряко или чрез доставчици, за единица потребление на електроенергия, газ или топлинна енергия, компенсиращи част от разходите за това потребление.

2. С мерките по параграф 1:

- a) не се създава дискриминация нито между доставчиците, нито между микропредприятията;
- b) се предвижда, че всички доставчици имат право да предоставят оферти за доставка на електроенергия, газ или топлинна енергия на микропредприятия на една и съща основа;
- в) се предвижда механизъм, чрез който, при предоставяне чрез доставчик, се гарантира, че помощта се предава във възможно най-голяма степен на крайния бенефициер; и
- г) се достига до цена, която е по-висока от себестойността, на равнище, на което може да възникне ефективна ценова конкуренция.

3. Размерът на помощта е равен на отпуснатото плащане или, в случай на публични интервенции в ценообразуването, не надвишава разликата между пазарната цена, която би трябвало да бъде платена за общото потребление на електроенергия, газ и/или топлинна енергия от бенефициер, и цената, която трябва да бъде платена за това потребление след публичната интервенция.

Член 19г

Помощи за МСП под формата на временни публични интервенции, свързани с доставката на електроенергия, газ или топлинна енергия, произведена от природен газ или електроенергия, за смекчаване на въздействието от увеличението на цените след военната агресия на Русия срещу Украйна

1. Помощите за МСП под формата на публични интервенции по отношение на доставката на електроенергия, природен газ или топлинна енергия, доколкото тя се произвежда от природен газ или електроенергия, са съвместими с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3 от Договора и се освобождават от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора, ако са изпълнени условията, определени в настоящия член и в глава I. Настоящият член се прилага за:

- a) публични интервенции в ценообразуването, намаляващи прилаганите от доставчиците цени за единица електроенергия, газ или топлинна енергия;
- b) плащания, предоставени на МСП, било то пряко или чрез доставчици, за единица потребление на електроенергия, газ или топлинна енергия, компенсиращи част от разходите за това потребление.

2. С мерките по параграф 1:

- a) се залага ограничение до максимум 70 % от потреблението на бенефициера на електроенергия, газ или топлинна енергия, произведена от природен газ или електроенергия, през периода, обхванат от мярката за помощ;
- b) не се създава дискриминация нито между доставчиците, нито между МСП;
- в) се предвиждат компенсаци на доставчиците, ако публичната интервенция изисква от тях да доставят по цени под себестойността;

- г) се предвижда, че всички доставчици имат право да предоставят оферти за доставка на електроенергия, газ или топлинна енергия на една и съща основа;
- д) се предвижда механизъм, чрез който, при предоставяне чрез доставчик, се гарантира, че помощта се предава във възможно най-голяма степен на крайния бенефициер; и
- е) се достига до средна единична цена на доставките, равна поне на средната цена за единица електроенергия, газ или топлинна енергия съответно за крайни клиенти в съответната държава членка за периода от 1 януари до 31 декември 2021 г.

3. Плащанията към доставчици за доставки за МСП, наложени в резултат на публични интервенции за ценообразуване под разходите на доставчика, са съвместими с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3 от Договора и се освобождават от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора, при условие че:

- а) публичните интервенции в ценообразуването отговарят на изискванията в параграф 2; и
- б) компенсационното плащане не надвишава разликата между цената, която доставчикът би могъл да очаква да постигне, когато прилага пазарните цени за доставка без интервенцията, и цената, определена под себестойността чрез публична интервенция.

4. Настоящият член се прилага за помощи, предоставени за разходите за електроенергия, газ или топлинна енергия, потребени през период, в който публичните интервенции в ценообразуването в полза на МСП, които получават доставки на газ, електроенергия или топлинна енергия, са изрично разрешени съгласно вторичното законодателство въз основа на член 122 от Договора. Помощите се предоставят не по-късно от 12 месеца след края на този период.

5. Размерът на помощта е равен на плащането, предоставено на МСП или доставчика, или, в случай на публични интервенции в ценообразуването, не надвишава разликата между пазарната цена, която би трябвало да бъде платена за общото потребление на енергия от бенефициер, и цената, която трябва да бъде платена за това потребление след публичната интервенция.“;

(17) в член 20а параграф 2 се заменя със следното:

„2. Общият размер на помощта по настоящия член, която се предоставя на предприятие за проект, не надхвърля 22 000 EUR.“;

(18) член 21 се заменя със следното:

„Член 21

Помощи за рисково финансиране

1. Схемите за помощи за рисково финансиране в полза на МСП са съвместими с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3 от Договора и се освобождават от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора, ако са изпълнени условията, определени в настоящия член и в глава I.

2. Държавите членки пряко или чрез упълномощен субект прилагат мярката за рисково финансиране посредством един или повече финансови посредници. Държавите членки или упълномощените субекти предоставят публична вноска на финансовите посредници в съответствие с параграфи 9—13; от своя страна в съответствие с параграфи 14—17 финансовите посредници извършват инвестиции за рисково финансиране, съответстващи на изискванията в параграфи 4—8, в допустимите съгласно параграф 3 предприятия. Нито държавите членки, нито упълномощените субекти инвестират пряко в отговарящите на условията предприятия без участието на финансов посредник.

3. Допустими са предприятията, които са МСП, нерегистрирани на фондовата борса, към момента на първоначалната инвестиция за рисково финансиране, и които отговарят поне на едно от следните условия:

- а) те не упражняват дейност на нито един пазар;
- б) те функционират на който и да е пазар
 - і) по-малко от 10 години след регистрацията им; или

ii) по-малко от седем години след първата им търговска продажба.

Когато един от периодите на допустимост, посочени в буква б), подточки i) и ii), е бил приложен към дадено предприятие, само този период може да се приложи и към всяка последваща помощ за рисково финансиране за същото предприятие. За предприятия, които са придобили друго предприятие или са учредени чрез сливане, прилаганият период на допустимост обхваща също така дейностите съответно на придобитото предприятие или на слетите предприятия, с изключение на такива придобити или слети предприятия, чийто оборот възлиза на по-малко от 10 % от оборота на придобиващото предприятие през финансовата година, предхождаща придобиването, или, в случай на предприятия, учредени чрез сливане, по-малко от 10 % от общия оборот, който сливащите се предприятия са имали през финансовата година, предхождаща сливането. Що се отнася до периода на допустимост, посочен в подточка i), ако се прилага, за допустимите предприятия, които не подлежат на регистриране, периодът на допустимост започва да тече или от момента, в който предприятието започне своята стопанска дейност, или от момента, от който подлежи на данъчно облагане за тази дейност, в зависимост от това кой от тези два момента настъпва по-рано;

в) те се нуждаят от първоначална инвестиция, която надхвърля 50 % от средния им годишен оборот през предходните 5 години и почива върху финансово-икономически план, изготвен с оглед на нова икономическа дейност. Чрез дерогация от първото изречение този праг се ограничава до 30 % по отношение на следните инвестиции, които се считат за първоначални инвестиции в нова икономическа дейност:

i) инвестиции, с които значително се подобряват екологичните показатели на дейността в съответствие с член 36, параграф 2;

ii) други екологично устойчиви инвестиции съгласно определението в член 2, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2020/852;

iii) инвестиции, насочени към увеличаване на капацитета за добив, разделяне, рафиниране, обработка или рециклиране на суровина от изключителна важност, посочена в приложение IV.

4. Инвестицията за рисково финансиране може да обхваща също и последващи инвестиции в допустими предприятия, включително след периода на допустимост, посочен в параграф 3, буква б), ако са изпълнени следните кумулативни условия:

а) не е надвишен общият размер на рисково финансиране, посочен в параграф 8;

б) възможността за последващи инвестиции е била предвидена в първоначалния бизнес план;

в) предприятието, което получава последващите инвестиции, не е станало „свързано предприятие“ — по смисъла на член 3, параграф 3 от приложение I — с друго предприятие, което не е финансовият посредник или независимият частен инвеститор, предоставящ рисково финансиране по мярката, освен ако новият субект не е МСП.

5. Инвестициите за рисково финансиране в допустими предприятия може да бъдат под формата на капитал, квазикапиталови инвестиции, заеми, гаранции или комбинация от тях.

6. Когато се предоставя гаранция, гаранцията не надхвърля 80 % от заема, предоставен на допустимото предприятие, за който е издадена.

7. Що се отнася до инвестиции за рисково финансиране под формата на капиталови и квазикапиталови инвестиции в допустими предприятия, мярка за рисково финансиране може да покрива заместващ капитал, само ако той е съчетан с нов капитал, представляващ най-малко 50 % от всеки инвестиционен кръг в допустимите предприятия.

8. Общият неизплатен размер на инвестицията за рисковото финансиране, посочен в параграф 5, по която и да било мярка за рисково финансиране не може да надхвърля 16,5 милиона евро за допустимо предприятие. При изчисляването на максималния размер на инвестицията за рисково финансиране се взема предвид следното:

а) в случай на заеми и квазикапиталови инвестиции, структурирани като заем — номиналната неизплатена сума по инструмента;

б) в случай на гаранции — номиналният неизплатен остатък от заема, за който е издадена гаранцията.

9. Публичната вноска, предоставена на финансовите посредници, може да бъде под една от следните форми:
- капиталово или квазикапиталово участие, или финансова дотация за предоставяне на инвестиция за рисково финансиране пряко или непряко на допустими предприятия;
 - заеми за пряко или непряко предоставяне на инвестиция за рисково финансиране на допустими предприятия;
 - гаранции за покриване на загубите от инвестиция за рисково финансиране пряко или непряко на допустимите предприятия.
10. Механизмите за споделяне на рисковете и ползите между държавата членка (или нейния упълномощен субект), от една страна, и частните инвеститори, финансовите посредници или управителите на фондове, от друга, са адекватни и отговарят на следните условия:
- за помощи за рисково финансиране под форми, различни от гаранции, се отдава предпочитание на възвръщаемостта от печалби, която е приоритетна (асиметрично разпределение на печалбата или стимули за постигане на резултати, по-високи от тези в зададените цели), пред защитата срещу рисковете от загуби (защита от резултати, по-ниски от тези в зададените цели);
 - в случай на асиметрично разпределяне на загубите сред публичните и частните инвеститори първата загуба, поета от публичния инвеститор, се ограничава до 25 % от инвестицията за рисково финансиране;
 - за помощи за рисково финансиране под формата на гаранции размерът на гаранцията се ограничава до 80 %, а общите загуби, поети от съответната държава членка, се ограничават до максимум 25 % от съответния гарантиран портфейл. Само гаранциите, които покриват очакваните загуби на съответния гарантиран портфейл, може да бъдат предоставени безвъзмездно. Ако гаранцията предвижда също и покриване на неочаквани загуби, за частта от гаранцията, покриваща неочакваните загуби, финансовият посредник изплаща гаранционна премия, която съответства на пазарните условия.
11. Когато публичната вноска, предоставена на финансовия посредник, е под формата на капитал и квазикапитал, както е посочено в параграф 9, буква а), за управлението на ликвидността могат да се използват не повече от 30 % от съвкупния капиталов принос на финансовия посредник и записания и непоискан капитал.
12. За мерките за рисково финансиране, насочени към предоставяне на инвестиции за рисково финансиране под формата на капитал, квазикапитал или заеми на допустими предприятия, с предоставената на финансовия посредник публична вноска трябва да се привлече допълнително финансиране от независими частни инвеститори на равнището на финансовите посредници или допустимите предприятия, така че общият процент на частно участие да достигне следните минимални прагове:
- 10 % от инвестицията за рисково финансиране, предоставена на допустимите предприятия, посочени в параграф 3, буква а);
 - 40 % от инвестицията за рисково финансиране, предоставена на допустимите предприятия, посочени в параграф 3, буква б);
 - 60 % от инвестицията за рисково финансиране, предоставена на допустимите предприятия, посочени в параграф 3, буква в), и за последващи инвестиции в допустими предприятия след периода на допустимост, посочен в параграф 3, буква б).

Финансирането, предоставено от независими частни инвеститори, които се ползват от помощ за рисково финансиране под формата на данъчни стимули в съответствие с член 21а, не се взема предвид за целите на постигането на общия процент на частно участие, посочен в първа алинея от настоящия параграф.

Процентът на частно участие, посочен в първа алинея, букви б) и в), се намалява до 20 % съгласно буква б) и до 30 % съгласно буква в) за инвестиции, които или: са направени в подпомагани региони, определени в карта на регионалните помощи, валидна към момента на предоставянето на инвестицията за рисково финансиране и одобрена в изпълнение на член 107, параграф 3, буква а) от Договора; или получават подкрепа въз основа на плана за възстановяване и устойчивост на държавата членка, одобрен от Съвета; или получават подпомагане по линия на Европейския фонд за отбрана в съответствие с Регламент (ЕС) 2021/697 или на космическата програма на Съюза в съответствие с Регламент (ЕС) 2021/696 на Европейския парламент и на Съвета (*); или получават подпомагане по линия на фондовете на ЕС, чиито средства се разходват при споделяно управление и попадат в приложното поле на Регламент (ЕС) № 1303/2013, Регламент (ЕС) 2021/1060 или Регламент (ЕС) 2021/2115 на Европейския парламент и на Съвета (**).

13. Когато мерките за рисково финансиране се изпълняват посредством финансов посредник и са предназначени за допустими предприятия на различни етапи от тяхното развитие, както е посочено в параграфи 3 и 4, финансовият посредник трябва да постигне процент на частно участие, който съответства най-малко на среднопретеглената стойност, изчислена въз основа на размера на индивидуалните инвестиции в съответния портфейл и получена при прилагането на минималните проценти на участие за такива инвестиции съгласно предвиденото в параграф 12, освен ако изискваното участие от независимите частни инвеститори не е постигнато на равнището на допустимите предприятия.

14. Финансовите посредници и управителите на фондове се подбират посредством открита, прозрачна и недискриминационна процедура в съответствие с приложимото законодателство на Съюза и на държавите членки. Държавите членки може да изискват допустимите финансови посредници и управители на фондове да изпълняват предварително зададени критерии, които са обективно обусловени от естеството на инвестициите. Процедурата се основава на обективни критерии, свързани с опита, експертните знания и оперативния и финансовия капацитет, и отговаря на следните кумулативни условия:

- а) с нея се гарантира, че допустимите финансови посредници и управители на фондове са учредени в съответствие с приложимите закони;
- б) с нея не се допуска дискриминация между финансови посредници и управители на фондове въз основа на тяхното място на установяване или регистриране независимо от държавата членка;
- в) с нея се цели да се въведат адекватни условия за споделяне на риска, както се посочва в параграф 10, и решения, съобразени с печалбата, както се посочва в параграф 15.

15. С мерките за финансиране на риска се гарантира, че финансовите посредници, които получават публични вноски, вземат решения, съобразени с печалбата, когато предоставят на допустимите предприятия инвестиции за рисково финансиране. Това задължение е спазено, когато са изпълнени следните кумулативни условия:

- а) държавата членка или упълномощеният с изпълнението на мярката субект предвижда финансов и правен анализ, за да се гарантира стабилна от търговска гледна точка инвестиционна стратегия за изпълнение на мярката за рисково финансиране, в това число подходяща политика за диверсификация на риска, насочена към постигането на икономическа жизнеспособност и ефективен мащаб по отношение на големината и териториалния обхват на съответния инвестиционен портфейл;
- б) инвестициите за рисково финансиране, предоставени на допустими предприятия, се основават на надежден финансово-икономически план, който съдържа подробности за развитието на продукта, продажбите и рентабилността и с който предварително се установява финансовата жизнеспособност;
- в) за всяка капиталова и квазикапиталова инвестиция е налице ясна и реалистична стратегия за излизане.

16. Финансовите посредници се управляват на търговски принцип. Това изискване е изпълнено, когато финансовият посредник, и в зависимост от вида на мярката за рисково финансиране, управителят на фонд отговарят на следните кумулативни условия:

- а) те са задължени по силата на закон или договор да действат в съответствие с най-добрите практики, добросъвестно и с грижата на професионален управител и да избягват конфликтите на интереси; осъществява се регулаторен надзор, когато това е целесъобразно;
- б) тяхното възнаграждение съответства на пазарните практики. Счита се, че това изискване е изпълнено, при условие че те са избрани в отворена, прозрачна и недискриминационна процедура на подбор в съответствие с параграф 14;
- в) те споделят част от инвестиционните рискове, като или инвестират свои собствени средства, или получават възнаграждение, обвързано с постигнатите резултати, и така гарантират, че техните интереси винаги отговарят на интересите на държавата членка или на нейния упълномощен субект;
- г) те изготвят инвестиционна стратегия, критерии и график на инвестициите;
- д) инвеститорите имат право да бъдат представени в управленските органи на инвестиционния фонд, като например надзорния съвет или консултативния комитет, ако има такива.

17. В мярка за рисково финансиране, където инвестицията за рисково финансиране се предоставя на допустими предприятия под формата на гаранции, заеми или квазикапиталови инвестиции, структурирани като дълг, финансовият посредник предприема инвестиции за рисково финансиране в допустими предприятия, които без помощта не биха били извършени или биха били извършени по ограничен или различен начин. Финансовият посредник трябва да е в състояние да докаже, че използва механизъм, с който се гарантира, че всички предимства са прехвърлени във възможно най-голяма степен на отговарящите на условията предприятия под формата на по-големи обеми финансиране, портфейли с по-голяма степен на риск, по-ниски изисквания за обезпечение, по-ниски гаранционни премии или по-ниски лихви.

18. Мерките за рисково финансиране, с които се предоставят инвестиции за рисково финансиране в полза на МСП, които не отговарят на условията, посочени в параграф 3, са съвместими с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3 от Договора и са освободени от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора, при условие че са изпълнени следните кумулативни условия:

- а) на равнището на МСП помощта отговаря на условията, определени в Регламент (ЕС) № 1407/2013 на Комисията (**), Регламент (ЕС) № 1408/2013 на Комисията (***) или Регламент (ЕС) № 717/2014, който от тях е приложим;
- б) изпълнени са всички условия, посочени в настоящия член, с изключение на условията в параграфи 3, 4, 8, 12 и/или 13;
- в) за мерките за рисково финансиране, с които се предоставят инвестиции за рисково финансиране на допустими предприятия под формата на капитал, квазикапитал или заеми, мярката трябва да привлече допълнително финансиране от независими частни инвеститори на равнището на финансовите посредници или МСП, така че общият процент на частно участие да достигне поне 60 % от рисковото финансиране, предоставено на МСП.

Процентът на частно участие, посочен в първа алинея, буква в), се намалява до 30 % за инвестиции, които или: са направени в подпомагани региони, определени в карта на регионалните помощи, валидна към момента на предоставянето на инвестицията за рисково финансиране и одобрена в изпълнение на член 107, параграф 3, буква а) от Договора; или получават подкрепа въз основа на плана за възстановяване и устойчивост на държавата членка, одобрен от Съвета; или получават подпомагане от Европейския фонд за отбрана в съответствие с Регламент (ЕС) 2021/697 или от космическата програма на Съюза в съответствие с Регламент (ЕС) 2021/696, или от фондовете на Съюза, чиито средства се разходват при споделено управление и попадат в приложното поле на Регламент (ЕС) № 1303/2013, Регламент (ЕС) 2021/1060 или Регламент (ЕС) 2021/2115.

(*) Регламент (ЕС) 2021/696 на Европейския парламент и на Съвета от 28 април 2021 г. за създаване на космическа програма на Съюза и Агенция на Европейския съюз за космическата програма и за отмяна на регламенти (ЕС) № 912/2010, (ЕС) № 1285/2013 и (ЕС) № 377/2014 и на Решение № 541/2014/ЕС (ОВ L 170, 12.5.2021 г., стр. 69);

(**) Регламент (ЕС) 2021/2115 на Европейския парламент и на Съвета от 2 декември 2021 г. за установяване на правила за подпомагане за стратегическите планове, които трябва да бъдат изготвени от държавите членки по линия на общата селскостопанска политика (стратегически планове по ОСП) и финансирани от Европейския фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ) и от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР), и за отмяна на регламенти (ЕС) № 1305/2013 и (ЕС) № 1307/2013 (ОВ L 435, 6.12.2021 г., стр. 1).

(***) Регламент (ЕС) № 1407/2013 на Комисията от 18 декември 2013 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта *de minimis* (ОВ L 352, 24.12.2013 г., стр. 1).

(****) Регламент (ЕС) № 1408/2013 на Комисията от 18 декември 2013 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта *de minimis* в селскостопанския сектор (ОВ L 352, 24.12.2013 г., стр. 9).“;

(19) вмъква се следният член 21а:

„Член 21а

Помощи за рисково финансиране за МСП под формата на данъчни стимули за частни инвеститори, които са физически лица

1. Схемите за помощи за рисково финансиране в полза на МСП под формата на данъчни стимули за независими частни инвеститори, които са физически лица, предоставящи рисково финансиране пряко или косвено на допустими предприятия, са съвместими с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3 от Договора и се освобождават от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора, ако са изпълнени условията, определени в настоящия член и в глава I.

2. Допустими са предприятията, които отговарят на критериите, определени в член 21, параграф 3. Общата инвестиция за рисково финансиране, предоставена по член 21 и по настоящия член, за всяко допустимо предприятие не надвишава максималната сума, посочена в член 21, параграф 8.

3. Когато независимият частен инвеститор предоставя рисково финансиране непряко чрез финансов посредник, допустимата инвестиция е под формата на придобиване на акции или участия във финансов посредник, който на свой ред предоставя инвестиции за рисково финансиране на допустими предприятия в съответствие с член 21, параграфи 5—8. Не може да се дават данъчни стимули по отношение на услугите, предоставяни от финансовия посредник или неговите управители.

4. Когато независимият частен инвеститор предоставя рисково финансиране пряко на допустимото предприятие, допустимата инвестиция представлява единствено придобиването на новоемитирани от допустимо предприятие обикновени акции с пълно поемане на риска. Тези акции се запазват за най-малко три години. Заместващият капитал може да бъде обхванат единствено от условията, изложени в член 21, параграф 7. Що се отнася до възможните форми на данъчно стимулиране, загуби, породени от разпореждане с акциите, може да се приспадат от данъка върху доходите. При данъчно облекчение върху дивидентите всеки дивидент, получен за акции, осигуряващи квалифицирано дялово участие, може да бъде (напълно или частично) освободен от данък върху доходите. Всяка печалба от продажбата на акции, осигуряващи квалифицирано дялово участие, може да бъде (напълно или частично) освободена от данък върху капиталовата печалба или погасяването на данъчното задължение по отношение на такава печалба може да се разсрочи, ако печалбата се реинвестира в нови акции, осигуряващи квалифицирано дялово участие, в срок от една година.

5. Когато независимият частен инвеститор предоставя рисково финансиране без посредници на допустимото предприятие, за да се гарантира адекватно участие от страна на независимия частен инвеститор в съответствие с член 21, параграф 12, данъчното облекчение, което представлява максималната кумулативна стойност на данъчните облекчения по всички данъчни стимули, взети заедно, не надхвърля следните максимални прагове:

- а) 50 % от допустимата инвестиция, направена от независимия частен инвеститор в допустимите предприятия, посочени в член 21, параграф 3, буква а);
- б) 35 % от допустимата инвестиция, направена от независимия частен инвеститор в допустимите предприятия, посочени в член 21, параграф 3, буква б);
- в) 20 % от допустимата инвестиция, направена от независимия частен инвеститор в допустимите предприятия, посочени в член 21, параграф 3, буква в), или от последваща допустима инвестиция в допустимо предприятие след периода на допустимост, посочен в член 21, параграф 3, буква б).

Праговете на данъчното облекчение за преките инвестиции, посочени в първата алинея, може да бъдат увеличени до 65 % за буква а), до 50 % за буква б) и до 35 % за буква в) във връзка с инвестиции, които или: са направени в подпомагани региони, определени в карта на регионалните помощи, валидна към момента на предоставянето на инвестицията за рисково финансиране и одобрена в изпълнение на член 107, параграф 3, буква а) от Договора; или получават подкрепа въз основа на плана за възстановяване и устойчивост на държавата членка, одобрен от Съвета; или получават подпомагане по линия на Европейския фонд за отбрана в съответствие с Регламент (ЕС) 2021/697 или на космическата програма на Съюза в съответствие с Регламент (ЕС) 2021/696; или получават подпомагане по линия на фондовете на ЕС, чиито средства се разходват при споделено управление и попадат в приложното поле на Регламент (ЕС) № 1303/2013, Регламент (ЕС) 2021/1060 или Регламент (ЕС) 2021/2115.

6. Когато независимият частен инвеститор предоставя рисково финансиране непряко чрез финансов посредник в съответствие с член 21, параграф 12 данъчното облекчение, което представлява максималната кумулативна стойност на данъчните облекчения по всички данъчни стимули, взети заедно, не надхвърля 30 % от допустимата инвестиция, направена от независимия частен инвеститор в допустимо предприятие съгласно член 21, параграф 3. Този праг на данъчното облекчение може да се увеличи до 50 % за инвестиции, които или: са направени в подпомагани региони, определени в карта на регионалните помощи, валидна към момента на предоставянето на инвестицията за рисково финансиране и одобрена в изпълнение на член 107, параграф 3, буква а) от Договора; или получават подкрепа въз основа на плана за възстановяване и устойчивост на държавата членка, одобрен от Съвета; или получават подпомагане по линия на Европейския фонд за отбрана в съответствие с Регламент (ЕС) 2021/697 или на космическата програма на Съюза в съответствие с Регламент (ЕС) 2021/696; или получават подпомагане по линия на фондовете на ЕС, чиито средства се разходват при споделено управление и попадат в приложното поле на Регламент (ЕС) № 1303/2013, Регламент (ЕС) 2021/1060 или Регламент (ЕС) 2021/2115.;

(20) член 22 се изменя, както следва:

а) параграф 2 се заменя със следното:

„2. За да отговарят на изискванията за подпомагане, предприятията трябва да бъдат малки предприятия до пет години от регистрирането им, които не са регистрирани на фондовата борса и отговарят на следните кумулативни условия:

- а) не са придобили дейността на друго предприятие, освен ако оборотът от придобитата дейност не представлява по-малко от 10 % от оборота на допустимото предприятие през финансовата година, предшестваща придобиването.
- б) все още не са разпределяли печалби;
- в) не е придобило друго предприятие или не е било създадено чрез сливане, освен ако оборотът на придобитото предприятие не представлява по-малко от 10 % от оборота на допустимото предприятие през финансовата година, предхождаща придобиването, или оборотът на предприятието, създадено чрез сливане, не е с по-малко от 10 % по-голям от общия оборот, който слетите предприятия са имали през финансовата година, предхождаща сливането.

За допустимите предприятия, които не подлежат на регистриране, се смята, че петгодишният период на допустимост започва да тече или от момента, в който предприятието започне своята стопанска дейност, или от момента, от който подлежи на данъчно облагане за тази дейност, в зависимост от това кой от тези два момента настъпи по-рано.

Като изключение от първа алинея, буква в) предприятията, създадени чрез сливане на предприятия, които отговарят на условията за помощ съгласно настоящия член, също се смятат за допустими предприятия до пет години, считано от датата на регистрация на най-старото от слетите предприятия.“;

б) параграф 3 се заменя със следното:

„3. Помощите за стартиращи предприятия са под формата на:

- а) заеми с лихвени проценти, които не съответстват на пазарните условия, с продължителност 10 години и максимален номинален размер от 1,1 милион евро или 1,65 милиона евро за предприятия, установени в подпомагани региони, които отговарят на условията на член 107, параграф 3, буква в) от Договора, или 2,2 милиона евро за предприятия, установени в подпомагани региони, които отговарят на условията на член 107, параграф 3, буква а) от Договора. За заеми с продължителност от 5 до 10 години максималните размери може да бъдат коригирани, като посочените по-горе суми се умножат по съотношението 10 години/действителна продължителност на заема. За заеми с продължителност по-кратка от 5 години максималният размер съответства на заемите с продължителност 5 години;
- б) гаранции с премии, които не съответстват на пазарните условия, с продължителност 10 години и максимален размер на гарантирания заем от 1,65 милиона евро или 2,48 милиона евро за предприятия, установени в подпомагани региони, които отговарят на условията на член 107, параграф 3, буква в) от Договора, или 3,3 милиона евро за предприятия, установени в подпомагани региони, които отговарят на условията на член 107, параграф 3, буква а) от Договора. За гаранции с продължителност от 5 до 10 години максималният гарантиран размер на заема може да бъде коригиран, като посочените по-горе суми се умножат по съотношението 10 години/действителна продължителност на заема. За гаранции с продължителност под 5 години максималният гарантиран размер е същият като за гаранции с продължителност 5 години. Гаранцията не надхвърля 80 % от заема, за който е издадена;
- в) безвъзмездни средства, включително капиталови или квазикапиталови инвестиции, намаление на лихвени проценти и гаранционни премии с брутен еквивалент на безвъзмездна помощ до 0,5 милиона евро или 0,75 милиона евро за предприятия, установени в подпомагани региони, които отговарят на условията на член 107, параграф 3, буква в) от Договора, или 1 милион евро за предприятия, установени в подпомагани региони, които отговарят на условията на член 107, параграф 3, буква а) от Договора;
- г) данъчно стимулиране за допустими предприятия в размер на до 0,5 милиона евро или 0,75 милиона евро за предприятия, установени в подпомагани региони, които отговарят на условията на член 107, параграф 3, буква в) от Договора, или 1 милион евро за предприятия, установени в подпомагани региони, които отговарят на условията на член 107, параграф 3, буква а) от Договора.“;

в) добавят се следните параграфи 6 и 7:

„6. В случай че схема за помощ за стартиращи предприятия се изпълнява чрез един или повече финансови посредници, се прилагат условията по отношение на финансовите посредници, определени в член 21, параграфи 10, 14, 15, 16 и 17.

7. В допълнение към сумите, посочени в параграфи 3, 4 и 5, схемите за помощи за стартиращи предприятия могат да бъдат под формата на прехвърляне на интелектуална собственост (ИС) или предоставяне на свързаните права на достъп, безплатно или под пазарната стойност. Прехвърлянето или предоставянето се извършва от организация за научни изследвания и разпространение на знания по смисъла на член 2, точка 83, която е разработила съответната ИС чрез своя собствена независима или съвместна научноизследователска и развойна дейност, към допустимо предприятие по смисъла на параграф 2. При прехвърлянето или предоставянето са изпълнени всички от следните условия:

- а) целта на прехвърлянето на ИС или предоставянето на свързани права за достъп е да бъде пуснат нов продукт или нова услуга на пазара; и
- б) стойността на ИС е определена на нейната пазарна цена, както е случаят, ако е определена според един от следните методи:
 - i) сумата е установена посредством открита, прозрачна и недискриминационна конкурентна процедура;
 - ii) в оценката на независим експерт се потвърждава, че сумата е най-малко равна на пазарната цена;
 - iii) в случаите, в които допустимото предприятие има право на първи отказ по отношение на ИС, създадена в сътрудничество с организация за научни изследвания и разпространение на знания, когато организацията за научни изследвания и разпространение на знания упражнява съответното право да набира икономически по-изгодни оферти от трети страни, така че допустимото предприятие, участващо в сътрудничеството, трябва съответно да адаптира своята оферта.

Стойността на всяка вноска, както финансова, така и нефинансова, на допустимото предприятие за покриване на разходите за дейностите на организацията за научни изследвания и разпространение на знания, от която е създадена въпросната ИС, може да се приспадне от стойността на ИС, посочена в настоящата буква.

- в) размерът на помощта, предоставена чрез прехвърляне на ИС или предоставяне на свързани права за достъп по настоящия параграф, не надхвърля 1 милион евро. Размерът на помощта съответства на стойността на ИС, посочена в буква б), намалена с посоченото по-горе приспадане, предвидено в последното изречение на буква б), и с всяко възнаграждение, дължимо от бенефициера за тази ИС. Стойността на ИС, посочена в буква б), може да надхвърля 1 милион евро, в който случай частта от сумата над 1 милион евро може да се осигурява от допустимото предприятие, като се ползват собствен капитал или други средства.“;

(21) в член 23, параграф 2 втора алинея се заменя със следното:

„Мярката за помощ може да бъде под формата на данъчни стимули в полза на независими частни инвеститори, които са физически лица, във връзка с техните инвестиции за рисковото финансиране, направени чрез алтернативна търговска платформа в предприятията, които отговарят на условията за помощ съгласно изискванията в член 21а, параграфи 2 и 5.“;

(22) член 24 се изменя, както следва:

- а) параграфи 2 и 3 се заменят със следното:

„2. Допустимите разходи са:

- а) разходите за първоначален преглед и официален финансов и правен анализ, предприети от страна на управителите на финансови посредници или инвеститорите за установяване на предприятията, които отговарят на условията за помощ съгласно членове 21, 21а и 22;
- б) разходите за инвестиционно проучване, както са определени в член 36, параграф 1 от Делегиран регламент (ЕС) 2017/565 на Комисията (*), в отделно допустимо предприятие съгласно членове 21, 21а и 22, при условие че това проучване се разпространява публично, а ако е разпространено до клиенти на изработилите инвестиционното проучване преди публичното му разпространяване, то се разпространява публично в същата форма и не по-късно от три месеца след първото разпространение до клиентите.

3. Посоченото в параграф 2, буква б) от настоящия член инвестиционно проучване отговаря на изискванията, установени в членове 36 и 37 от Делегиран регламент (ЕС) 2017/565.

(*) Делегиран регламент (ЕС) 2017/565 на Комисията от 25 април 2016 г. за допълване на Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета по отношение на организационните изисквания и условията за извършване на дейност от инвестиционните посредници и за даването на определения за целите на посочената директива (ОВ L 87, 31.3.2017 г., стр. 1).“;

б) добавя се следният параграф 4:

„4. Интензитетът на помощта не надхвърля 50 % от допустимите разходи.“;

(23) член 25 се изменя, както следва:

а) в параграф 3 буква д) се заменя със следното:

„д) допълнителни режийни разходи и други оперативни разходи, включително разходи за материали, консумативи и други подобни продукти, възникнали пряко в резултат от проекта; без да се засяга член 7, параграф 1, трето изречение, подобни разходи по проекти за научноизследователска и развойна дейност може да се изчисляват по алтернативен начин — въз основа на подхода на опростените варианти на разходите чрез фиксирана ставка от не повече от 20 %, приложена към общите допустими разходи по проекти за научноизследователска и развойна дейност, посочени в букви а)—г). В този случай разходите по проекти за научноизследователска и развойна дейност, използвани за изчисляването на непреките разходи, се установяват посредством обичайните счетоводни практики и обхващат единствено допустимите разходи по проекти за научноизследователска и развойна дейност, посочени в букви а)—г).“;

б) параграф 6 се заменя със следното:

„б. Интензитетите на помощта за индустриални научни изследвания и експериментално развитие могат да бъдат увеличени до максимален интензитет на помощта от 80 % от допустимите разходи в съответствие с букви а)—г), при което букви б), в) и г) не трябва да се комбинират помежду си:

а) с 10 процентни пункта за средни предприятия и с 20 процентни пункта за малки предприятия;

б) с 15 процентни пункта, ако е изпълнено едно от следните условия:

i) проектът включва ефективно сътрудничество:

— между предприятия с участието на поне едно МСП или се осъществява в поне две държави членки или в държава членка и договаряща страна по Споразумението за ЕИП и нито едно от предприятията не поема повече от 70 % от допустимите разходи, или

— между едно предприятие и една или повече организации за научни изследвания и разпространение на знания, която поема най-малко 10 % от допустимите разходи и разполага с правото да публикува резултатите от собствените си научни изследвания;

ii) резултатите от проекта се разпространяват широко чрез конференции, публикации, отворени за достъп регистри или безплатен софтуер или софтуер с отворен код;

iii) бенефициерът се ангажира своевременно да предоставя лицензи за резултатите от изследванията, проведени в рамките на подпомагани проекти за научноизследователска и развойна дейност, които са защитени с права върху интелектуална собственост, на пазарна цена и на неизключителна и недискриминационна основа с цел те да се използват от заинтересованите страни в ЕИП;

iv) при условие че проектът за научноизследователска и развойна дейност се осъществява в подпомаган регион, който отговаря на условията по член 107, параграф 3, буква а) от Договора;

в) с 5 процентни пункта, при условие че проектът за научноизследователска и развойна дейност се осъществява в подпомаган регион, който отговаря на условията на член 107, параграф 3, буква в) от Договора;

- г) с 25 процентни пункта, при условие че проектът за научноизследователска и развойна дейност:
- i) е избран от държава членка след открита покана за участие в проект, разработен съвместно от поне три държави членки или договарящи се страни по Споразумението за ЕИП; и
 - ii) включва ефективно сътрудничество между предприятия в поне две държави членки или договарящи страни по Споразумението за ЕИП, когато бенефициерът е МСП, или в най-малко три държави членки или договарящи страни по Споразумението за ЕИП, когато бенефициерът е голямо предприятие; и
 - iii) ако е изпълнено поне едно от следните две условия:
 - резултатите от проекта за научноизследователска и развойна дейност се разпространяват широко в поне три държави членки или договарящи страни по Споразумението за ЕИП чрез конференции, публикации, отворени за достъп регистри или безплатен софтуер, или софтуер с отворен код; или
 - бенефициерът се ангажира своевременно да предоставя лицензи за резултатите от изследванията, проведени в рамките на подпомагани проекти за научноизследователска и развойна дейност, които са защитени с права върху интелектуална собственост, на пазарна цена и на неизключителна и недискриминационна основа с цел те да се използват от заинтересованите страни в ЕИП.;

(24) вмъква се следният член 25д:

„Член 25д

Помощи, включени в съфинансирането на проекти, подпомагани по линия на Европейския фонд за отбрана или Европейската програма за промишлено развитие в областта на отбраната

1. Помощите, предоставяни с цел да се съфинансира проект за научноизследователска и развойна дейност, подпомаган от Европейския фонд за отбрана или Европейската програма за промишлено развитие в областта на отбраната и оценен, класиран и избран в съответствие с правилата по линия на Европейския фонд за отбрана или Европейската програма за промишлено развитие в областта на отбраната, са съвместими с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3 от Договора и са освободени от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора, ако са изпълнени условията, определени в настоящия член и в глава I.
2. Допустимите разходи по подпомагания проект са тези, които са определени за допустими съгласно правилата по линия на Европейския фонд за отбрана или Европейската програма за промишлено развитие в областта на отбраната.
3. Общият размер на предоставеното публично финансиране може да достигне до 100 % от допустимите разходи по проекта, което означава, че за разходите по проекта, за които не се предоставя финансиране от Съюза, може да се предостави държавна помощ.
4. В случай че интензитетът на помощта, получавана от бенефициера, надхвърля максималния интензитет, от който бенефициерът би могъл да се ползва съгласно член 25, параграфи 5, 6 и 7, бенефициерът трябва да плати според пазарните цени на органа, предоставящ помощта, за да ползва правата върху интелектуалната собственост или прототипите — резултат от проекта, за цели, различни от отбраната. При всички положения максималната сума, която следва да се плати на органа, предоставящ помощта, не надхвърля разликата между помощта, получена от бенефициера, и максималния размер на помощта, която бенефициерът би получил, ако е налице максималният интензитет на помощта, разрешен за този бенефициер съгласно член 25, параграфи 5, 6 и 7.;

(25) член 26 се изменя, както следва:

а) параграф 6 се заменя със следното:

„6. Интензитетът на помощта не надхвърля 50 % от допустимите разходи. Интензитетът на помощта може да бъде увеличен до 60 %, при условие че поне две държави членки предоставят публично финансиране, или за научноизследователска инфраструктура, оценена и избрана на равнището на Съюза.“;

(26) вмъква се следният член 26а:

„Член 26а

Инвестиционни помощи за инфраструктури за изпитване и експериментиране

1. Помощите за изграждане или модернизиране на инфраструктури за изпитване и експериментиране са съвместими с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3 от Договора и са освободени от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора, ако са изпълнени условията, определени в настоящия член и в глава I.

2. При липсата на пазарна цена, цената, начислена за експлоатацията или за използването на инфраструктурата, отговаря на пазарната цена или отразява разходите, свързани с тях, плюс разумен марж.
3. Достъпът до инфраструктурата е отворен за няколко ползватели и се предоставя на прозрачна и недискриминационна основа. Предприятията, които са финансирани поне 10 % от инвестиционните разходи за инфраструктурата, могат да получат преференциален достъп при по-изгодни условия. За да бъде избегната свръхкомпенсация, този достъп е пропорционален на приноса на предприятието към инвестиционните разходи и условията се оповестяват публично.
4. Допустимите разходи включват инвестиционните разходи в материални и нематериални активи.
5. Интензитетът на помощта не надвишава 25 % от допустимите разходи.
6. Интензитетът на помощта може да се увеличи до достигане на максимален интензитет на помощта от 40 %, 50 % и 60 % от допустимите инвестиционни разходи, съответно за големи, средни и малки предприятия, както следва:
 - а) с 10 процентни пункта за средни предприятия и 20 процентни пункта за малки предприятия;
 - б) с още 10 процентни пункта за трансгранични инфраструктури за изпитване и експериментиране, за които поне две държави членки предоставят публично финансиране, или за инфраструктури за изпитване и експериментиране, оценени и подбрани на равнището на Съюза;
 - в) с още 5 процентни пункта за инфраструктури за изпитване и експериментиране, поне 80 % от годишния капацитет на които се разпределят за МСП.“;

(27) член 27 се изменя, както следва:

- а) параграф 2 се заменя със следното:

„2. Инвестиционна помощ може да се предоставя на собственика на иновационния клъстер. Оперативна помощ може да се предоставя на оператора на иновационния клъстер. В случай че операторът не е собственик, операторът може или да има юридическа правосубектност, или да представлява обединение на предприятия без правосубектност. Във всички случаи във всяко предприятие трябва да се води отделно счетоводно отчитане на разходите и приходите за всяка дейност (притежаване, експлоатация и използване на клъстер) в съответствие с приложимите счетоводни стандарти.“;

- б) параграф 4 се заменя със следното:

„4. Таксите за ползване на съоръженията на клъстера и за участие в неговите дейности трябва да съответстват на пазарната цена или да отразяват действителните разходи, включително разумен марж.“;

(28) член 28 се изменя, както следва:

- а) в параграф 2 буква в) се заменя със следното:

„в) разходи за консултантски и помощни услуги в подкрепа на иновациите, включително услугите, предоставяни от организации за научни изследвания и разпространение на знания, научноизследователски инфраструктури, инфраструктури за изпитване и експериментиране или иновационни клъстери.“;

- б) параграф 4 се заменя със следното:

„4. По-специално за помощта за консултантски и помощни услуги в подкрепа на иновациите интензитетът на помощта може да бъде увеличен до 100 % от допустимите разходи, при условие че общият размер на помощта не надхвърля 220 000 EUR за предприятие за всеки тригодишен период.“;

(29) член 36 се изменя, както следва:

- а) заглавието и параграф 1 се заменят със следното:

„Член 36

Инвестиционни помощи за опазване на околната среда, включително за декарбонизация

1. Инвестиционните помощи за опазване на околната среда, помощите за намаляването и премахването на емисии на парникови газове, са съвместими с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3 от Договора и са освободени от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора, ако са изпълнени условията, определени в настоящия член и в глава I.“;

б) вмъква се следният параграф 1а:

„1а. Настоящият член не се прилага по отношение на мерки, за които в членове 36а, 36б и 38—48 са предвидени по-специфични правила. Настоящият член също така не се прилага по отношение на инвестиции в оборудване, машини и съоръжения за промишлено производство, при които се използват изкопаеми горива, включително тези, при които се използва природен газ. Това не засяга възможността да се предоставят помощи за инсталирането на допълнителни компоненти, чрез които се подобрява равнището на опазване на околната среда на съществуващите оборудване, машини и съоръжения за промишлено производство, в който случай инвестицията не поражда увеличаване на производствения капацитет нито по-високо потребление на изкопаеми горива.“;

в) вмъква се следният параграф 1б:

„1б. Настоящият член се прилага и по отношение на инвестиции в оборудване и машини, използващи водород, както и в инфраструктура за пренос на водород, доколкото използваният или пренасяният водород отговаря на критериите за водород от възобновяеми източници. Той се прилага и за инвестиции в оборудване и машини, използващи горива на основата на водород, чието енергийно съдържание се получава посредством възобновяеми източници, различни от биомаса, и които са произведени в съответствие с методиките, определени за възобновяеми течни и газообразни транспортни горива от небιологичен произход в Директива (ЕС) 2018/2001 и нейните актове за изпълнение или делегирани актове.

Настоящият член също така се прилага за помощ за инвестиции в инсталации, оборудване и машини, произвеждащи или използващи водород от електролиза на вода, както и в специализираната инфраструктура, посочена в член 2, точка (130), последното изречение, използвана за пренос на водород от електролиза на вода, който не отговаря на критериите за водород от възобновяеми източници, доколкото може да се докаже, че чрез произвеждания, използвания или пренасяния водород от електролиза на вода се постига намаление на емисиите на парникови газове през цялостния жизнен цикъл в размер на най-малко 70 % спрямо относителното сравнение с изкопаеми горива от 94 g CO₂eq/MJ. За да се определи намалението на емисиите на парникови газове през цялостния жизнен цикъл по настоящата алинея, емисиите на парникови газове, свързани за производството на електричество, използвано за производството на въглерод, се определя от пределния генератор в тръжната зона, където електролизаторът се намира в периодите за отстраняване на дисбаланса, когато електролизаторът консумира електроенергия от мрежата.

В случаите, посочени в първата и втората алинея, през целия жизнен цикъл на инвестицията се използва, пренася или — когато е целесъобразно — се произвежда единствено водород, отговарящ на условията, определени в тези алинеи. Пред държавата членка се заявява ангажимент за това.“;

г) параграф 2 се изменя, както следва:

i) букви а) и б) се заменят със следното:

„а) тя осигурява изпълнението на проект, с който се постига по-добро опазване на околната среда при изпълнение на дейностите на бенефициера и се надхвърлят приложимите стандарти на Съюза, независимо от наличието на задължителни национални стандарти, които са по-строги от стандартите на Съюза; за проекти, свързани със специална инфраструктура за водород, посочена в член 2, точка (130), последното изречение и определена като такава по смисъла на параграф 1б, отпадна топлина или CO₂, или проекти, включващи свързване с енергийна инфраструктура за водород по смисъла на параграф 1б), отпадна топлина или CO₂, повишаването на равнището на опазване на околната среда може също така да е благодарение на дейностите на друг субект, участващ в инфраструктурната верига; или

б) тя осигурява изпълнението на проект, с който се постига по-добро опазване на околната среда при изпълнение на дейностите на бенефициера при липсата на стандарти на Съюза; за проекти, свързани със специална инфраструктура за водород, посочена в член 2, точка (130), последното изречение и определена като такава по смисъла на параграф 1б, отпадна топлина или CO₂, или проекти, включващи свързване с енергийна инфраструктура за водород по смисъла на параграф 1б), отпадна топлина или CO₂, повишаването на равнището на опазване на околната среда може също така да е благодарение на дейностите на друг субект, участващ в инфраструктурната верига; или“

ii) добавя се следната буква в):

„в) тя осигурява изпълнението на проект, с който се постига по-добро опазване на околната среда при изпълнение на дейностите на бенефициера с оглед постигане на съответствие със стандартите на Съюза, които са приети, но все още не са влезли в сила; за проекти, свързани със специална инфраструктура за водород, посочена в член 2, точка (130), последното изречение и определена като такава по смисъла на параграф 1б, отпадна топлина или CO₂, или проекти, включващи свързване с енергийна инфраструктура за водород по смисъла на параграф 1б), отпадна топлина или CO₂, повишаването на равнището на опазване на околната среда може също така да е благодарение на дейностите на друг субект, участващ в инфраструктурната верига.“;

д) вмъкват се следните параграфи 2а и 2б:

„2а. Инвестициите в улавяне и пренос на CO₂ трябва да отговарят на следните кумулативни условия:

- а) улавянето и/или преносът на CO₂, включително отделните елементи от веригата на УСВ или УИВ, се интегрират в пълна верига на УСВ и/или УИВ;
- б) нетната настояща стойност (ННС) на инвестиционния проект през целия му жизнен цикъл е отрицателна. За целите на изчисляването на ННС на проекта се вземат под внимание избегнатите разходи, свързани с емисии на CO₂;
- в) допустими са само и единствено допълнителните инвестиционни разходи, произтичащи от улавянето на CO₂ от отделяща CO₂ инсталация (промишлена инсталация или електроцентрала) или пряко от атмосферния въздух, както и от междинното съхраняване и транспортирането на уловените емисии на CO₂.

2б. Когато с помощта се цели да се намалят или избегнат преките емисии, помощта не трябва да води просто до прехвърляне на съответните емисии от един сектор към друг, а трябва да намали като цяло целевите емисии. по-специално, когато с помощта се цели да се намалят емисиите на парникови газове, помощта не трябва просто да измества тези емисии от един сектор в друг, а трябва да ги намали като цяло.“;

е) параграфи 3—6 се заменят със следното:

„3. Помощи не могат да се предоставят, когато инвестициите са предприети с цел да се гарантира, че предприятията просто спазват действащите стандарти на Съюза. По настоящия член може да се предоставят помощи, с които на предприятията се осигурява възможност да спазят стандартите на Съюза, които са приети, но все още не са влезли в сила, при условие че инвестицията, за която се отпуска помощта, се изпълнява и завършва поне 18 месеца преди датата на влизане в сила на съответния стандарт.

4. Допустими са допълнителните разходи за инвестиции, определени чрез сравняване на разходите за инвестицията с тези по съпоставителен сценарий, който би се реализирал, ако не се предостави помощта, както следва:

- а) когато съпоставителният сценарий се състои в правене на не толкова екологосъобразна инвестиция, която съответства на обичайната търговска практика в сектора или за дадената дейност, допустимите разходи представляват разликата между разходите за инвестицията, за която се отпуска държавна помощ, и разходите за не толкова екологосъобразната инвестиция;
- б) когато съпоставителният сценарий се състои в правене на същата инвестиция на по-късен етап, допустимите разходи представляват разликата между разходите за инвестицията, за която се отпуска държавна помощ, и нетната настояща стойност на разходите за по-късното инвестиране, скантирана до момента, в който би била направена подпомаганата инвестиция;
- в) когато съпоставителният сценарий се състои в поддържане в експлоатация на съществуващите инсталации и оборудване, допустимите разходи представляват разликата между разходите за инвестицията, за която се отпуска държавна помощ, и нетната настояща стойност на инвестициите в поддръжката, ремонта и осъвременяването на съществуващите инсталации и оборудване, скантирана до момента, в който би била направена подпомаганата инвестиция;
- г) в случай на оборудване — предмет на споразумения за отдаване под наем, допустимите разходи представляват разликата в нетната настояща стойност за наемане на оборудването, за което се предоставя държавна помощ, и за наемане на не толкова екологосъобразното оборудване, което би се ползвало, ако не се предостави помощта; разходите за наемането не включват разходи, свързани с експлоатацията на оборудването или инсталацията (разходи за гориво, застраховка, поддръжка, други консумативи), независимо дали те са част от договора за отдаване под наем.

Във всички ситуации, изброени в първа алинея, букви а)—г), съпоставителният сценарий съответства на инвестиция със сравними производителност и жизнен цикъл, която отговаря на стандартите на Съюза, които вече са в сила. Съпоставителният сценарий е надежден с оглед на правните изисквания, пазарните условия и стимулите, породени от системата на ЕС за търговия с емисии (СТЕ на ЕС).

Когато инвестицията, за която се отпуска държавна помощ, се състои в инсталирането на допълнителен компонент към вече съществуващо съоръжение, за което няма съпоставителна инвестиция, която да е по-малко екологосъобразна, допустими са общите инвестиционни разходи.

Когато инвестицията, за която се отпуска държавна помощ, се състои в изграждането на специална инфраструктура за водород, посочена в член 2, точка (130), последното изречение и определена като такава по смисъла на параграф 16, отпадна топлина или CO₂, която е необходима, за да се осигури повишаването на равнището на опазване на околната среда, посочено в параграфи 2 и 2а, допустими са общите инвестиционни разходи. Разходите за изграждане или модернизиране на хранилища, с изключение на хранилища за водород от възобновяеми източници и водород, попадащ в приложното поле на втората алинея на параграф 16, не са допустими.

Не са допустими разходите, които не са пряко свързани с постигането на по-високото равнище на опазване на околната среда.

5. Интензитетът на помощта не надвишава 40 % от допустимите разходи. Когато инвестицията, с изключение на тези, почиващи върху употребата на биомаса, води до намаляване със 100 % на преките емисии на парникови газове, интензитетът на помощта може да достигне 50 %.

6. В случай на инвестиции, свързани с УСВ и/или УИВ, интензитетът на помощта не надвишава 30 % от допустимите разходи.“;

ж) добавят се следните параграфи 9, 10 и 11:

„9. Интензитетът на помощта може да достигне 100 % от инвестиционните разходи, когато помощта се предоставя в рамките на конкурентна тръжна процедура, която отговаря на всички условия по-долу, както и на тези, определени в член 2, точка (38):

- а) предоставянето на помощ се основава на обективни, ясни, прозрачни и недискриминационни критерии, определени предварително и публикувани поне шест седмици преди крайния срок за подаване на заявления, с цел да се гарантира практически осъществима конкуренция;
- б) при изпълнението на дадена схема, в случай на тръжна процедура, при която всички участници в търга получават помощи, дизайнът на тази тръжна процедура се коригира, за да се възстанови ефективната конкуренция в последващите тръжни процедури, например чрез намаляване на бюджета или обема;
- в) последващи корекции на резултатите от тръжната процедура (например последващи преговори относно резултатите от процедурата) не се допускат;
- г) най-малко 70 % от общите критерии за подбор, използвани за класиране на офертите и в крайна сметка за разпределяне на помощта в конкурентната тръжна процедура, се определят по отношение на помощта във връзка с приноса на проекта към екологичните цели на мярката, например искана помощ за единица защита на околната среда, която трябва да бъде доставена.

10. Като алтернатива на параграфи 4—9 размерът на помощта не надвишава разликата между инвестиционните разходи, пряко свързани с постигането на по-високо ниво на опазване на околната среда, и оперативната печалба от инвестицията. Оперативната печалба се приспада от допустимите разходи предварително въз основа на реалистични предвиждания и се проверява впоследствие чрез механизъм за възстановяване на средства.

11. Чрез дерогация от параграф 4, първа алинея, букви а)—г) и параграфи 9 и 10 допустимите разходи могат да бъдат определени без идентифициране на съпоставителния сценарий и без да се провежда конкурентна тръжна процедура. В този случай допустимите разходи включват инвестиционните разходи, пряко свързани с постигането на по-високо ниво на опазване на околната среда, а приложимите интензитети на помощта и бонусите, посочени в параграфи 5 - 8, се намаляват с 50 %.“;

(30) член 36а се заменя със следното:

„Член 36а

Инвестиционни помощи за инфраструктури за зареждане с електроенергия или гориво

1. Инвестиционните помощи за инфраструктура за зареждане с електроенергия или гориво са съвместими с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3 от Договора и са освободени от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора, при условие че са изпълнени условията, определени в настоящия член и в глава I.

2. Настоящият член обхваща единствено помощта, отпусната за инфраструктури за зареждане с електроенергия или гориво, с които превозните средства, мобилното оборудване за обслужване на терминал и мобилното оборудване за наземно обслужване се снабдяват с електроенергия или водород. За подпомаганата инфраструктура за зареждане с гориво, доставяща водород, бенефициерът се ангажира пред държавата членка, че най-късно до 31 декември 2035 г. инфраструктурата за зареждане с гориво вече ще доставя единствено водород от възобновяеми източници. Настоящият член не се прилага за помощите за инвестиции, свързани с инфраструктура за зареждане с електроенергия и гориво в пристанищата.

3. Допустимите разходи са тези за изграждане, инсталиране, модернизиране или разширяване на инфраструктура за зареждане с електроенергия или гориво. Към тези разходи може да спадат разходите за самата инфраструктура за зареждане с електроенергия или гориво или свързаното с нея техническо оборудване, разходите за инсталиране или модернизиране на електрически или други компоненти, включително електрически кабели и силови трансформатори, които са необходими за свързване на инфраструктурата за зареждане с електроенергия или гориво към мрежата или към местна единица за производство или съхранение на електроенергия или водород, както и разходите за строителни работи, адаптация на земя или път, инсталационните разходи и разходите за получаване на необходимите разрешителни.

Допустимите разходи може също така да обхващат инвестиционните разходи за производство на място на електроенергия от възобновяеми източници или водород от възобновяеми източници и инвестиционните разходи на единиците за съхранение, свързани със съхранението на електроенергия от възобновяеми източници или водород от възобновяеми източници. Номиналният производствен капацитет на инсталацията за производство на електроенергия от възобновяеми източници или водород от възобновяеми източници на място не надхвърля максималната обявена изходна мощност или капацитета за зареждане с гориво на инфраструктурата за зареждане с електроенергия или гориво, към която инсталацията е свързана.

4. Помощта по този член се предоставя в рамките на конкурентна тръжна процедура, която отговаря на всички условия по-долу, както и на тези, определени в член 2, точка (38):

- а) предоставянето на помощ се основава на обективни, ясни, прозрачни и недискриминационни критерии, определени предварително и публикувани поне шест седмици преди крайния срок за подаване на заявления, с цел да се гарантира практически осъществима конкуренция;
- б) по време на изпълнението на дадена схема, в случай на тръжна процедура, при която всички участници в търга получават помощи, дизайнът на тази тръжна процедура се коригира, за да се възстанови ефективната конкуренция в последващите тръжни процедури, например чрез намаляване на бюджета или обема;
- в) последващи корекции на резултатите от тръжната процедура (например последващи преговори относно резултатите от процедурата) не се допускат;
- г) най-малко 70 % от общите критерии за подбор, използвани за класиране на офертите и в крайна сметка за разпределяне на помощта в конкурентния тръжен процес, се определят по отношение на помощта във връзка с приноса на проекта към екологичните цели на мярката, например искана помощ за зарядна точка или точка за зареждане.

5. Когато помощта по този член се предоставя в рамките на конкурентна тръжна процедура, която отговаря на условията по параграф 4, интензитетът на помощта може да достигне до 100 % от допустимите разходи.

6. Чрез дерогация от параграф 4, помощта може да бъде предоставена без да се провежда конкурентна тръжна процедура, когато се предоставя въз основа на схема за помощ. В такъв случай интензитетът на помощта не надхвърля 20 % от допустимите разходи. Интензитетът на помощта може да бъде увеличен с 20 процентни пункта за средни предприятия и с 30 процентни пункта за малки предприятия. Интензитетът на помощта може да бъде увеличен с 15 процентни пункта за инвестиции, осъществявани в подпомагани региони, определени в карта на регионалните помощи, валидна към момента на предоставянето на помощта и одобрена в изпълнение на член 107, параграф 3, буква а) от Договора, и с 5 процентни пункта за инвестиции, осъществявани в подпомагани региони, определени в карта на регионалните помощи, валидна към момента на предоставянето на помощта и одобрена в изпълнение на член 107, параграф 3, буква в) от Договора.

7. Помощта, предоставена на което и да било предприятие, не надхвърля 40 % от общия бюджет на съответната схема.

8. Когато инфраструктурата за зареждане с електроенергия или гориво е с отворен достъп за ползватели, различни от бенефициера или бенефициерите на помощта, помощта се предоставя само за изграждането, инсталирането, модернизирането или разширяването на публично достъпна инфраструктура за зареждане с електроенергия или гориво, осигуряваща недискриминационен достъп на ползвателите, включително по отношение на тарифи, автентификация и методи на плащане, както и други условия за използване. Начисляването такси на ползватели, различни от бенефициера или бенефициерите на помощта, за използването на инфраструктурата за зареждане с електроенергия или гориво съответстват на пазарните цени.

9. Операторите на инфраструктура за зареждане с електроенергия или с гориво, които предлагат или позволяват плащания, отнасящи се до тяхната инфраструктура, въз основа на договор, не дискриминират доставчиците на услуги за мобилност, например като прилагат необосновани преференциални условия за достъп или чрез диференциране на цените, което не почива върху обективна обосновка.

10. Необходимостта от помощ за инвестиции в инфраструктура за зареждане с електроенергия или с гориво от същата категория като инфраструктурата, която подлежи на подпомагане с помощи (например в случая на инфраструктурата за зареждане с електроенергия — с нормално или високо напрежение), се проверява чрез предварителна открита обществена консултация или чрез независимо пазарно проучване, които не са по-стари от една година към момента на влизане в сила на мярката за помощ. По-специално се определя дали няма вероятност такава инвестиция да се реализира при търговски условия в срок от три години от влизането в сила на мярката за помощ.

Задължението за провеждане на предварителна обществена консултация или независимо пазарно проучване, посочено в първа алинея, не се прилага към помощта за изграждането, инсталирането, осъвременяването или разширяването на инфраструктура за презареждане с електроенергия или гориво, която не е достъпна за обществеността.

11. Като изключение от параграф 10 необходимостта от помощ за инфраструктура за зареждане с електроенергия или гориво за пътни превозни средства се допуска, когато превозни средства, задвижвани изключително с електроенергия (за инфраструктурите за зареждане с електроенергия), или превозни средства, задвижвани поне частично с водород (за инфраструктурите за зареждане с гориво), представляват съответно по-малко от 3 % от целия автопарк от същата категория, регистриран в съответната държава членка. За целите на настоящия параграф леките автомобили и леките търговски превозни средства се считат за част от същата категория превозни средства.

12. Всяка концесия или всяко друго възлагане на трета страна на експлоатацията на подпомаганата инфраструктура за зареждане с електроенергия или гориво се извършва по конкурентен, прозрачен и недискриминационен начин, като се спазват приложимите правила за възлагане на обществени поръчки.

13. Когато помощ се предоставя за разгръщането на нова инфраструктура за зареждане с електроенергия, която дава възможност за пренос на електроенергия с изходна мощност по-малка или равна на 22 kW, инфраструктурата трябва да е в състояние да поддържа функции за интелигентно зареждане.“;

(31) вмъква се следният член 36б:

„Член 36б

Инвестиционна помощ за придобиването на чисти превозни средства или превозни средства с нулеви емисии и за модернизиранието на превозни средства

1. Инвестиционната помощ за придобиване на чисти превозни средства или превозни средства с нулеви и ниски емисии за нуждите на автомобилния, железопътния и морския транспорт и за транспорта по вътрешните водни пътища, както и за модернизиранието на превозни средства, които не са въздухоплавателни, така че да отговарят на изискванията за чисти превозни средства или превозни средства с нулеви емисии, е съвместима с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3 от Договора и е освободена от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора, ако са изпълнени условията, определени в настоящия член и в глава I.

2. Помощ се предоставя за покупката или наемането за период от най-малко 12 месеца на чисти превозни средства, задвижвани поне частично с електроенергия или водород, или за превозни средства с нулеви емисии, както и за модернизиранието на превозни средства, така че да отговарят на изискванията за чисти превозни средства или превозни средства с нулеви емисии.

3. Допустимите разходи включват:

а) за инвестиции, които се състоят в покупката на чисти превозни средства или превозни средства с нулеви емисии — допълнителните разходи за покупката на чисти превозни средства или превозни средства с нулеви емисии. Те се изчисляват като разликата между инвестиционните разходи за покупката на чистото превозно средство или превозното средство с нулеви емисии и инвестиционните разходи за покупката на превозно средство от същата категория, което отговаря на приложимите стандарти на Съюза, които вече са в сила, и би било придобито без помощта;

б) за инвестиции, които се състоят в наемането на чисти превозни средства или превозни средства с нулеви емисии — допълнителните разходи за наемането на чистото превозно средство или превозното средство с нулеви емисии. Те се изчисляват като разликата между нетната настояща стойност за наемане на чистото превозно средство или превозното средство с нулеви емисии и нетната настояща стойност за наемане на превозно средство от същата категория, което отговаря на приложимите стандарти на Съюза, които вече са в сила, и би било наето без помощта. За целите на определянето на допустимите разходи не се вземат под внимание оперативните разходи, свързани с експлоатацията на превозното средство, включително разходите за електроенергия, застраховка и поддръжка, независимо дали те са включени в договора за наем;

в) за инвестиции, които се състоят в модернизиране на превозни средства, така че да отговарят на изискванията за чисти превозни средства или превозни средства с нулеви емисии — разходите, свързани с инвестицията в модернизирането.

4. Помощта по този член се предоставя в рамките на конкурентна тръжна процедура, която отговаря на всички условия по-долу, както и на тези, определени в член 2, точка (38):

- а) предоставянето на помощ се основава на обективни, ясни, прозрачни и недискриминационни критерии, определени предварително и публикувани поне шест седмици преди крайния срок за подаване на заявления, с цел да се гарантира практически осъществима конкуренция;
- б) по време на изпълнението на дадена схема, в случай на тръжна процедура, при която всички участници в търга получават помощи, дизайнът на тази тръжна процедура се коригира, за да се възстанови ефективната конкуренция в последващите тръжни процедури, например чрез намаляване на бюджета или обема;
- в) последващи корекции на резултатите от тръжната процедура (например последващи преговори относно резултатите от процедурата) не се допускат;
- г) най-малко 70 % от общите критерии за подбор, използвани за класиране на офертите и в крайна сметка за разпределяне на помощта в конкурентния тръжен процес, се определят по отношение на помощта във връзка с приноса на проекта към екологичните цели на мярката, например искана помощ за екологично чисто превозно средство или превозно средство с нулеви емисии.

5. Когато помощта по този член се предоставя в рамките на конкурентна тръжна процедура, която отговаря на условията по параграф 4, интензитетът на помощта не надхвърля:

- а) 100 % от допустимите разходи за покупката или наемането на превозни средства с нулеви емисии или модернизирането на превозни средства, така че да отговарят на изискванията за превозни средства с нулеви емисии;
- б) 80 % от допустимите разходи за покупката или наемането на чисти превозни средства или модернизирането на превозни средства, чрез което могат да отговарят на изискванията за чисти превозни средства.

6. Чрез дерогация от параграф 4 помощ може да се предоставя, без да се провежда конкурентна тръжна процедура, когато помощта се предоставя въз основа на схема за помощ.

В тези случаи интензитетът на помощта не надвишава 20 % от допустимите разходи. Интензитетът на помощ може да се увеличи с 10 процентни пункта за превозни средства с нулеви емисии и с 20 процентни пункта за средни предприятия или с 30 процентни пункта за малки предприятия.

7. Чрез дерогация от параграф 4, помощта може да бъде предоставена и извън конкурентна тръжна процедура, когато се предоставя на предприятия, които са спечелили обществена поръчка за услуги, отнасяща се до предоставяне на услуги за обществен сухопътен, железопътен или воден превоз на пътници, в хода на открита, прозрачна и недискриминационна публична тръжна процедура единствено във връзка с придобиването на чисти превозни средства или превозни средства с нулеви емисии, използвани за предоставяне на услуги за обществен за превоз на пътници съгласно обществената поръчка.

В такъв случай интензитетът на помощта не надхвърля 40 % от допустимите разходи. Интензитетът на помощта може да се увеличи с 10 процентни пункта за превозни средства с нулеви емисии.“;

(32) член 37 се заличава;

(33) член 38 се изменя, както следва:

- а) заглавието се заменя със следното:

„Член 38

Инвестиционни помощи за мерки за енергийна ефективност, различни от тези в сгради“;

- б) параграфи 1 и 2 се заменят със следното:

„1. Инвестиционните помощи, които позволяват на предприятията да подобрят енергийната ефективност и са различни от тези в сгради, са съвместими с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3 от Договора и са освободени от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора, ако са изпълнени условията, определени в настоящия член и в глава I.“;

2. Не се предоставят помощи по силата на настоящия член за инвестиции, предприети с цел спазване на стандартите на Съюза, които вече са приети и са влезли в сила. Помощ може да се предоставя по настоящия член за инвестиции, предприети за спазване на стандартите на Съюза, които са приети, но все още не са в сила, при условие че инвестицията се изпълнява и завършва поне 18 месеца преди датата на влизане в сила на стандарта.“;
- в) вмъкват се следните параграфи 2а и 2б:
- „2а. Настоящият член не се прилага за помощ за комбинирано производство на енергия и помощ за централно отопление и/или охлаждане.
- 2б. Помощта за инсталирането на енергийно оборудване, при което се използват изкопаеми горива, включително природен газ, не е освободена по настоящия член от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора.“;
- г) параграф 3 се заменя със следното:
- „3. Допустимите разходи са допълнителните инвестиционни разходи, необходими за постигане на по-високо равнище на енергийна ефективност. Те се определят чрез сравняване на разходите за инвестицията с тези по съпоставителен сценарий, който би се реализирал, ако не се предостави помощта, както следва:
- а) когато съпоставителният сценарий се състои в извършването на инвестиция за постигане на не толкова висока енергийна ефективност, която съответства на обичайната търговска практика в сектора или за дадената дейност, допустимите разходи представляват разликата между разходите за инвестицията, за която се отпуска държавна помощ, и разходите за инвестицията за постигане на не толкова висока енергийна ефективност;
- б) когато съпоставителният сценарий се състои в правене на същата инвестиция на по-късен етап, допустимите разходи представляват разликата между разходите за инвестицията, за която се отпуска държавна помощ, и нетната настояща стойност на разходите за по-късното инвестиране, сконтирана до момента, в който би била направена подпомаганата инвестиция;
- в) когато съпоставителният сценарий се състои в поддържане в експлоатация на съществуващите инсталации и оборудване, допустимите разходи представляват разликата между разходите за инвестицията, за която се отпуска държавна помощ, и нетната настояща стойност на инвестицията в поддръжката, ремонта и осъвременяването на съществуващите инсталации и оборудване, сконтирана до момента, в който би била направена подпомаганата инвестиция;
- г) в случай на оборудване — предмет на споразумения за отдаване под наем, допустимите разходи представляват разликата в нетната настояща стойност за наемане на оборудването, за което се предоставя държавна помощ, и за наемане на не толкова енергийно ефективното оборудване, което би се ползвало, ако не се предостави помощ; разходите за наемането не включват разходи, свързани с експлоатацията на оборудването или инсталацията (разходи за гориво, застраховка, поддръжка, други консумативи), независимо дали са част от договора за отдаване под наем.
- Във всички ситуации, изброени в първа алинея, букви а)–г), съпоставителният сценарий съответства на инвестиция със сравними производителност и жизнен цикъл, която отговаря на стандартите на Съюза, които вече са в сила. Съпоставителният сценарий е надежден с оглед на правните изисквания, пазарните условия и стимулите, породени от системата на ЕС за търговия с емисии (СТЕ на ЕС).
- Когато инвестицията представлява ясно определена инвестиция, предназначена единствено за подобряване на енергийната ефективност, за което няма по-малко енергийно ефективна съпоставителна инвестиция, допустими са общите инвестиционни разходи.
- Не са допустими разходите, които не са пряко свързани с постигането на по-високо равнище на енергийна ефективност.“;
- д) параграф 3а се заличава;
- е) параграф 7 се заменя със следното:
- „7. Интензитетът на помощта може да достигне 100 % от общите инвестиционни разходи, когато помощта се предоставя в рамките на конкурентна тръжна процедура, която отговаря на всички условия по-долу, както и на тези, определени в член 2, точка (38):
- а) предоставянето на помощ се основава на обективни, ясни, прозрачни и недискриминационни критерии, определени предварително и публикувани поне шест седмици преди крайния срок за подаване на заявления, с цел да се гарантира практически осъществима конкуренция;

- б) по време на изпълнението на дадена схема, в случай на тръжна процедура, при която всички участници в търга получават помощи, дизайнът на тази тръжна процедура се коригира, за да се възстанови ефективната конкуренция в последващите тръжни процедури, например чрез намаляване на бюджета или обема;
- в) последващи корекции на резултатите от тръжната процедура (например последващи преговори относно резултатите от процедурата) не се допускат;
- г) най-малко 70 % от общите критерии за подбор, използвани за класиране на офертите и в крайна сметка за разпределяне на помощта в конкурентния тръжен процес, се определят по отношение на помощта във връзка с приноса на проекта към екологичните цели на мярката, например искана помощ за единица спестена енергия или единица получена енергийна ефективност. Тежестта на тези критерии възлиза на не по-малко от 70 % от общата тежест на всички критерии за подбор.“;
- ж) добавя се следният параграф 8:

„8. Чрез дерогация от параграф 3, букви а)—г) и параграф 7 допустимите разходи могат да бъдат определени без идентифициране на съпоставителния сценарий и без да се провежда конкурентна тръжна процедура. В този случай допустимите разходи включват общите инвестиционни разходи, пряко свързани с постигането на по-високо равнище на енергийна ефективност, а приложимите интензитети на помощта и бонусите, посочени в параграфи 4, 5 и 6, се намаляват с 50 %.“;

(34) вмъква се следният член 38а:

„Член 38а

Инвестиционна помощ за мерки за енергийна ефективност в сградите

1. Инвестиционните помощи, които позволяват на предприятията да постигнат енергийна ефективност, са съвместими с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3 от Договора и са освободени от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора, ако са изпълнени условията, определени в настоящия член и в глава I.
2. Не се предоставят помощи по силата на настоящия член за инвестиции, предприети с цел спазване на стандартите на Съюза, които вече са приети и са влезли в сила.
3. Помощи могат да се предоставят по силата на настоящия член за инвестиции, предприети с цел спазване на стандартите на Съюза, които вече са приети, но все още не са влезли в сила. Когато съответните стандарти на Съюза са минимални стандарти за енергийни характеристики, помощта трябва да бъде предоставена, преди стандартите да станат задължителни за съответното предприятие. В такъв случай държавата членка трябва да гарантира, че бенефициерите представят точен план и график за саниране, които показват, че подпомаганото саниране е най-малкото достатъчно, за да се осигури съответствие с минималните стандарти за енергийни характеристики. Когато съответните стандарти на Съюза са различни от минималните стандарти за енергийни характеристики, инвестицията трябва да бъде изпълнена и завършена най-малко 18 месеца преди стандартът на Съюза да влезе в сила.
4. Настоящият член не се прилага за помощ за комбинирано производство на енергия и помощ за централно отопление и/или охлаждане.
5. Допустимите разходи включват общите инвестиционните разходи. Не са допустими разходите, които не са пряко свързани с постигането на по-високо равнище на енергийна ефективност в сградата.
6. Помощите трябва да доведат до измерено като първична енергия подобряване на енергийните характеристики на сградата, което е най-малко: 20 % в сравнение с положението преди инвестицията, когато става въпрос за саниране на съществуващи сгради, или ii) 10 % в сравнение с положението преди инвестицията, когато става въпрос за мерки за саниране, свързани с инсталацията или замяната на само един тип сградни компоненти по смисъла на член 2, параграф 9 от Директива 2010/31/ЕС, и когато подобни целеви мерки за саниране не съставляват повече от 30 % от частта от бюджета на схемата за мерки за енергийна ефективност, или iii) 10 % в сравнение с прага, определен за изискванията за сгради с почти нулево потребление на енергия в националните мерки за транспониране на Директива 2010/31/ЕС в случая на нови сгради. Първоначалното търсене на първична енергия и очакваното подобрене се установяват чрез позоваване на сертификата за енергийните характеристики по смисъла на член 2, параграф 12 от Директива 2010/31/ЕС.

7. Помощта, предоставена за подобряване на енергийната ефективност на сградата, може да се комбинира с помощ за някоя или всички от следните мерки:

- а) инсталирането на оборудване на място за производство на електроенергия, отопление или охлаждане посредством възобновяеми енергийни източници, включително, но не само, слънчеви панели и термопомпи;
- б) инсталирането на оборудване за съхранение на енергията, генерирана от инсталациите за възобновяема енергия на място. Годишно оборудването за съхранение поема поне 75 % от енергията, която съхранява, от пряко свързана инсталация за производство на енергия от възобновяеми източници;
- в) свързването с енергийноэффективна районна отоплителна и охладителна система и необходимото за целта оборудване;
- г) изграждането и инсталирането на инфраструктура за зареждане, която да използват ползвателите на сградата, и на свързана инфраструктура, като например изграждане на кабелни канали, когато съоръженията за паркиране са разположени в сградата или физически са близо до нея;
- д) инсталирането на оборудване за цифровизация на сградата, по-специално за повишаване на нейната подготвеност за интелигентно управление, включително пасивно вътрешно окабеляване или структурирано окабеляване за мрежи за данни, както и допълнителната част от широколентовата инфраструктура в имота, към който принадлежи сградата, но без окабеляване за мрежи за данни извън имота;
- е) инвестиции в зелени покриви и оборудване за съхранение и употреба на дъждовна вода.

В случай на такива комбинирани работи, определени в букви а)–е), общите инвестиционни разходи за различните инсталации съставляват допустимите разходи. Не са допустими разходите, които не са пряко свързани с постигането на по-висока енергийна ефективност или по-добри екологични характеристики.

8. Помощта може да бъде предоставена или на собственика(ците) на сградата, или на наемателя(ите), в зависимост от това кой възлага мярката за енергийна ефективност.

9. Помощ може да бъде предоставена и за подобряване на енергийната ефективност на оборудването за отопление и охлаждане в сградата.

10. Помощта за инсталирането на енергийно оборудване, при което се използват изкопаеми горива, включително природен газ, не е освободена по настоящия член от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора.

11. Интензитетът на помощта не надвишава 30 % от допустимите разходи.

12. Като изключение от параграф 11, когато инвестицията се състои в инсталирането или замяната на само един тип сградни компоненти по смисъла на член 2, параграф 9 от Директива 2010/31/ЕС, интензитетът на помощта не надхвърля 25 %.

13. Като изключение от параграфи 11 и 12, когато помощ за инвестиции в сгради, предприети с цел спазване на минималните стандарти за енергийни характеристики, които отговарят на критериите за стандарти на Съюза, се предоставя по-малко от 18 месеца преди стандартите на Съюза да влязат в сила, интензитетът на помощта не трябва да надхвърля 15 % от допустимите разходи, когато инвестицията се състои в инсталирането или замяната на само един тип сградни компоненти по смисъла на член 2, параграф 9 от Директива 2010/31/ЕС, и 20 % във всички други случаи.

14. Интензитетът на помощта може да се увеличи с 20 процентни пункта за помощи, предоставени на малки предприятия, и с 10 процентни пункта за помощи, предоставени на средни предприятия.

15. Интензитетът на помощта може да се увеличи с 15 процентни пункта за инвестиции, осъществени в подпомагани региони, които отговарят на условията по член 107, параграф 3, буква а) от Договора, и с 5 процентни пункта за инвестиции, осъществени в подпомагани региони, които отговарят на условията по член 107, параграф 3, буква в) от Договора.

16. Интензитетът на помощта може да се увеличи с 15 процентни пункта за помощ, предоставена за подобряване на енергийната ефективност на съществуващи сгради, когато помощта стимулира измерено в първична енергия подобряване на енергийните характеристики на сградата, което е най-малко 40 % в сравнение с положението преди инвестицията. Това увеличение в интензитета на помощта не се прилага, когато инвестицията не води до подобряване на енергийните характеристики на сградата до равнище над това, наложено с минималните стандарти за енергийни характеристики, отговарящи на критериите за стандарти на Съюза, които влизат в сила по-малко от 18 месеца след момента, в който инвестицията е изпълнена и завършена.“;

(35) вмъква се следният член 38б:

„Член 38б

Помощи за улесняване на сключването на договори за енергоспестяване с гарантиран резултат

1. Помощите за улесняване на сключването на договори за енергоспестяване с гарантиран резултат са съвместими с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3 от Договора и се освобождават от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора, ако са изпълнени условията, определени в настоящия член и в глава I.
2. Помощ може да се предоставя съгласно настоящия член за улесняване на сключването на договори за енергоспестяване с гарантиран резултат по смисъла на член 2, параграф 27 от Директива 2012/27/ЕС.
3. Допустими за помощ по настоящия член са МСП и малки дружества със средна пазарна капитализация, които са доставчици на мерки за подобряване на енергийната ефективност и които са крайните бенефициери на помощта.
4. Помощта е под формата на първостепенен заем или гаранция за доставчика на мерките за подобряване на енергийната ефективност съгласно договор за енергоспестяване с гарантиран резултат или се състои във финансов продукт, предназначен за рефинансиране на доставчика (например факторинг или форфетиране).
5. Продължителността на заема или гаранцията за доставчика на мерки за повишаване на енергийната ефективност не надвишава 10 години.
6. Когато помощта е под формата на първостепенен заем, размерът на съвместната инвестиция от страна на търговските кредитни институции, предлагащи разсрочване на дългове, не може да възлиза на по-малко от 30 % от стойността на портфейла с договори за енергоспестяване с гарантиран резултат, във връзка с който се отпуска заемът, а сумата, връщана от доставчика на мерки за повишаване на енергийната ефективност, е поне равна на номиналната стойност на заема.
7. Когато помощта е под формата на гаранция, гаранцията не надвишава 80 % от главницата на заема, за който е издадена, а загубите се поемат пропорционално и при еднакви условия от кредитната институция и държавата. Гарантираният размер се намалява пропорционално, така че гаранцията никога да не покрива повече от 80 % от непогасената част от заема.
8. Номиналната стойност на цялото оставащо финансиране, което се предоставя на даден бенефициер, не надвишава 30 милиона евро.“;

(36) член 39 се изменя, както следва:

а) параграфи 2, 2а и 3 се заменят със следното:

„2. Допустими за помощ по настоящия член са инвестициите за подобряване на енергийната ефективност на сградите.

2а. Помощта, предоставена за подобряване на енергийната ефективност на сградата, може да се комбинира с помощ за някоя или всички от следните мерки:

- а) инсталирането на оборудване на място за производство на електроенергия, отопление или охлаждане посредством възобновяеми енергийни източници, включително, но не само, слънчеви панели и термопомпи;
- б) инсталирането на оборудване за съхранение на енергията, генерирана от инсталациите за възобновяема енергия на място. Годишното оборудването за съхранение поема поне 75 % от енергията, която съхранява, от пряко свързана инсталация за производство на енергия от възобновяеми източници;
- в) инвестиции в свързването с енергийноэффективна районна отоплителна и/или охладителна система и необходимото за целта оборудване;
- г) изграждането и инсталирането на инфраструктурата за презареждане, която да използват ползвателите на сградата, и свързаната инфраструктура, като например изграждане на канали, когато паркингът за автомобили е разположен или в сградата, или физически е близо до нея;
- д) инсталирането на оборудване за цифровизация на сградата, по-специално за повишаване на нейната готовност за интелигентно управление. Допустимите инвестиции може да включват интервенции, ограничени до пасивно вътрешно окабеляване или структурирано окабеляване за мрежи за данни, както и допълнителната част от широколентовата инфраструктура в имота, към който принадлежи сградата, но без окабеляване за мрежи за данни извън имота;
- е) инвестиции в зелени покриви и оборудване за съхранение и употреба на дъждовна вода.

3. Допустимите разходи са общите разходи по проекта за енергийна ефективност, с изключение на сградите, посочени в параграф 2а, при които допустимите разходи са общите разходи по проекта за енергийна ефективност, както и инвестиционните разходи за различните съоръжения, изброени в параграф 2а.“;

б) в параграф 5 първото и второто изречение се заменят със следното:

„5. Фондът за енергийна ефективност или друг финансов посредник отпуска заеми или гаранции на допустимите проекти за енергийна ефективност. Номиналната стойност на заема или гарантираната сума не надвишава 25 милиона евро на ниво крайни бенефициери и проекти, с изключение на случаите на комбинирани инвестиции, посочени в параграф 2а, при които тази стойност не надвишава 30 милиона евро.“;

в) параграф 7 се заменя със следното:

„7. Помощите за енергийна ефективност трябва да привлекат допълнителни инвестиции от независими частни инвеститори, отговарящи на определението в член 2, точка (72), достигщи поне 30 % от цялото финансиране, предоставено за проекта за енергийна ефективност. Когато помощите се предоставят от фонд за енергийна ефективност, привличането на такива частни инвестиции може да се извърши на равнището на фонда за енергийна ефективност и/или на равнището на проекти за енергийна ефективност, така че да бъде събрана обща сума, представляваща поне 30 % от цялото финансиране, предоставено на проекта за енергийна ефективност.“;

г) в параграф 8 буква е) се заменя със следното:

„е) фондовете за енергийна ефективност и финансовите посредници се учредяват съгласно приложимото законодателство и държавите членки осигуряват финансов и правен анализ, за да се провери, че ще бъде приложена стабилна от търговска гледна точка инвестиционна стратегия за изпълнение на мярката за помощ за енергийна ефективност.“;

д) параграф 10 се заменя със следното:

„10. Не се предоставят помощи по силата на настоящия член за инвестиции, предприети с цел спазване на стандартите на Съюза, които вече са приети и са влезли в сила.“;

е) добавя се следните параграфи 11 - 14:

„11. Помощи могат да се предоставят по силата на настоящия член за инвестиции, предприети с цел спазване на стандартите на Съюза, които вече са приети, но все още не са влезли в сила. Когато съответните стандарти на Съюза са минимални стандарти за енергийни характеристики, помощта трябва да бъде предоставена, преди стандартите да станат задължителни за съответното предприятие. В този случай държавата членка трябва да гарантира, че бенефициерите представят точен план и график за саниране, които показват, че подпомаганото саниране е най-малкото достатъчно, за да се осигури съответствие с минималните стандарти за енергийни характеристики. Когато съответните стандарти на Съюза са различни от минималните стандарти за енергийни характеристики, инвестицията трябва да бъде изпълнена и завършена най-малко 18 месеца, преди стандартът да влезе в сила.“;

12. Помощ може да бъде предоставена и за подобряване на енергийната ефективност на оборудването за отопление и охлаждане в сградата.

13. Помощта за инсталирането на енергийно оборудване, при което се използват изкопаеми горива, включително природен газ, не е освободена по настоящия член от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора.

14. Държавата членка може да възложи изпълнението на мярката на упълномощен субект.“;

(37) член 40 се заличава;

(38) член 41 се изменя, както следва:

а) заглавието и параграф 1 се заменят със следното:

„Член 41

Инвестиционни помощи за насърчаване на енергията от възобновяеми източници, на водород от възобновяеми източници и на високоефективно комбинирано производство на енергия

1. Инвестиционната помощ за насърчаване на енергията от възобновяеми източници, от водород от възобновяеми източници и от високоефективно комбинирано производство на енергия, с изключение на електроенергията, произведена от водород от възобновяеми източници, е съвместима с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3 от Договора и се освобождава от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора, ако са изпълнени условията, определени в настоящия член и в глава I.“;

б) вмъква се следният параграф 1а:

„1а. Инвестиционната помощ за проекти за съхранение на електроенергия по настоящия член е освободена от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора само доколкото тя се предоставя на комбинирани проекти за възобновяема енергия и за съхранение („зад измервателния уред“), когато и двата елемента представляват компоненти на една и съща инвестиция или когато хранилището е свързано със съществуваща инсталация за производство на енергия от възобновяеми източници. Годишно компонентът за съхранение поема поне 75 % от енергията, която съхранява, от пряко свързана инсталация за производство на енергия от възобновяеми източници. Всички компоненти на инвестицията (за производство и за съхранение) се считат за единен интегриран проект за целите на проверките за съответствие с праговете, определени в член 4. Същите правила се прилагат за съхранението на топлинна енергия, съоръженията за което са пряко свързани с инсталация за производство на енергия от възобновяеми източници.“;

в) параграфи 2, 3 и 4 се заменят със следното:

„2. Инвестиционната помощ за производство и съхранение на биогорива, течни горива от биомаса, биогаз (включително биометан) и газообразни и твърди горива от биомаса е освободена от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора само доколкото подпомаганите горива отговарят на критериите за устойчивост и за намаление на емисиите на парникови газове съгласно Директива (ЕС) 2018/2001 и нейните актове за изпълнение или делегирани актове, и са произведени от суровините, посочени в приложение IX от посочената директива. Годишно компонентът за съхранение поема поне 75 % от горивото, което съхранява, от пряко свързани инсталации за производство на биогорива, течни горива от биомаса, биогаз (включително биометан) и газообразни и твърди горива от биомаса. Всички компоненти на инвестицията (за производство и за съхранение) се считат за единен интегриран проект за целите на проверките за съответствие с праговете, определени в член 4 от настоящия регламент.

3. Инвестиционната помощ за производството на водород е освободена от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора само за инсталации, които произвеждат водород изключително от възобновяеми източници. За проектите за водород от възобновяеми източници, които включват електролизатор и един или повече генератори, работещи с възобновяеми източници, зад една точка за свързване към електроенергийната мрежа, капацитетът на електролизатора не надвишава комбинирания капацитет на генераторите, работещи с възобновяеми източници. Инвестиционната помощ може да обхваща специализирана инфраструктура за пренос или разпределение на водород от възобновяеми източници, както и съоръжения за съхранение на водород от възобновяеми източници.

4. Инвестиционната помощ за генератори за високоефективно комбинирано производство на енергия е освободена от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора само доколкото те осигуряват цялостни икономии на първична енергия в сравнение с отделното производство на топлинна енергия и електроенергия, както е предвидено в Директива 2012/27/ЕС, или всякакво последващо законодателство, което заменя изцяло или частично този акт. Инвестиционната помощ за проекти за съхранение на електроенергия и топлинна енергия, пряко свързани с високоефективно комбинирано производство на енергия въз основа на възобновяеми енергийни източници се освобождава от изискването за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора при условията, определени в параграф 1а от настоящия член.“;

г) вмъква се следният параграф 4а:

„4а. Инвестиционната помощ за високоефективно комбинирано производство на енергия е освободена от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора само ако не е предназначена за инсталации за комбинирано производство на енергия, работещи с изкопаеми горива, с изключение на природен газ, когато е гарантирано постигането на целите в областта на климата за 2030 г. и 2050 г в съответствие с раздел 4.30 от приложение I към Делегиран регламент (ЕС) 2021/2139 на Комисията (*).

(*) Делегиран регламент (ЕС) 2021/2139 на Комисията от 4 юни 2021 година за допълнение на Регламент (ЕС) 2020/852 на Европейския парламент и на Съвета чрез установяване на техническите критерии за проверка с цел определяне на условията, при които дадена икономическа дейност се квалифицира като допринасяща съществено за смекчаването на изменението на климата или за адаптирането към изменението на климата, и с цел определяне дали тази икономическа дейност не нанася значителни вреди във връзка с постигането на някоя от другите екологични цели (ОВ L 442, 9.12.2021 г., стр. 1).“;

д) параграфи 5, 6 и 7 се заменят със следното:

„5. Инвестиционните помощи се предоставят за новоинсталирани или реновирани мощности. Сумата на помощта не зависи от производителността.

6. Допустимите разходи включват общите инвестиционните разходи.

7. Интензитетът на помощта не надхвърля:

- а) 45 % от допустимите разходи за инвестиции в разработването на възобновяеми енергийни източници, включително термопомпи, в съответствие с приложение VII от Директива 2018/2001, водород от възобновяеми източници и високоефективно комбинирано производство на енергия въз основа на възобновяеми енергийни източници;
- б) 30 % от допустимите разходи за всякаква друга инвестиция, попадаща в приложното поле на настоящия член.“;
- е) параграф 9 се заличава;
- ж) параграф 10 се заменя със следното:

„10. Интензитетът на помощта може да достигне 100 % от допустимите разходи, когато помощта се предоставя в рамките на конкурентна тръжна процедура, която отговаря на всички условия по-долу, както и на тези, определени в член 2, точка (38):

- а) предоставянето на помощ се основава на обективни, ясни, прозрачни и недискриминационни критерии, определени предварително и публикувани поне шест седмици преди крайния срок за подаване на заявления, с цел да се гарантира практически осъществима конкуренция;
- б) по време на изпълнението на дадена схема, в случай на тръжна процедура, при която всички участници в търга получават помощи, дизайнът на тази тръжна процедура се коригира, за да се възстанови ефективната конкуренция в последващите тръжни процедури, например чрез намаляване на бюджета или обема;
- в) последващи корекции на резултатите от тръжната процедура (като например последващи преговори относно резултатите от процедурата или разпределянето) не се допускат;
- г) най-малко 70 % от общите критерии за подбор, използвани за класиране на офертите и в крайна сметка за разпределяне на помощта в конкурентната тръжна процедура, се определят като помощ за единица енергиен капацитет от възобновяеми източници или високоефективно комбинирано производство на енергия.“;

(39) член 42 се изменя, както следва:

- а) параграфи 1—7 се заменят със следното:

„1. Оперативната помощ за насърчаване на електроенергията от възобновяеми енергийни източници, с изключение на електроенергията, произведена от водород от възобновяеми източници, е съвместима с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3 от Договора и се освобождава от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора, ако са изпълнени условията, определени в настоящия член и в глава I.

2. Помощта се предоставя в рамките на конкурентна тръжна процедура, която отговаря на всички условия по-долу, както и на тези, определени в член 2, точка (38):

- а) предоставянето на помощ се основава на обективни, ясни, прозрачни и недискриминационни критерии, определени предварително и публикувани поне шест седмици преди крайния срок за подаване на заявления, с цел да се гарантира практически осъществима конкуренция;
- б) по време на изпълнението на дадена схема, в случай на тръжна процедура, при която всички участници в търга получават помощи, дизайнът на тази тръжна процедура се коригира, за да се възстанови ефективната конкуренция в последващите тръжни процедури, например чрез намаляване на бюджета или обема;
- в) последващи корекции на резултатите от тръжната процедура (като например последващи преговори относно резултатите от процедурата или разпределянето) не се допускат;
- г) най-малко 70 % от общите критерии за подбор, използвани за класиране на офертите и в крайна сметка за разпределяне на помощта в конкурентната тръжна процедура, се определят като помощ за единица произведена електроенергия или мощност от възобновяеми източници.

Тръжната процедура е отворена за всички производители, които произвеждат електроенергия от възобновяеми енергийни източници, на недискриминационна основа.

3. Тръжната процедура може да бъде ограничена до конкретни технологии, когато:

- а) мярката е насочена конкретно към подпомагането на демонстрационни проекти;

- б) мярката е насочена не само към декарбонизацията, но и към проблеми, свързани с качеството на въздуха, или други видове замърсяване;
- в) дадена държава членка е определила причини да очаква, че допустимите сектори или иновативни технологии имат потенциала да дадат важен и икономически ефективен принос за опазването на околната среда и дълбоката декарбонизация в дългосрочен план;
- г) мярката е необходима за постигането на нужната диверсификация с цел да се предотврати задълбочаването на проблеми, свързани със стабилността на мрежата;
- д) може да се очаква, че един по-селективен подход ще доведе до по-ниски разходи за постигане на опазване на околната среда (например чрез намаляване на разходите за интегриране на системата в резултат на диверсификацията, включително между възобновяемите енергийни източници, което може да включва и оптимизация на потреблението и/или съхранение) и/или ще доведе до по-малко нарушаване на конкуренцията.

Държавите членки извършват подробна оценка на приложимостта на тези условия и докладват за тази оценка на Комисията съгласно условията в член 11, параграф 1, буква а).

4. Когато тържната процедура е ограничена до една или повече иновативни технологии, помощта, отпусната за тези технологии, не надвишава общо 5 % от планирания нов електроенергиен капацитет от възобновяеми енергийни източници на година.

5. Помощи се предоставят като премия в допълнение към пазарната цена или под формата на договор за разлика, като производителите продават своята електроенергия пряко на пазара.

6. Бенефициерите на помощи продават своята електроенергия на пазара и се изисква да спазват стандартни отговорности за балансиране. Бенефициерите могат да възложат тези отговорности за балансиране на други предприятия от свое име, като например на доставчици на агрегирани услуги. Освен това не се предоставят помощи за никакви периоди, когато цените са отрицателни. За да се избегнат съмнения, това се прилага, считано от момента, в който цените станат отрицателни.

7. Малките инсталации за електроенергия от възобновяеми източници може да се възползват от помощи под формата на пряко ценово подпомагане, което покрива пълните разходи за експлоатация, и от освобождаване от изискването да продават произведената електроенергия на пазара, в съответствие с член 4, параграф 3 от Директива (ЕС) 2018/2001. За целите на настоящия параграф инсталациите ще се смятат за малки, ако мощността им е под приложимия праг, определен в член 5, параграф 2, буква б) или член 5, параграф 4 от Регламент (ЕС) 2019/943.“;

б) параграфи 8, 9 и 10 се заличават;

в) параграф 11 се заменя със следното:

„11. Помощи се отпускат единствено в хода на жизнения цикъл на проекта.“;

(40) член 43 се изменя, както следва:

а) заглавието и параграфи 1 и 2 се заменят със следното:

„Член 43

Оперативна помощ за насърчаване на енергия от възобновяеми източници и от водород от възобновяеми източници в малки проекти и общности за възобновяема енергия

1. Оперативната помощ за насърчаване на енергията от възобновяеми източници и от водород от възобновяеми източници в малки проекти и общности за възобновяема енергия, с изключение на електроенергията, произведена от водород от възобновяеми източници, е съвместима с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3 от Договора и се освобождава от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора, ако са изпълнени условията, определени в настоящия член и в глава I.

2. За целите на настоящия член малките проекти се определят, както следва:

- i) за производство или съхранение на електроенергия — проекти с инсталирана мощност, по-малка или равна на 1 MW;
- ii) за потребление на електроенергия — проекти с максимално търсене, по-малко или равно на 1 MW;

- iii) за технологии за производство на топлинна енергия и газ — проекти с инсталирана мощност, по-малка или равна на 1 MW, или еквивалент на такава;
 - iv) за производство на водород от възобновяеми източници — проекти с инсталирана мощност, по-малка или равна на 3 MW, или еквивалент на такава;
 - v) за производство на биогорива, течни горива от биомаса, биогаз (включително биометан) и газообразни и твърди горива от биомаса — проекти с инсталирана мощност, по-малка или равна на 50 000 тона годишно;
 - vi) за проекти, които са 100 % собственост на МСП, и демонстрационни проекти — проекти с инсталирана мощност или максимално търсене, по-малки или равни на 6 MW;
 - vii) за проекти, които са 100 % собственост на микропредприятия или малки предприятия само за производство на вятърна енергия — проекти с инсталирана мощност, по-малка или равна на 18 MW.“;
- б) вмъкват се следните параграфи 2а и 2б:

„2а. Помощта за общности за възобновяема енергия е освободена от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора само за проекти с инсталирана мощност или максимално търсене, по-малки или равни на 6 MW, от всички възобновяеми източници, с изключение само на вятърната енергия, за която помощ се предоставя за инсталации с инсталирана мощност, по-малка или равна на 18 MW.

2б. Оперативна помощ за производството на водород е освободена от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора само за инсталации, които произвеждат водород изключително от възобновяеми източници.“;

- в) параграф 3 се заменя със следното:

„3. Оперативната помощ за производството на биогорива, течни горива от биомаса, биогаз (включително биометан) и газообразни и твърди горива от биомаса е освободена от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора само доколкото подпомаганите горива отговарят на критериите за устойчивост и за намаление на емисиите на парникови газове съгласно Директива (ЕС) 2018/2001 и нейните актове за изпълнение или делегирани актове, и са произведени от суровините, посочени в приложение IX от посочената директива.“;

- г) параграф 4 се заличава;

- д) параграфи 5, 6 и 7 се заменят със следното:

„5. Помощта се ограничава до минимума, необходим за изпълнение на подпомаганя проект или подпомаганата дейност. Това условие се смята за изпълнено, ако помощта съответства на нетните допълнителни разходи („недостига на финансиране“), необходими за постигане на целта на мярката за помощ, в сравнение със съпоставителен сценарий, при който не е предоставена помощ. Подробна оценка на нетните допълнителни разходи не се изисква, когато размерът на помощта се определя посредством конкурентна тръжна процедура, тъй като чрез последната се дава надеждна оценка на минималното равнище на помощта, искана от потенциалните бенефициери.

6. Помощи се отпускат единствено в хода на жизнения цикъл на проекта.

7. Помощи се предоставят като премия в допълнение към пазарната цена или под формата на договор за разлика, като производителите продават своята електроенергия директно на пазара.“;

- е) добавят се следните параграфи 8 и 9:

„8. Бенефициерите подлежат на стандартни отговорности за балансиране. Бенефициерите могат да възложат тези отговорности за балансиране на други предприятия от свое име, като например на колективни потребители. Освен това не се предоставят помощи за никакви периоди, когато цените са отрицателни. За да се избегнат съмнения, това се прилага, считано от момента, в който цените станат отрицателни.

9. Малките инсталации за електроенергия от възобновяеми източници и демонстрационните проекти може да се възползват от помощи под формата на пряко ценово подпомагане, което покрива пълните разходи за експлоатация, и от освобождаване от изискването да продават произведената електроенергия на пазара, в съответствие с член 4, параграф 3 от Директива (ЕС) 2018/2001. За целите на настоящия параграф инсталациите ще се смятат за малки, ако мощността им е под приложимия праг, определен в член 5, параграф 2, буква б) или член 5, параграф 4 от Регламент (ЕС) 2019/943.“;

(41) член 44 се заменя със следното:

„Член 44

Помощи под формата на намаления на данъци по Директива 2003/96/ЕО

1. Схемите за помощ под формата на намаления на данъците, които отговарят на условията в Директива 2003/96/ЕО на Съвета, са съвместими с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3 от Договора и са освободени от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора, ако са изпълнени условията, определени в настоящия член и в глава I.

2. Бенефициерите на намаление на данъци се подбират въз основа на прозрачни и обективни критерии.

3. Бенефициерите на намаление на данъци плащат най-малко минималното ниво на данъчно облагане, определено в приложение I към Директива 2003/96/ЕО, с изключение на намаленията:

- a) предоставени въз основа на член 15, параграф 1, буква а) от Директива 2003/96/ЕО за облагаемите продукти, използвани при фискален контрол в пилотни проекти за технологично развитие на продукти, които са щадящи за околната среда, или продукти от възобновяеми енергийни източници;
- б) предоставени въз основа на член 15, параграф 1, буква б), първо, второ, четвърто и пето тире от Директива 2003/96/ЕО за електроенергия i) от слънчева, вятърна енергия, от енергията на вълните, приливите и отливите или с геотермален произход, ii) от хидравличен произход, произведена в хидроелектрически инсталации, iii) генерирана от метан, изпускан в изоставени въглищни мини, и iv) генерирана от горивни клетки;
- в) предоставени въз основа на член 15, параграф 1, буква б), трето тире от Директива 2003/96/ЕО за електроенергия, генерирана от биомаса или от продукти, произведени от биомаса, доколкото биомасата отговаря на критериите за устойчивост и за намаление на емисиите на парникови газове съгласно Директива (ЕС) 2018/2001 и нейните актове за изпълнение или делегирани актове;
- г) предоставени въз основа на член 15, параграф 1, буква г) от Директива 2003/96/ЕО за електроенергия, произведена от комбинирано производство на топло- и електроенергия, при условие че комбинираното производство на енергия от когенератори представлява високоефективно комбинирано производство на енергия, както е определено в член 2, точка (34) от Директива 2012/27/ЕС;
- д) предоставени въз основа на член 15, параграф 1, буква л) от Директива 2003/96/ЕО за продукти, които са включени в код по КН 2705, използвани за отопление;
- е) предоставени въз основа на член 16, параграф 1 от Директива 2003/96/ЕО.

4. Схемите за помощ под формата на намаления на данъци може да се основават на намаление на приложимата данъчна ставка или на заплащането на фиксирана сума на компенсацията, или на комбинация от тези два механизма.

5. Намаленията на данъците, предоставени въз основа на член 16, параграф 1 от Директива 2003/96/ЕО, са освободени от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора само доколкото подпомаганите горива отговарят на критериите за устойчивост и за намаление на емисиите на парникови газове съгласно Директива (ЕС) 2018/2001 и нейните актове за изпълнение или делегирани актове, и са произведени от суровините, посочени в приложение IX от посочената директива.“;

(42) вмъква се следният член 44а:

„Член 44а

Помощи под формата на намаления на екологични данъци или парафискални такси

1. Схемите за помощ под формата на намаления на екологични данъци или парафискални такси са съвместими с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3 от Договора и се освобождават от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора, ако са изпълнени условията, определени в настоящия член и в глава I. Настоящият член не се прилага за намаления на данъци или такси върху енергийните продукти и електроенергията, определени в член 2 от Директива 2003/96/ЕО.

2. Помощта под формата на намаления на екологични данъци или парафискални такси е съвместима единствено когато намалението дава възможност да се постигне по-висока степен на опазване на околната среда, като към подлежащите на облагане с екологичен данък или такса се включат предприятия, които не биха могли да продължат да извършват стопанските си дейности, без да се приложи намалението.

3. Само онези предприятия, които не биха могли да продължат да извършват стопанските си дейности, без да се приложи намалението, отговарят на условията за получаване на помощта. За целите на настоящия член такива са предприятията, чиито производствени разходи биха се увеличили значително поради облагането с екологичен данък или такса, без същевременно да се прилага намалението, и които не могат да прехвърлят това увеличение върху потребителите. Увеличението на производствените разходи се изчислява като част от brutната добавена стойност за всеки сектор или всяка категория бенефициери.

4. Бенефициерите се избират въз основа на прозрачни, недискриминационни и обективни критерии. Помощта се предоставя по еднакъв начин на всички допустими предприятия от един и същ сектор или развиващи една и съща икономическа дейност, които са в еднакво или сходно фактическо положение по отношение на целите на мярката за помощ.

5. Брутният еквивалент на безвъзмездна помощ не надвишава 80 % от номиналната стойност на данъка или таксата.

6. Схемите за помощ под формата на намаления на екологични данъци или парафискални такси може да се основават на намаление на приложимата данъчна ставка или на заплащането на фиксирана сума на компенсацията, или на комбинация от тези два механизма.“;

(43) членове 45 и 46 се заменят със следното:

„Член 45

Инвестиционни помощи за отстраняване на щети върху околната среда, възстановяване на природни местообитания и екосистеми, опазване или възстановяване на биологичното разнообразие и прилагане на природосъобразни решения за адаптиране към изменението на климата и смекчаването му

1. Инвестиционните помощи за отстраняване на щети върху околната среда, възстановяване на природни местообитания и екосистеми, опазване или възстановяване на биологичното разнообразие и прилагане на природосъобразни решения за адаптиране към изменението на климата и смекчаването му са съвместими с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3 от Договора и са освободени от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора, при условие че са спазени условията, определени в настоящия член и глава I.

2. Помощи по настоящия член може да се предоставят за следните дейности:

- a) отстраняването на щети върху околната среда, включително щетите върху качеството на почвата, повърхностните или подпочвените води, или на морската околна среда;
- b) възстановяването на природните местообитания и екосистемите от западнало състояние;
- в) опазването или възстановяването на биологичното разнообразие или на екосистемите с цел да се допринесе за постигане на добро състояние на екосистемите или за опазването на екосистеми, които вече са в добро състояние;
- г) прилагането на природосъобразни решения за адаптиране към изменението на климата и смекчаването му.

3. Настоящият член не се прилага към помощи за отстраняване на щети, нанесени от природни бедствия, например земетресения, лавини, свлачища, наводнения, смерчове, урагани, вулканични изригвания и горски пожари от естествен произход.

4. Настоящият член не се прилага също за помощи за саниране или рехабилитация след затваряне на енергийни централи и миннодобивни или добивни дейности.

5. Без да се засяга Директива 2004/35/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (*) или други относими правила на Съюза относно отговорност за щети върху околната среда, когато се установи субектът или предприятието, носещ (о) отговорност за щетите върху околната среда съгласно правото, приложимо във всяка държава членка, този субект или това предприятие финансира необходимите действия за предотвратяване и отстраняване на влошаването на състоянието на околната среда и нейното замърсяване в съответствие с принципа „замърсителят плаща“, като не се предоставя помощ за действията, които субектът или предприятието законно би бил(о) задължен(о) да извърши. Държавите членки предприемат всички необходими мерки, включително правни действия, с цел субектът или предприятието — причинител на екологичните щети, да бъде установен(о) и заставено(о) да поеме съответните разходи. Когато субектът или предприятието, носещ(о) отговорност според приложимото право, не може да бъде установен(о) или заставен(о) да поеме разходите за отстраняване на екологичните щети, причинени от него, по-специално защото отговорното предприятие вече не съществува пред закона и няма друго предприятие, което може да се смята за негов правоприемник, включително в икономически план, или когато няма достатъчно финансова

сигурност за покриване на разходите за отстраняване на щетите, може да бъде предоставена помощ за подпомагане на дейностите по отстраняване на щетите или за възстановяване. Не се предоставят помощи за прилагане на компенсаторните мерки, посочени в член 6, параграф 4 от Директива 92/43/ЕИО на Съвета (**). Помощ по настоящия член може да се предоставя, за да се покрият допълнителните разходи, необходими за увеличаване на обхвата или амбицията на тези мерки, така че да се надхвърлят правните задължения по член 6, параграф 4 от Директива 92/43/ЕИО.

6. За инвестиции в отстраняването на щети върху околната среда или възстановяването на природни местообитания и екосистеми допустимите разходи включват разходите, направени за действията по саниране или възстановяване, без увеличаването на стойността на земята или имота.

7. Оценките на увеличението на стойността на земята или имота вследствие на саниране или рехабилитация се извършват от независим квалифициран експерт.

8. За инвестиции за опазването или възстановяването на биологичното разнообразие и за прилагането на природосъобразни решения за адаптиране към изменението на климата и смекчаването му допустимите разходи са общите разходи за действията, водещи до принос за опазването или възстановяването на биологичното разнообразие или до прилагането на природосъобразни решения за адаптиране към изменението на климата и смекчаването му.

9. Интензитетът на помощта не надхвърля:

- a) 100 % от допустимите разходи за инвестиции в отстраняването на щети върху околната среда или възстановяването на природни местообитания и екосистеми;
- b) 70 % от допустимите разходи за инвестиции в опазването или възстановяването на биологичното разнообразие и в природосъобразни решения за адаптиране към изменението на климата и смекчаването му.

10. Интензитетът на инвестициите за опазването или възстановяването на биологичното разнообразие и за прилагането на природосъобразни решения за адаптиране към изменението на климата и смекчаването му може да се увеличи с 20 процентни пункта за помощ, предоставена на малки предприятия, и с 10 процентни пункта за помощ, предоставена на средни предприятия.

Член 46

Инвестиционни помощи за енергийно ефективна централно отопление и/или охлаждане

1. Инвестиционните помощи за изграждане, разширяване или модернизиране на енергийно ефективни централни отоплителни и/или охладителни системи, които включват изграждане, разширяване или модернизиране на инсталации за производство и съхранение на енергия за отопление или охлаждане и/или начини за съхранение на топлинна енергия и/или разпределителната мрежа, са съвместими с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3 от Договора и се освобождават от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора, ако са изпълнени условията, определени в настоящия член и в глава I.

2. Помощ се предоставя единствено за изграждането, разширяването или модернизирането на централни отоплителни и/или охладителни системи, които са или ще станат енергийно ефективни по смисъла на член 2, точка (41) от Директива 2012/27/ЕС. Ако системата все още не е станала напълно енергийно ефективна в резултат на подпомаганите работи по разпределителната мрежа, последващите модернизации, изисквани за изпълнение на условията, включени в определението за енергийно ефективни районни отоплителни и/или охладителни системи, започват по отношение на съоръжения за производство и съхранение на енергия за отопление и/или охлаждане, за които се предоставят помощи, в рамките на три години от започването на подпомаганите работи по разпределителната мрежа.

3. Помощи може да се предоставят за производство на енергия, основаващо се на възобновяеми енергийни източници, включително чрез термпомпи, които съответстват на изискванията в приложение VII към Директива (ЕС) 2018/2001, отпадна топлина или високоефективно комбинирано производство на електрическа и топлинна енергия, както и за начини за съхранение на топлинна енергия. Помощта за производство на енергия чрез използване на отпадъци може да се основава или на отпадъци, които отговарят на определението за възобновяеми енергийни източници, или на отпадъци, използвани за гориво в инсталации, които отговарят на определението за високоефективно комбинирано производство на електрическа и топлинна енергия. По отношение на отпадъците, използвани като гориво, не трябва да се заобикаля принципът за йерархията на отпадъците, както е определен в член 4, точка (1) от Директива 2008/98/ЕО.

4. Не се предоставя помощ за изграждането или модернизирането на работещи с изкопаеми горива съоръжения за производство на енергия, с изключение на природния газ. Помощ за изграждането или модернизирането на работещи с природен газ съоръжения за производство на енергия може да се предоставя само ако бъде гарантирано постигането на целите на областта на климата за 2030 г. и 2050 г. в съответствие с приложение I, раздел 4.30 от Делегиран регламент (ЕС) 2021/2139.

5. Помощ за модернизации на мрежи за съхранение и разпределение, които пренасят отоплителна и охладителна енергия, генерирана въз основа на изкопаеми горива, може да бъде предоставена само когато са спазени всички условия, описани по-долу:

- a) разпределителната мрежа е или става подходяща за пренос на отоплителна или охладителна енергия, генерирана от възобновяеми енергийни източници и/или отпадна топлина;
- b) модернизацията не води до засилено производство на енергия от изкопаеми горива, с изключение на природния газ. В случай на модернизация на съхранението или на мрежата, която разпределя отоплителна и охладителна енергия, генерирана от природен газ, доколкото модернизацията води до засилено производство на енергия от природен газ, тези производствени съоръжения е необходимо да бъдат в съответствие с целите в областта на климата за 2030 г. и 2050 г. съгласно приложение I, раздел 4.31 от Делегиран регламент (ЕС) 2021/2139.

6. Допустимите разходи включват инвестиционните разходи, свързани с изграждането или модернизирането на енергийно ефективна централна отоплителна и/или охладителна система.

7. Интензитетът на помощта не превишава 30 % от допустимите разходи. Интензитетът на помощта може да бъде увеличен с 20 процентни пункта за помощи, предоставени на малки предприятия, и с 10 процентни пункта за помощи, предоставени на средни предприятия.

8. Интензитетът на помощта може да се увеличи с 15 процентни пункта за инвестиции, при които се използват единствено възобновяеми енергийни източници, отпадна топлина или комбинация от двете, включително комбинирано производство на енергия от възобновяеми енергийни източници.

9. Като алтернатива на параграф 7 интензитетът на помощта може да достигне до 100 % от недостига на финансиране. Помощта се ограничава до минимума, необходим за изпълнение на подпомагания проект или подпомаганата дейност. Това условие е изпълнено, ако помощта съответства на недостига на финансиране, както е определено в член 2, точка (118). Подробна оценка на нетните допълнителни разходи не се изисква, когато размерът на помощта се определя посредством конкурентна тръжна процедура, тъй като чрез последната се дава надеждна оценка на минималното равнище на помощта, искана от потенциалните бенефициери.

(*) Директива 2004/35/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. относно екологичната отговорност по отношение на предотвратяването и отстраняването на екологичните щети (ОВ L 143, 30.4.2004 г., стр. 56).

(**) Директива 92/43/ЕИО на Съвета от 21 май 1992 г. за опазване на естествените местообитания и на дивата флора и фауна (ОВ L 206, 22.7.1992 г., стр. 7).“;

(44) член 47 се изменя, както следва:

- a) заглавието и параграфи 1—8 се заменят със следното:

„Член 47

Инвестиционни помощи за ефективност на ресурсите и за подпомагане на прехода към кръгова икономика

1. Инвестиционните помощи за ефективност на ресурсите и кръговост са съвместими с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3 от Договора и се освобождават от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора, ако са изпълнени условията, определени в настоящия член и в глава I.

2. Помощта се предоставя за следните видове инвестиции:

- a) инвестиции, с които се подобрява ефективността на ресурсите чрез едно от следните, или и двете:
 - i) нетно намаление на ресурсите, употребени за производството на дадено количество продукт, в сравнение с предшестваш производствен процес, използван от бенефициера, или с алтернативни проекти или дейности, изброени в параграф 7. Употребените ресурси включват всички употребени материални ресурси с изключение на енергията, а намалението се определя чрез измерване или приблизително определяне на потреблението преди и след изпълнението на мярката за помощ, като се има предвид всяка корекция за външни условия, които може да засегнат потреблението на ресурси;

- ii) смяна на първични суровини с вторични (използвани повторно или оползотворени, включително рециклирани) суровини;
- б) инвестиции за предотвратяване и намаляване на произвежданите отпадъци, подготовка за повторна употреба, обеззаразяване и рециклиране на отпадъците, произведени от бенефициера, или инвестиции за подготовка за повторна употреба, обеззаразяване и рециклиране на отпадъци, произведени от трети страни, които в противен случай биха останали неизползвани или биха били обезвредени или третиране чрез операция за третиране, която стои на по-ниско място в приоритетния ред на йерархията на отпадъците, посочена в член 4, точка (1) от Директива 2008/98/ЕО, или по не толкова ефективен от гледна точка на ресурсите начин, или биха довели до по-ниско качество на резултата от рециклирането;
- в) инвестиции за събиране, сортиране, обеззаразяване, предварително преработване и третиране на други продукти, материали или вещества, произведени от бенефициера или трети страни, които в противен случай биха останали неизползвани или биха били използвани по не толкова ефективен от гледна точка на ресурсите начин;
- г) инвестиции за разделното събиране и сортиране на отпадъци с оглед на подготовката им за повторна употреба или рециклиране.
3. Помощите за операции за обезвреждане и оползотворяване на отпадъци с цел генериране на енергия не са освободени по настоящия член от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора.
4. Помощта не освобождава предприятията, генериращи отпадъци, от всякакви разходи или задължения, свързани с третирането на отпадъци, за които те носят отговорност съгласно правото на Съюза или националното право, включително съгласно схеми за разширена отговорност на производителя, или от разходи, които следва да се считат за нормални разходи за едно предприятие.
5. С помощта не трябва да се стимулира произвеждането на отпадъци или увеличеното използване на ресурси.
6. Инвестициите, свързани с технологии, представляващи вече икономически изгодна и установена търговска практика в целия Съюз, не се освобождават съгласно настоящия член от изискването за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора.
7. Допустимите разходи включват допълнителните инвестиционни разходи, определени чрез сравняване на общите инвестиционни разходи по проекта с тези на не толкова екологосъобразен проект или дейност, което е един от следните елементи:
- а) съпоставителен сценарий, който се състои в сравнима инвестиция, която би била надеждно реализирана в нов или предшестваш производствен процес без помощ и с която не се постига същото равнище на ефективност по отношение на ресурсите;
- б) съпоставителен сценарий, който се състои в третиране на отпадъци чрез операция за третиране, която стои на по-ниско място в приоритетния ред на йерархията на отпадъците, посочена в член 4, точка (1) от Директива 2008/98/ЕО, или третиране на отпадъците, другите продукти, материалите или веществата по не толкова ефективен от гледна точка на ресурсите начин;
- в) съпоставителен сценарий, който се състои в сравнима инвестиция в конвенционален производствен процес, в който се използва първична или изходна суровина, ако полученият вторичен (повторно използваният или оползотвореният) продукт технически и икономически е взаимозаменяем с първичния продукт

Във всички ситуации, изброени в първа алинея, букви а) и в), съпоставителният сценарий съответства на инвестиция със сравними производителност и жизнен цикъл, която отговаря на стандартите на Съюза, които вече са в сила. Съпоставителният сценарий е надежден с оглед на правните изисквания, пазарните условия и стимулите.

Когато инвестицията се състои в инсталирането на допълнителен компонент към вече съществуващо съоръжение, за което няма по-малко екологосъобразен еквивалент, или когато кандидатът за помощ е в състояние да докаже, че инвестицията не би се реализирала, без да се отпусне помощ, допустимите разходи са общите инвестиционни разходи.

8. Интензитетът на помощта не надхвърля 40 % от допустимите разходи. Интензитетът на помощта може да се увеличи с 20 процентни пункта за помощи, предоставени на малки предприятия, и с 10 процентни пункта за помощи, предоставени на средни предприятия.“;

б) параграф 10 се заменя със следното:

„10. Не се предоставят помощи по силата на настоящия член за инвестиции, предприети с цел спазване на стандартите на Съюза, които вече са приети и са влезли в сила. Помощ може да се предоставя по настоящия член за инвестиции, предприети за спазване на стандартите на Съюза, които са приети, но все още не са в сила, при условие че инвестицията се изпълнява и завършва поне 18 месеца преди датата на влизане в сила на стандарта.“;

(45) членове 48 и 49 се заменят със следното:

„Член 48

Инвестиционни помощи за енергийна инфраструктура

1. Инвестиционните помощи за изграждането или модернизирването на енергийна инфраструктура са съвместими с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3 от Договора и се освобождават от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора, ако са изпълнени условията, определени в настоящия член и в глава I.

2. Помощите за енергийна инфраструктура, която е частично или изцяло освободена от достъп на трета страна или тарифно регулиране в съответствие със законодателството за вътрешния пазар на електроенергия, не са освободени по настоящия член от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора.

3. Помощите за инвестиции в проекти за съхранение на електричество и газ не са освободени от задължението за уведомяване съгласно настоящия член.

4. Помощите за газова инфраструктура са освободени от изискването за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора единствено когато въпросната инфраструктура е предназначена за използване за водород и/или възобновяеми газове, или се използва за пренос на водород или възобновяеми газове, които съставляват повече от 50 % от пренасяното по инфраструктурата гориво.

5. Допустимите разходи включват общите инвестиционни разходи.

6. Интензитетът на помощта може да достигне до 100 % от недостига на финансиране. Помощта се ограничава до минимума, необходим за изпълнение на подпомаган проект или подпомаганата дейност. Това условие е изпълнено, ако помощта съответства на недостига на финансиране, както е определено в член 2, точка (118). Подробна оценка на нетните допълнителни разходи не се изисква, когато размерът на помощта се определя посредством конкурентна тръжна процедура, тъй като чрез нея се дава надеждна оценка на минималното равнище на помощта, искана от потенциалните бенефициери.

Член 49

Помощи за проучвания и консултантски услуги относно опазването на околната среда и енергийните въпроси

1. Помощите за проучвания или консултантски услуги, включително за обследване за енергийна ефективност, които са пряко свързани с допустимите за помощ инвестиции по настоящия раздел, са съвместими с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3 от Договора и се освобождават от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора, ако са изпълнени условията, установени в настоящия член и в глава I.

2. Когато цялото проучване или консултантска услуга се отнася до инвестиции, допустими за помощ по настоящия раздел, допустимите разходи са разходите за проучването или консултантската услуга. Когато само част от проучването или консултантската услуга се отнася до инвестиции, допустими за помощ по настоящия раздел, допустимите разходи са разходите за частта от проучването или консултантската услуга, която е свързана с тези инвестиции.

2а. Помощи се предоставят, независимо дали констатациите от проучването или консултантската услуга бъдат последвани от инвестиция, допустима за помощ съгласно настоящия раздел.

3. Интензитетът на помощта не превишава 60 % от допустимите разходи.

4. Интензитетът на помощта може да бъде увеличен с 20 процентни пункта за проучвания или консултантски услуги, предприети от името на малки предприятия, и с 10 процентни пункта за проучвания или консултантски услуги, предприети от името на средни предприятия.

5. Не се предоставят помощи за обследване за енергийна ефективност с цел спазване на Директива 2012/27/ЕС, освен когато обследването за енергийна ефективност не е в допълнение към задължителното енергийно обследване по силата на посочената директива.“;

(46) членове 52 и 52а се заменят със следното:

„Член 52

Помощи за фиксирани широколентови мрежи

1. Помощта за разгръщането на фиксирана широколентова мрежа е съвместима с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3 от Договора и се освобождава от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора, ако са изпълнени условията, определени в настоящия член и в глава I.
2. Допустимите разходи са всички разходи за изграждането, управлението и експлоатацията на фиксирана широколентова мрежа. Максималният размер на помощта за даден проект се определя въз основа на състезателна процедура за подбор, определена в параграф 6, буква а). Когато инвестиция се извършва в съответствие с параграф 6, буква б) без състезателна процедура за подбор, размерът на помощта не надвишава разликата между допустимите разходи и обичайната оперативната печалба на инвестицията. Оперативната печалба се приспада от допустимите разходи предварително въз основа на реалистични предвиждания и се проверява впоследствие чрез механизъм за възстановяване на средства. За да бъде реалистично предвидена мярката, е необходимо да се вземат предвид всички разходи и всички приходи, които се очаква да възникнат през целия икономически жизнен цикъл на инвестицията.
3. Допустими са следните алтернативни видове инвестиции:
 - а) разгръщане на фиксирана широколентова мрежа за свързване на домакинствата и движещите сили на социално-икономическото развитие в райони, където няма мрежа, която да осигурява скорост на изтегляне от поне 100 Mbps при условия на върхово натоварване (прагови скорости) и да съществува или да е надеждно планирана да бъде разгърната в рамките на съответния времеви хоризонт. Това се потвърждава чрез картографиране и обществена консултация в съответствие с член 4;
 - б) разгръщане на фиксирана широколентова мрежа за свързване на движещите сили на социално-икономическото развитие в райони, където има само една мрежа, осигуряваща скорост на изтегляне от поне 100 Mbps, но не повече от 300 Mbps, при условия на върхово натоварване (прагови скорости), и тази мрежа съществува или е надеждно планирана да бъде разгърната в рамките на съответния времеви хоризонт. Това се потвърждава чрез картографиране и обществена консултация в съответствие с член 5.
4. Райони, в които има поне една мрежа, която може да бъде модернизирана, за да се осигури скорост на изтегляне от поне 1 Gbps при условия на върхово натоварване, не са допустими за интервенции съгласно параграф 3, букви а) и б). Дадена мрежа се смята за подходяща за модернизирание с цел да се осигури скорост на изтегляне от поне 1 Gbps при условия на върхово натоварване, ако тази скорост може да се постигне с маргинални инвестиции, например ако се модернизира активното оборудване, без значителни инвестиции в широколентова инфраструктура.
5. Картографирането и обществената консултация за целите на параграф 3 отговарят на следните кумулативни изисквания:
 - а) при картографирането се определят целевите географски региони, които е планирано да бъдат обхванати от публичната интервенция, и се вземат предвид всички съществуващи фиксирани широколентови мрежи. Картографирането се извършва:
 - i) за фиксирани жични мрежи — на ниво адрес, въз основа на свързани към мрежата помещения;
 - ii) за фиксирани безжични мрежи за достъп — на ниво адрес, въз основа на свързани към мрежата помещения или въз основа на мрежи с максимални размери 100x100 метра.

Когато разгръщането на мрежата включва едновременното разгръщане на мрежата за достъп и ограничено разгръщане на необходимата допълнителна мрежа за пренос на данни, за да се позволи функционирането на мрежата за достъп, не се изисква картографиране на мрежите за пренос на данни.

До всички елементи на методиката и съответните технически критерии, използвани за картографирането на целевите региони, трябва да се осигури публичен достъп. Картографирането винаги се утвърждава посредством обществена консултация;

б) обществената консултация се провежда от компетентния публичен орган чрез публикуване на основните характеристики на планираната публична интервенция и списъка на целевите географски региони, набелязани при картографирането в съответствие с буква а). Тази информация трябва да бъде предоставена на публично достъпен уебсайт на регионално и национално равнище. В обществената консултация заинтересованите страни се приканват да представят коментари относно планираната публична интервенция и обосновава информация в съответствие с буква а) относно своите мрежи, които предоставят посочените в параграф 3 прагови скорости, съществуващи или надеждно планирани да бъдат разгърнати в целевия регион в рамките на съответния времеви хоризонт. Обществената консултация продължава поне 30 дни.

6. Интервенцията носи значително подобрение (съществена промяна) в сравнение с мрежите, които съществуват или са надеждно планирани да бъдат разгърнати в рамките на съответния времеви хоризонт, както е установено чрез картографиране и обществена консултация, проведена в съответствие с параграф 5. Надеждно планираните мрежи се вземат предвид при оценката на съществената промяна единствено ако те самостоятелно биха осигурили ефективност, подобна на тази на планираната с държавно финансиране мрежа в целевите региони в рамките на съответния времеви хоризонт. Съществена промяна настъпва, ако в резултат от интервенцията за предоставяне на субсидии са извършени значителни нови инвестиции в ширококолентовата мрежа и субсидираната мрежа разкрива съществени нови възможности на пазара по отношение на наличието, капацитета, бързината и конкурентоспособността на услугата за ширококолентов достъп до интернет в сравнение със съществуващите или надеждно планираните мрежи в рамките на съответния времеви хоризонт. Интервенцията включва повече от 70% инвестиции в ширококолентова инфраструктура. Във всеки случай чрез допустима интервенция, посочена в параграф 3, трябва да се постигат поне следните подобрения:

а) за интервенции по параграф 3, буква а) — във финансираната от държавата мрежа скоростта на изтегляне се увеличава поне тройно в сравнение със съществуващите мрежи (целева скорост);

б) за интервенции по параграф 3, буква б) — във финансираната от държавата мрежа скоростта на изтегляне се увеличава поне тройно в сравнение със съществуващите мрежи и в допълнение се осигурява скорост на изтегляне от най-малко 1 Gbps при условия на върхово натоварване (целева скорост).

7. Помощта се предоставя, както следва:

а) помощта се предоставя въз основа на открита, прозрачна и недискриминационна състезателна процедура за подбор, в съответствие с принципите на правилата за възлагане на обществени поръчки и при спазване на принципа на технологична неутралност, въз основа на икономически най-изгодната оферта;

б) когато помощта се предоставя без състезателна процедура за подбор на публичен орган за разгръщане и управление на фиксирана ширококолентова мрежа, пряко или чрез вътрешен субект, публичният орган или вътрешният субект, в зависимост от случая, предоставя само услуги на едро, използвайки субсидираната мрежа. Всяка концесия или друго възлагане на трета страна да изгражда или експлоатира мрежата се предоставя посредством открита, прозрачна и недискриминационна състезателна процедура за подбор, в съответствие с принципите на правилата за обществени поръчки и при спазване на принципа на технологична неутралност, въз основа на икономически най-изгодната оферта.

8. Субсидираната мрежа предлага достъп на едро, както е определен в член 2, точка (139), при справедливи и недискриминационни условия. Чрез дерогация, интервенции, които са допустими съгласно параграф 3, буква а), може да предлагат виртуален необвързан достъп вместо физически необвързан достъп, ако националният регулаторен орган или друг компетентен орган е одобрил предварително продукта за виртуален необвързан достъп. Активен достъп на едро се предоставя за най-малко десет години, считано от началото на експлоатацията на мрежата, а достъпът на едро до ширококолентовата инфраструктура се предоставя за целия живот на съответните елементи. Достъпът, основан на виртуален необвързан достъп, трябва да бъде предоставен за период от време, равен на жизнения цикъл на инфраструктурата, която е заместена от виртуалния необвързан достъп. Същите условия за достъп се прилагат за цялата мрежа, включително за частите на такава мрежа, за която са използвани съществуващи инфраструктури. Задълженията за достъп се прилагат независимо от промените в собствеността, управлението или функционирането на мрежата. Мрежата осигурява достъп за най-малко три искащи достъп субекта и предоставя най-малко 50% от капацитета на искащите достъп субекти. За да стане достъпът на едро ефективен и да се даде възможност на искащите достъп субекти да предоставят услуги, достъп на едро се предоставя и до части от мрежата, които не са били финансирани от държавата или които може да не са били разгърнати от бенефициера на помощта, например като се предоставя достъп до активно оборудване, дори ако е предоставено финансиране само за ширококолентова инфраструктура.

9. Цената на едро за достъп се основава на един от следните референтни показатели и принципи на ценообразуване:

а) средните публикувани цени на едро, които преобладават в други сравними райони с по-голяма конкуренция в държавата членка;

- б) регулираните цени, които вече са определени или одобрени от националния регулаторен орган за съответните пазари и услуги; или
- в) разходна ориентация или методика в съответствие със секторната регулаторна рамка.

Без да се засягат правомощията на националния регулаторен орган съгласно регулаторната рамка, с националния регулаторен орган се провеждат консултации относно продуктите за достъп на едро, реда и условията за достъп, включително относно цените, и относно спорове, свързани с прилагането на настоящия член.

10. Държавите членки въвеждат механизъм за контрол и възстановяване на предоставените средства, ако размерът на помощта по проекта надхвърля 10 милиона евро.

11. С цел да се гарантира, че помощта ще остане пропорционална и няма да доведе до свръхкомпенсация или кръстосано субсидиране на неподпомогнати дейности, бенефициерът на помощта осигурява разделяне на счетоводството между средствата, използвани за разгръщането и експлоатацията на финансираната от държавата мрежа, и другите средства, с които разполага.

Член 52а

Помощ за 4G и 5G мобилни мрежи

1. Помощта за разгръщането на 4G и 5G мрежи е съвместима с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3 от Договора и се освобождава от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора, ако са изпълнени условията, определени в настоящия член и в глава I.

2. Допустими са всички разходи за изграждането, управлението и експлоатацията на пасивни и активни компоненти на мобилна мрежа. Максималният размер на помощта за даден проект се определя въз основа на състезателна процедура за подбор, определена в параграф 7, буква а). Когато инвестиция се извършва в съответствие с параграф 7, буква б) без състезателна процедура за подбор, размерът на помощта не надвишава разликата между допустимите разходи и обичайната оперативната печалба на инвестицията. Оперативната печалба се приспада от допустимите разходи предварително въз основа на реалистични предвиждания и се проверява впоследствие чрез механизъм за възстановяване на средства. За да бъде реалистично предвидена мярката, е необходимо да се вземат предвид всички разходи и всички приходи, които се очаква да възникнат през целия икономически жизнен цикъл на инвестицията.

3. Разгръщането на мобилни 5G мрежи се предоставя за региони, където не съществуват или не са надеждно планирани да бъдат разгрънати мобилни 4G или 5G мрежи в рамките на съответния времеви хоризонт. Разгръщането на мобилни 4G мрежи се предоставя за региони, където не съществуват или не са надеждно планирани да бъдат разгрънати мобилни 3G, 4G или 5G мрежи в рамките на съответния времеви хоризонт. Съответствието с тези изисквания се проверява чрез картографиране и обществена консултация в съответствие с член 4.

4. Картографирането и обществената консултация за целите на параграф 3 отговарят на следните кумулативни изисквания:

- а) при картографирането ясно се определят целевите географски региони, които е планирано да бъдат обхванати от публичната интервенция, и се вземат предвид всички съществуващи мобилни мрежи. Картографирането се извършва на въз основа на мрежи с максимални размери от 100x100 метра. До всички елементи на методиката и съответните технически критерии, използвани за картографирането на целевите региони, трябва да се осигури публичен достъп. Картографирането винаги се утвърждава посредством обществена консултация;

Когато разгръщането на мрежата включва едновременното разгръщане на мрежата за достъп и ограничено разгръщане на необходимата допълнителна мрежа за пренос на данни, за да се позволи функционирането на мрежата за достъп, не се изисква отделно картографиране на мрежите за пренос на данни;

- б) обществената консултация се провежда от компетентния публичен орган чрез публикуването на основните характеристики на планираната публична интервенция и списъкът на целевите географски региони, набелязани при картографирането в съответствие с буква а). Тази информация трябва да бъде предоставена на публично достъпен уебсайт на регионално и национално равнище. В обществената консултация заинтересованите страни се приканват да представят коментари относно планираната публична интервенция и обосновава информация в съответствие с буква а) по отношение на своите мобилни мрежи с характеристиките, посочени в параграф 3, които съществуват или са надеждно планирани да бъдат разгрънати в целевия регион в рамките на съответния времеви хоризонт. Обществената консултация продължава поне 30 дни.

5. Подпомаганата инфраструктура не се взема предвид по отношение на изпълнението на задълженията за покритие на операторите на мобилни мрежи, които произтичат от условията, свързани с правата за ползване на радиочестотния спектър за 4G и 5G.

6. Интервенцията носи значително подобрение (съществена промяна) в сравнение с мобилните мрежи, които съществуват или са надеждно планирани да бъдат разгърнати в рамките на съответния времеви хоризонт, както е установено чрез картографиране и обществена консултация, проведена в съответствие с параграф 4. Надеждно планираните мрежи се вземат предвид при оценката на съществената промяна единствено ако те самостоятелно биха осигурили ефективност, подобна на тази на планираната с държавно финансиране мрежа в целевите региони в рамките на съответния времеви хоризонт. Съществена промяна настъпва, ако в резултат от интервенцията за предоставяне на субсидии се извършат значителни нови инвестиции в мобилната мрежа и субсидираната мрежа разкрива съществени нови възможности на пазара по отношение на наличието, капацитета, бързината и конкурентоспособността на услугата за мобилен достъп до интернет в сравнение със съществуващите или надеждно планираните мрежи в рамките на съответния времеви хоризонт. Интервенцията включва повече от 50% инвестиции в широколентова инфраструктура.

7. Помощта се предоставя, както следва:

а) помощта се предоставя въз основа на открита, прозрачна и недискриминационна състезателна процедура за подбор, в съответствие с принципите на правилата за възлагане на обществени поръчки и при спазване на принципа на технологична неутралност, въз основа на икономически най-изгодната оферта;

б) когато помощта се предоставя без състезателна процедура за подбор на публичен орган, който да разгръща и управлява, пряко или чрез вътрешен субект, мобилна мрежа, публичният орган или вътрешният субект, в зависимост от случая, предоставя само услуги на едро посредством субсидираната мрежа. Всяка концесия или друго възлагане на трета страна да изгражда или експлоатира мрежата се предоставя посредством открита, прозрачна и недискриминационна състезателна процедура за подбор, в съответствие с принципите на правилата за обществени поръчки и при спазване на принципа на технологична неутралност, въз основа на икономически най-изгодната оферта.

8. Експлоатацията на субсидираната мрежа предлага достъп на едро, както е определен в член 2, точка (139), при справедливи и недискриминационни условия. Активен достъп на едро се предоставя за най-малко десет години, считано от началото на експлоатацията на мрежата, а достъпът на едро до широколентовата инфраструктура се предоставя за целия живот на съответните елементи. Същите условия за достъп се прилагат за цялата мрежа, включително за частите на мрежата, за която са използвани съществуващи инфраструктури. Задълженията за достъп се прилагат независимо от промените в собствеността, управлението или функционирането на мрежата. За да стане достъпът на едро ефективен и да се даде възможност на искащите достъп субекти да предоставят услуги, достъп на едро се предоставя и до части от мрежата, които не са били финансирани от държавата или които може да не са били разгърнати от бенефициера на помощта, например като се предоставя достъп до активно оборудване, дори ако е предоставено финансиране само за широколентова инфраструктура.

9. Цената на едро за достъп се основава на един от следните референтни показатели и принципи на ценообразуване:

а) средните публикувани цени на едро, които преобладават в други сравними райони с по-голяма конкуренция в държавата членка;

б) регулираните цени, които вече са определени или одобрени от националния регулаторен орган за съответните пазари и услуги;

в) разходна ориентация или методика в съответствие със секторната регулаторна рамка.

Без да се засягат правомощията на националния регулаторен орган съгласно регулаторната рамка, с националния регулаторен орган се провеждат консултации относно продуктите за достъп на едро, реда и условията за достъп, включително относно цените, и относно спорове, свързани с прилагането на настоящия член.

10. Държавите членки въвеждат механизъм за контрол и възстановяване на предоставените средства, ако размерът на помощта по проекта надхвърля 10 милиона евро.

11. Използването на мобилна 4G или 5G мрежа, финансирана с държавни средства, за предоставяне на фиксирани безжични услуги за достъп се разрешава единствено в региони, където не съществува мрежа, осигуряваща скорост на изтегляне от най-малко 100 Mbps при условия на върхово натоварване, или не се планира надеждно да се разгърне такава в рамките на съответния времеви хоризонт, при условие че са изпълнени следните кумулативни условия:

а) при картографирането и обществената консултация се вземат предвид съществуващите или надеждно планираните фиксирани широколентови мрежи, определени в съответствие с член 52, параграф 5;

- б) в подпомаганата 4G или 5G фиксирана безжична мрежа за достъп скоростта на изтегляне се увеличава поне тройно в сравнение със съществуващите или планираните по надежден начин мрежи (целева скорост) съгласно член 52, параграф 5.

12. С цел да се гарантира, че помощта ще остане пропорционална и няма да доведе до свръхкомпенсация или кръстосано субсидиране на неподпомогнати дейности, бенефициерът на помощта осигурява разделяне на счетоводството между средствата, използвани за разгръщането и експлоатацията на финансираната от държавата мрежа, и другите средства, с които разполага.“;

(47) член 52в се заменя със следното:

„Член 52в

Ваучери за свързаност

1. Помощта под формата на схема за ваучери за свързаност в полза на потребителите с цел улесняване на дистанционната работа, онлайн образованието, услугите за обучение или за МСП е съвместима с вътрешния пазар съгласно член 107, параграф 3 от Договора и се освобождава от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора, ако са изпълнени условията, определени в настоящия член и в глава I.

2. Срокът на действие на схемата за ваучери не надвишава 3 години. Валидността на ваучерите за крайни ползватели не може да надвишава 2 години.

3. Допустими са следните категории ваучери:

а) ваучери за потребители и МСП, които да ги използват за абонамент за нова услуга за ширококолов достъп до интернет или за актуализиране на съществуващ абонамент за услуга, осигуряваща скорости на изтегляне от най-малко 30 Mbps при условия на върхово натоварване, ако всички доставчици на електронни съобщителни услуги, осигуряващи скорост на изтегляне от най-малко 30 Mbps при условия на върхово натоварване, са допустими по схемата. Ваучерите не се предоставят за преминаване към друг доставчик, предлагаш същите скорости, като скоростите, които са вече налични съгласно съществуващия абонамент, или за актуализиране на съществуващ абонамент за услуга, осигуряваща скорости на изтегляне от най-малко 30 Mbps при условия на върхово натоварване;

б) ваучери за МСП, които да ги използват за абонамент за нова услуга за ширококолов достъп до интернет или за актуализиране на съществуващ абонамент за услуга, осигуряваща скорости на изтегляне от най-малко 100 Mbps при условия на върхово натоварване, ако всички доставчици на електронни съобщителни услуги, осигуряващи скорост на изтегляне от най-малко 100 Mbps при условия на върхово натоварване, са допустими по схемата. Ваучерите не се предоставят за преминаване към друг доставчик, предлагаш същите скорости, които са вече налични съгласно съществуващия абонамент, или за актуализиране на съществуващ абонамент за услуга, осигуряваща скорости на изтегляне от най-малко 100 Mbps при условия на върхово натоварване.

4. Ваучерите обхващат до 50 % от допустимите разходи. Допустимите са разходите за месечна такса, стандартните разходи за настройка и терминалните устройства, необходимите на крайните ползватели, за да могат да използват ширококоловите услуги със скоростите, посочени в параграф 3. Разходите за вътрешно окабеляване и ограничено разполагане в частна собственост на крайни ползватели или в публична собственост в близост до частна собственост на крайни ползватели също може да отговарят на условията, доколкото са необходими и подпомагат предоставянето на услугата. Ваучерът се изплаща от публичните органи пряко на крайните ползватели или пряко на избрания от крайните ползватели доставчик на услуги.

5. Ваучери не се предоставят за региони, в които няма мрежа, предоставяща отговарящите на условията услуги, посочени в параграф 3. Държавите членки трябва да проведат обществена консултация чрез публикуване на основните характеристики на схемата и на списъка с целеви географски региони на публично достъпен уебсайт на регионално и национално равнище. В обществената консултация заинтересованите страни се приканват да коментират проектомарката и да представят обоснована информация относно съществуващите мрежи, които са в състояние надеждно да осигурят скоростта, посочена в параграф 3. Обществената консултация продължава поне 30 дни.

6. Ваучерите трябва да бъдат технологично неутрални. Схемите гарантират еднакво третиране на всички възможни доставчици на услуги и в тях се предлага на крайните ползватели възможно най-широк избор от доставчици, независимо от използваните технологии. За тази цел държавите членки създават онлайн регистър на всички допустими доставчици на услуги или да приложат еквивалентен алтернативен метод, за да осигурят откритост, прозрачност и недискриминационен характер на публичната интервенция. Крайните ползватели имат възможност да се запознаят с тази информация за всички предприятия, които могат да предоставят допустимите услуги. Всички предприятия, които могат да предоставят допустими услуги, имат право, при поискване, да бъдат включени в онлайн регистъра или на всяко алтернативно място, избрано от държавата членка.

7. За да се сведат до минимум нарушенията на пазара, държавите членки извършват пазарна оценка, като идентифицират отговарящите на условията доставчици в региона и събират информация за изчисляване на пазарния им дял, използването на допустимите услуги и цените им. Помощ се отпуска само ако в пазарната оценка бъде установено, че схемата е замислена достатъчно широко, за да не облагодетелства неоправдано ограничен брой доставчици, и че не води до засилване на (местната) пазарната мощ на определени доставчици.

8. Когато даден доставчик на ширококоловови услуги е вертикално интегриран и има пазарен дял на дребно над 25 % на съответния пазар за достъп на едро, за да бъде допустим този доставчик, той трябва да предлага продукти за достъп на едро, на чиято основа всеки, който търси достъп, да може да предоставя допустимите услуги при скоростта, посочена в параграф 3, при открити, прозрачни и недискриминационни условия.

Цената на едро за достъп се определя според един от следните референтни показатели и принципи на ценообразуване:

- a) средните публикувани цени на едро, които преобладават в други сравними райони с по-голяма конкуренция в държавата членка;
- b) регулираните цени, които вече са определени или одобрени от националния регулаторен орган за съответните пазари и услуги;
- в) разходна ориентация или методика в съответствие със секторната регулаторна рамка.

Без да се засягат правомощията на националния регулаторен орган съгласно регулаторната рамка, с националния регулаторен орган се провеждат консултации относно продуктите за достъп на едро, реда и условията за достъп, включително относно цените, и относно спорове, свързани с прилагането на настоящия член.“;

(48) вмъква се следният член 52г:

„Член 52г

Помощ за мрежи за пренос на данни

1. Помощта за разгръщането на мрежа за пренос на данни е съвместима с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3 от Договора и се освобождава от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора, ако са изпълнени условията, определени в настоящия член и в глава I.

2. Допустими са всички разходи за изграждането, управлението и експлоатацията на мрежа за пренос на данни. Максималният размер на помощта за даден проект се определя въз основа на състезателна процедура за подбор, определена в параграф 6, буква а). Когато инвестиция се извършва в съответствие с параграф 6, буква б) без състезателна процедура за подбор, размерът на помощта не надвишава разликата между допустимите разходи и обичайната оперативната печалба на инвестицията. Оперативната печалба се приспада от допустимите разходи предварително въз основа на реалистични предвиждания и се проверява впоследствие чрез механизъм за възстановяване на средства. За да бъде реалистично предвидена мярката, се изисква да се вземат предвид всички разходи и всички приходи, които се очаква да възникнат през целия икономически жизнен цикъл на инвестицията.

3. Разгръщането на мрежи за пренос на данни се разполага в региони, където не е налична мрежа за пренос на данни чрез оптични кабели или други технологии, чрез които може да се осигури същата ефективност като на оптичните кабели, които съществуват или са надеждно планирани да бъдат разгрънати в рамките на съответния времеви хоризонт. Това се потвърждава чрез картографиране и обществена консултация в съответствие с член 4.

4. Картографирането и обществената консултация за целите на параграф 3 отговарят на следните кумулативни изисквания:

- a) при картографирането се определят целевите региони за публична интервенция във връзка с мрежи за пренос на данни и се вземат предвид всички съществуващи такива мрежи. До всички елементи на методиката и съответните технически критерии, използвани за картографирането на целевите региони, трябва да се осигури публичен достъп. Картографирането винаги се утвърждава посредством обществена консултация;

б) обществената консултация се провежда от компетентния публичен орган чрез публикуване на основните характеристики на планираната публична интервенция и списъка на регионите, набелязани при картографирането в съответствие с буква а). Тази информация трябва да бъде предоставена на публично достъпен уебсайт на регионално и национално равнище. В обществената консултация заинтересованите страни се приканват да представят коментари относно планираната публична интервенция и обоснована информация в съответствие с буква а) относно мрежите за пренос на данни, които съществуват или са надеждно планирани да бъдат разгърнати в рамките на съответния времеви хоризонт. Обществената консултация продължава поне 30 дни.

5. Интервенцията носи значително подобрение (съществена промяна) в сравнение с мрежите за пренос на данни, които съществуват или са надеждно планирани да бъдат разгърнати в рамките на съответния времеви хоризонт, както е установено чрез картографиране и обществена консултация, проведена в съответствие с параграф 4. Надеждно планираните мрежи се вземат предвид при оценката на съществената промяна единствено ако те самостоятелно биха осигурили ефективност, подобна на тази на планираната с държавно финансиране мрежа в целевите региони в рамките на съответния времеви хоризонт. Съществена промяна настъпва, ако в резултат от интервенцията за предоставяне на субсидии се извършат значителни нови инвестиции в мрежата за пренос на данни, а субсидираната мрежа за пренос на данни е на основата на оптични кабели или други технологии, чрез които може да се осигури същата ефективност като на оптичните кабели, за разлика от съществуващите или надеждно планираните в рамките съответния времеви хоризонт мрежи. Интервенцията трябва да включва повече от 70% инвестиции в широколентова инфраструктура.

6. Помощта се предоставя, както следва:

а) помощта се предоставя въз основа на открита, прозрачна и недискриминационна състезателна процедура за подбор, в съответствие с принципите на правилата за възлагане на обществени поръчки и при спазване на принципа на технологична неутралност, въз основа на икономически най-изгодната оферта;

б) когато помощта се предоставя без състезателна процедура за подбор на публичен орган, който да разгръща и управлява, пряко или чрез вътрешен субект, мрежа за пренос на данни, публичният орган или вътрешният субект, в зависимост от случая, предоставя само услуги на едро посредством субсидираната мрежа. Всяка концесия или друго възлагане на трета страна да изгражда или експлоатира мрежата се предоставя посредством открита, прозрачна и недискриминационна състезателна процедура за подбор, в съответствие с принципите на правилата за обществени поръчки и при спазване на принципа на технологична неутралност, въз основа на икономически най-изгодната оферта.

7. Експлоатацията на субсидираната мрежа предлага достъп на едро, както е определен в член 2, точка (139), при справедливи и недискриминационни условия както за фиксираните, така и за мобилните мрежи. Активен достъп на едро се предоставя за най-малко десет години, считано от началото на експлоатацията на мрежата, а достъпът на едро до широколентовата инфраструктура се предоставя за целия живот на съответните елементи. Същите условия за достъп се прилагат за цялата мрежа, включително за частите на такава мрежа, за която са използвани съществуващи инфраструктури. Задълженията за достъп се прилагат независимо от промените в собствеността, управлението или функционирането на мрежата. Финансираната от държавата мрежа ще обслужва всички фиксирани и мобилни мрежи в целевите области на интервенцията във връзка с мрежи за пренос на данни и ще предоставя най-малко 50 % от капацитета на искащите достъп субекти. За да стане достъпът на едро ефективен и да се даде възможност на търсещите достъп да предоставят услуги, достъп на едро се предоставя и до части от мрежата, които не са били финансирани от държавата или които може да не са били разгърнати от бенефициера на помощта, например като се предоставя достъп до активно оборудване, дори ако е предоставено финансиране само за широколентова инфраструктура.

8. Цената на едро за достъп се основава на един от следните референтни показатели и принципи на ценообразуване:

а) средните публикувани цени на едро, които преобладават в други сравними региони с повече конкуренция в държавата членка;

б) регулираните цени, които вече са определени или одобрени от националния регулаторен орган за съответните пазари и услуги; или

в) разходната ориентация или методиката в съответствие със секторната регулаторна рамка.

Без да се засягат правомощията на националния регулаторен орган съгласно регулаторната рамка, с националния регулаторен орган се провеждат консултации относно продуктите за достъп на едро, реда и условията за достъп, включително относно цените, и относно спорове, свързани с прилагането на настоящия член.

9. Държавите членки въвеждат механизъм за контрол и възстановяване на предоставените средства, ако размерът на помощта по даден проект надхвърля 10 милиона евро.

10. С цел да се гарантира, че помощта ще остане пропорционална и няма да доведе до свръхкомпенсация или кръстосано субсидиране на неподпомогнати дейности, бенефициерът на помощта осигурява разделяне на счетоводството между средствата, използвани за разгръщането и експлоатацията на финансираната от държавата мрежа, и другите средства, с които разполага.“;

(49) в член 53 параграф 8 се заменя със следното:

„8. За помощи, които не надхвърлят 2,2 милиона евро, максималният размер на помощта може да се определи на равнище 80 % от допустимите разходи като алтернатива на прилагането на метода, посочен в параграфи 6 и 7.“;

(50) в член 55 параграф 12 се заменя със следното:

„12. За помощи, които не надхвърлят 2,2 милиона евро, максималният размер на помощта може да се определи на равнище 80 % от допустимите разходи като алтернатива на прилагането на метода, посочен в параграфи 10 и 11.“;

(51) член 56б се изменя, както следва:

а) вмъква се следният параграф 1а:

„1а. Помощ по настоящия член не се предоставя за изграждането, инсталирането или модернизирането на инфраструктура за зареждане на плавателни съдове с изкопаеми горива, като дизел, природен газ в газообразна форма (състен природен газ — СПГ) и втечнена форма (втечен природен газ — ВПГ) и втечен нефтен газ (ВНГ).“;

б) вмъква се следният параграф 2а:

„2а. За помощите за инфраструктура за зареждане с електроенергия или гориво, доставяща електроенергия, водород, амоняк и метанол, допустимите разходи са тези за изграждане, инсталиране, модернизиране или разширяване на инфраструктурата за зареждане с електроенергия или гориво. Тези разходи може да включват разходите за самата инфраструктура за зареждане с електроенергия или гориво или свързаното с нея техническо оборудване, включително фиксирани, мобилни и плаващи съоръжения, за инсталиране или модернизиране на електрически или други компоненти, включително електрически кабели и силови трансформатори, които са необходими за свързване на инфраструктурата за зареждане с електроенергия или гориво към мрежата или към местна единица за производство или съхранение на електроенергия или водород, както и строителни работи, адаптация на земя или път, инсталационни разходи и разходи за получаване на свързаните с това разрешителни.

Допустимите разходи може също така да обхващат инвестиционните разходи за производство на място на електроенергия от възобновяеми източници или водород от възобновяеми източници и инвестиционните разходи на единиците за съхранение, свързани със съхранението на електроенергия от възобновяеми източници или водород от възобновяеми източници. Номиналният производствен капацитет на инсталацията за производство на електроенергия от възобновяеми източници или водород от възобновяеми източници на място не надхвърля максималната обявена изходна мощност или капацитета за зареждане с гориво на инфраструктурата за зареждане с електроенергия или гориво, към която инсталацията е свързана.“;

в) параграф 5 се заменя със следното:

„5. Интензитетът на помощта за всяка инвестиция по параграф 2, буква а) не надвишава:

а) 100 % от допустимите разходи, когато всички допустими разходи на проекта са до 22 милиона евро;

б) 80 % от допустимите разходи, когато всички допустими разходи на проекта са над 22 милиона евро и до 55 милиона евро;

в) 60 % от допустимите разходи, когато всички допустими разходи на проекта са над 55 милиона евро и до размера, предвиден в член 4, параграф 1, буква дд).

Интензитетът на помощта не надхвърля 100 % от допустимите разходи, определени в параграф 2, букви б) и в) до размера, предвиден в член 4, параграф 1, буква дд).“;

г) вмъква се следният параграф 8а:

„8а. Когато се предоставя помощ за изграждането, инсталирането или модернизирането на инфраструктура за зареждане, доставяща водород, бенефициерът поема ангажимент, че най-късно до 31 декември 2035 г. подпомаганата инфраструктура за зареждане с гориво вече ще доставя единствено водород от възобновяеми източници. Когато се предоставя помощ за изграждането, инсталирането или модернизирането на инфраструктура за зареждане, доставяща амоняк или метанол, бенефициерът поема ангажимент, че най-късно до 31 декември 2035 г. подпомаганата инфраструктура за зареждане с гориво вече ще доставя единствено амоняк и метанол, чието енергийно съдържание се получава посредством възобновяеми източници, различни от биомаса, и които са произведени в съответствие с методиките, определени за възобновяеми течни и газообразни транспортни горива от небиологичен произход в Директива (ЕС) 2018/2001 и нейните актове за изпълнение или делегирани актове.“;

д) параграф 9 се заменя със следното:

„9. За помощи, които не надхвърлят 5,5 милиона евро, максималният размер на помощта може да се определи на равнище 80 % от допустимите разходи като алтернатива за прилагането на метода, посочен в параграфи 4, 5 и 6.“;

(52) член 56в се изменя, както следва:

а) вмъква се следният параграф 1а:

„1а. Помощ по настоящия член не се предоставя за изграждането, инсталирането или модернизирането на инфраструктура за зареждане на плавателни съдове с изкопаеми горива, като дизел, природен газ в газообразна форма (сгъстен природен газ — СПГ) и втечнена форма (втечнен природен газ — ВПП) и втечнен нефтен газ (ВНГ).“;

б) вмъква се следният параграф 2а:

„2а. За помощите за инфраструктура за зареждане с електроенергия или гориво, доставяща електроенергия, водород, амоняк и метанол, допустимите разходи са тези за изграждане, инсталиране, модернизиране или разширяване на инфраструктурата за зареждане с електроенергия или гориво. Тези разходи може да включват разходите за самата инфраструктура за зареждане с електроенергия или гориво или свързаното с нея техническо оборудване, включително фиксирани, мобилни и плаващи съоръжения, за инсталиране или модернизиране на електрически или други компоненти, включително електрически кабели и силови трансформатори, които са необходими за свързване на инфраструктурата за зареждане с електроенергия или гориво към мрежата или към местна единица за производство или съхранение на електроенергия или водород, както и строителни работи, адаптация на земя или път, инсталационни разходи и разходи за получаване на свързаните с това разрешителни.

Допустимите разходи може също така да обхващат инвестиционните разходи за производство на място на електроенергия от възобновяеми източници или водород от възобновяеми източници и инвестиционните разходи на единиците за съхранение, свързани със съхранението на електроенергия от възобновяеми източници или водород от възобновяеми източници. Номиналният производствен капацитет на инсталацията за производство на електроенергия от възобновяеми източници или водород от възобновяеми източници на място не надхвърля максималната обявена изходна мощност или капацитета за зареждане с гориво на инфраструктурата за зареждане с електроенергия или гориво, към която инсталацията е свързана.“;

в) вмъква се следният параграф 7а:

„7а. Когато се предоставя помощ за изграждането, инсталирането или модернизирането на инфраструктура за зареждане, доставяща водород, бенефициерът поема ангажимент, че най-късно до 31 декември 2035 г. подпомаганата инфраструктура за зареждане с гориво вече ще доставя единствено водород от възобновяеми източници. Когато се предоставя помощ за изграждането, инсталирането или модернизирането на инфраструктура за зареждане, доставяща амоняк или метанол, бенефициерът поема ангажимент, че най-късно до 31 декември 2035 г. подпомаганата инфраструктура за зареждане с гориво вече ще доставя единствено амоняк и метанол, чието енергийно съдържание се получава посредством възобновяеми източници, различни от биомаса, и които са произведени в съответствие с методиките, определени за възобновяеми течни и газообразни транспортни горива от небиологичен произход в Директива (ЕС) 2018/2001 и нейните актове за изпълнение или делегирани актове.“;

г) параграф 8 се заменя със следното:

„8. За помощи, които не надхвърлят 2,2 милиона евро, максималният размер на помощта може да се определи на равнище 80 % от допустимите разходи като алтернатива на прилагането на метода, посочен в параграфи 4 и 5.“;

(53) в член 56г параграф 4 се заменя със следното:

„4. Максималните прагове, определени в член 56д и член 56е, се прилагат към общото оставащо финансиране, доколкото това финансиране, предоставено по линия на който и да е финансов пропукт, подкрепен от фонд InvestEU, съдържа помощ. Максималните прагове се прилагат:

- а) на проект — в случаите на помощ с установими допустими разходи, обхваната от член 56д, параграфи 2, 3 и 4, член 56д, параграф 5, буква а), подточка i) и член 56д, параграфи 6, 7, 8 и 9;
- б) на краен бенефициер — в случай на помощ без установими допустими разходи, обхваната от член 56д, параграф 5, буква а), подточки ii), iii) и iv), член 56д, параграф 10 и член 56е.“;

(54) член 56в се изменя, както следва:

а) параграф 3 се заменя със следното:

„3. Помощите за разгръщане на фиксирани широколентови мрежи и помощите за разгръщане на 4G и 5G мобилни мрежи за свързване на някои допустими движещи сили на социално-икономическото развитие отговарят на следните условия:

а) помощите се отпускат само за проекти, които отговарят на всички условия за съвместимост, посочени съответно в членове 52 и 52а, освен ако не е посочено друго в букви в) и г) от настоящия параграф;

б) номиналният размер на общото финансиране, предоставено на краен бенефициер на проект по линия на фонд InvestEU, не надхвърля 150 милиона евро;

в) проектът свързва движещи сили на социално-икономическото развитие, които са публични администрации или публични или частни субекти, на които е възложено извършването на услуги от общ интерес или на услуги от общ икономически интерес по смисъла на член 106, параграф 2 от Договора. Изключват се проекти, включващи елементи или субекти, различни от посочените в настоящата точка;

г) чрез дерогация от член 52, параграф 4, установената пазарна неефективност трябва да бъде проверена или чрез налично подходящо картографиране, или, когато такова картографиране не е налично, чрез обществена консултация, както следва:

i) картографирането може да се счита за подходящо, ако не е по-старо от 18 месеца. При картографирането се определят ясно движещите сили на социално-икономическото развитие, предвидени да бъдат обхванати от публичната интервенция, и се включват всички мрежи, осигуряващи скорост на изтегляне от поне 100 Mbps, но не повече от 300 Mbps, при условия на върхово натоварване (прагови скорости), съществуващи или надеждно планирани да бъдат разгрънати в рамките на съответния времеви хоризонт, които свързват към мрежата помещенията на определена допустима движеща сила на социално-икономическото развитие, посочена в буква в). Картографирането се извършва от компетентен публичен орган. Картографирането се извършва: 1) за изцяло фиксирани мрежи на ниво адрес въз основа на свързани към мрежата помещения; 2) за фиксирани безжични мрежи за достъп — на ниво адрес въз основа на свързани към мрежата помещения или въз основа на мрежи с максимални размери 100x100 метра; 3) за мобилни мрежи въз основа на мрежи с максимални размери от 100x100 метра. До всички елементи на методиката и съответните технически критерии, използвани за картографирането на целевите региони, трябва да се осигури публичен достъп. За да се насърчат полезните взаимодействия и опростяването за публичната администрация, за подходящо картографиране по смисъла на настоящата точка може да се счита географско проучване, проведено съгласно член 22 от Директива (ЕС) 2018/1972, ако са изпълнени условията, посочени в настоящата точка;

ii) обществената консултация се провежда от компетентния публичен орган чрез публикуване на основните характеристики на планираната публична интервенция на общодостъпен уебсайт на регионално и национално равнище. В обществената консултация заинтересованите страни се приканват да представят коментари относно планираната публична интервенция и обосновава информацията относно мрежите, осигуряващи скорост на изтегляне от поне 100 Mbps, но не повече от 300 Mbps, при условия на върхово натоварване (прагови скорости), които съществуват или са надеждно планирани да бъдат разгрънати в рамките на съответния времеви хоризонт и които свързват към мрежата помещенията на допустима движеща сила на социално-икономическото развитие, посочена в буква в) и определена в съответствие с подточка i), въз основа на информацията: 1) за изцяло фиксирани мрежи — на ниво адрес, въз основа на свързани към мрежата помещения; 2) за фиксирани безжични мрежи за достъп — на ниво адрес, въз основа на свързани към мрежата помещения или въз основа на мрежи с максимални размери 100x100 метра; 3) за мобилни мрежи въз основа на мрежи с максимални размери от 100x100 метра. Обществената консултация продължава поне 30 дни.“;

б) в параграф 4, букви а) и б) се заменят със следното:

„а) помощите се предоставят само за инвестиции в енергийна инфраструктура, която не е освободена от достъп на трети страни, тарифно регулиране и необвързан достъп въз основа на законодателството за вътрешния пазар на електроенергия за следните категории проекти:

i) що се отнася до газовата инфраструктура, проекти, включени в основния списък на Съюза с проекти от общ интерес, съдържащ се в приложение VII към Регламент (ЕС) № 347/2013; и

ii) всички проекти по отношение на електроенергийната инфраструктура, инфраструктурата за водород и инфраструктурата за въглероден диоксид.

- б) инвестиционните помощи за производство на енергия от възобновяеми енергийни източници, отговарят на следните изисквания:
- i) помощ се предоставя само за нови инсталации, избрани на конкурентна, прозрачна, обективна и недискриминационна основа в съответствие с член 41, параграф 10;
 - ii) помощ може да се предоставя за комбинирани проекти за възобновяема енергия и за съхранение на електроенергия или топлинна енергия, ако са спазени изискванията, посочени в член 41, параграф 1а;
 - iii) помощ може да се предоставя за комбинирани проекти за съхранение на биогорива, течни горива от биомаса, биогаз (включително биометан) и газообразни и твърди горива от биомаса, ако са спазени изискванията, посочени в член 41, параграф 1а;
 - iv) в случай на инсталации, които произвеждат водород от възобновяеми източници, помощи се отпускат само за инсталации, отговарящи на изискванията, посочени в член 41, параграф 3;
 - v) в случай на инсталации за производство на биогорива помощ се предоставя само за съоръжения, в които се произвеждат биогорива, които са в съответствие с критериите за устойчивост и икономии на емисиите на парникови газове, посочени в член 29 от Директива (ЕС) 2018/2001 и актовете за нейното изпълнение или нейните делегирани актове, и са съставени от суровините, посочени в приложение IX от посочената директива.“;
- в) в параграф 5, буква а) се заменя със следното:
- „а) номиналният размер на общото финансиране, предоставено на краен бенефициер на проект по линия на фонд InvestEU, не надхвърля:
- i) 110 милиона евро на проект за инвестиции в инфраструктура, използвана за предоставяне на социални услуги и за образование; 165 милиона евро на проект за целите и дейностите по опазване на културата и културното наследство, посочени в член 53, параграф 2, включително природното наследство;
 - ii) 33 милиона евро за дейности, свързани със социални услуги;
 - iii) 82,5 милиона евро за дейности, свързани с опазване на културата и културното наследство; и
 - iv) 5,5 милиона евро за образование и обучение.“;
- г) параграф 6 се изменя, както следва:
- i) в буква а), подточка v) се заменя със следното:

„v) инфраструктура за зареждане с електроенергия или гориво, която снабдява превозните средства с електроенергия или водород. За подпомаганата инфраструктура за зареждане с гориво, доставяща водород, бенефициерът поема ангажимент, че най-късно до 31 декември 2035 г. инфраструктурата за зареждане с гориво вече ще доставя единствено водород от възобновяеми източници. Настоящият параграф не се прилага за помощите за инвестиции, свързани с инфраструктура за зареждане с електроенергия и гориво в пристанищата.“;
 - ii) в буква б) се добавя следната подточка iv):

„iv) Когато се предоставя помощ за инфраструктура за зареждане с гориво, доставяща водород, бенефициерът поема ангажимент, че най-късно до 31 декември 2035 г. инфраструктурата за зареждане с гориво вече ще доставя единствено водород от възобновяеми източници. Когато се предоставя помощ за изграждането, инсталирането или модернизирването на инфраструктура за зареждане, доставяща амоняк или метанол, бенефициерът поема ангажимент, че най-късно до 31 декември 2035 г. подпомаганата инфраструктура за зареждане с гориво вече ще доставя единствено амоняк и метанол, чието енергийно съдържание се получава посредством възобновяеми източници, различни от биомаса, и които са произведени в съответствие с методиките, определени за възобновяеми течни и газообразни транспортни горива от небиологичен произход в Директива (ЕС) 2018/2001 и нейните актове за изпълнение или делегирани актове.“;
 - iii) буква в) се заменя със следното:

„в) номиналният размер на общото финансиране, предоставено по буква а) или б) на краен бенефициер на проект по линия на фонд InvestEU, не надхвърля 165 милиона евро.“;

- д) параграф 7 се изменя, както следва:
- i) буква а) се изменя, както следва:
- подточка ii) се заменя със следното:
„ii) инвестиции за ефективност на ресурсите и кръговост в съответствие с член 47, параграфи 1—6 и параграф 10;“;
 - добавя се следната подточка v):
„v) инвестиции в инфраструктури за изпитване и експериментиране.“;
- ii) буква б) се заменя със следното:
„б) номиналният размер на общото финансиране, предоставено на краен бенефициер на проект по линия на фонд InvestEU, не надхвърля 110 милиона евро.“;
- е) параграф 8 се изменя, както следва:
- i) буква а) се изменя, както следва:
- подточки i) и ii) се заменят със следното:
„i) инвестиции, които дават възможност на предприятията да отстраняват или предотвратяват щети върху физическата среда (включително изменението на климата) или природните ресурси, дължащи се на дейности от страна на самия бенефициер или на дейности на друг субект — участник в същия проект, при условие че i) инвестициите не са в оборудване, машини и съоръжения за промишлено производство, при които се използват изкопаеми горива, включително природен газ, без да се засяга възможността за предоставяне на помощи за инсталирането на допълнителни компоненти, чрез които се подобрява равнището на опазване на околната среда на съществуващите оборудване, машини и съоръжения за промишлено производство, в който случай инвестиционните разходи не се отнасят до инсталации, отделящи емисии на CO₂; и ii) в случай на инвестиции в оборудване, машини и съоръжения за промишлено производство, при които се използва водород, бенефициерът се ангажира да използва единствено водород от възобновяеми източници в хода на целия жизнен цикъл на инвестицията. Помощ по настоящата точка не се предоставя за инвестиции, предприети за спазване на стандарти на Съюза, които са приети, освен ако инвестицията не се изпълнява и не завършва поне 18 месеца преди датата на влизане в сила на стандарта“;
 - ii) мерки за подобряване на енергийната ефективност на сграда или предприятие, при условие че инвестициите не са в оборудване, машини или промишлено производство, при които се използват изкопаеми горива, включително природен газ. Помощ по настоящата точка не се предоставя за инвестиции, предприети с цел спазване на стандарти на Съюза, които са приети, освен ако инвестицията не се изпълнява и не завършва поне 18 месеца преди датата на влизане в сила на стандарта. Като изключение помощ може да се предоставя по настоящата буква за инвестиции в сгради, предприети с цел спазване на минималните стандарти за енергийни характеристики, които отговарят на критериите за стандарти на Съюза, преди те да станат задължителни за съответното предприятие.“;
- добавя се следната подточка vi):
„vi) инвестиционна помощ за покупката на чисти превозни средства, задвижвани поне частично с електроенергия или водород, или за превозни средства с нулеви емисии за автомобилен, железопътен и морски транспорт и за транспорт по вътрешните водни пътища, както и за модернизирането на превозни средства, така че да отговарят на изискванията за чисти превозни средства или превозни средства с нулеви емисии;“;
- ii) буква б) се заменя със следното:
„б) Без да се засяга буква а), помощта, предоставена за подобряване на енергийната ефективност на сградата, може да се комбинира с помощ за някоя или всички от следните мерки:
- i) инсталирането на оборудване на място за производство на електроенергия, отопление или охлаждане посредством възобновяеми енергийни източници, включително, но не само, слънчеви панели и термомпомпи;
 - ii) инсталирането на оборудване за съхранение на енергията, генерирана от инсталациите за възобновяема енергия на място;
 - iii) свързването с енергийноэффективна районна отоплителна и/или охладителна система и необходимото за целта оборудване;

- iv) изграждането и инсталирането на инфраструктурата за презареждане, която да използват ползвателите на сградата, и свързаната инфраструктура, като например изграждане на канали, когато съоръженията за паркиране на автомобили са разположени или в сградата, или физически са близо до нея;
- v) инсталирането на оборудване за цифровизация на сградата, по-специално за повишаване на нейната подготвеност за интелигентно управление, включително пасивно вътрешно окабеляване или структурирано окабеляване за мрежи за данни, както и допълнителната част от широколентовата инфраструктура в имота, към който принадлежи сградата, но без окабеляване за мрежи за данни извън имота;
- vi) инвестиции в зелени покриви и оборудване за съхранение и употреба на дъждовна вода.

Мярката за помощ не се ползва за подпомагане на инсталирането на енергийно оборудване, при което се използват изкопаеми горива, включително природен газ.

Помощта може да бъде предоставена или на собственика(ците) на сградата, или на наемателя(ите), в зависимост от това кой получава финансирането за проекта.“;

iii) буква д) се заменя със следното:

- „д) помощта за мерки за подобряване на енергийната ефективност може да се отнася и до улесняване на сключването на договори за енергоспестяване, предмет на следните кумулативни условия:
 - i) подкрепата се предоставя на МСП или малки дружества със средна пазарна капитализация, които са доставчици на мерки за подобряване на енергийната ефективност и които са крайните бенефициери на помощта;
 - ii) помощта се предоставя с цел да се улесни сключването на договори за енергоспестяване с гарантиран резултат по смисъла на член 2, параграф 27 от Директива 2012/27/ЕС;
 - iii) помощта е под формата на първостепенен заем или гаранция за доставчика на мерките за подобряване на енергийната ефективност съгласно договор за енергоспестяване с гарантиран резултат или се състои във финансов продукт, предназначен за рефинансиране на доставчика (например факторинг или форфетиране);
 - iv) номиналната стойност на общото оставащо финансиране, което се предоставя по настоящата точка на даден бенефициер, не надвишава 30 милиона евро.“;

ж) параграф 10 се заменя със следното:

„10. МСП или, където е приложимо, малки дружества със средна пазарна капитализация може също така да получат помощ под формата на финансиране по линия на фонда InvestEU в допълнение към категориите помощи, предвидени в параграфи 2—9, при условие че са спазени следните условия:

- а) номиналният размер на общото финансиране, предоставено на краен бенефициер по линия на фонда InvestEU, не надхвърля 16,5 милиона евро и се предоставя на:
 - i) МСП, които не са допуснати до търговия на регулиран пазар и все още не упражняват дейност на никой пазар или упражняват дейност в продължение на по-малко от 10 години, считано от датата на регистрацията си, или в продължение на по-малко от 7 години след първата си търговска продажба; когато периодът на експлоатация в продължение на по-малко от 10 години след регистрацията им или по-малко от седем години след първата им търговска продажба е бил приложен към дадено предприятие, само този период може да се приложи и към всяка последваща помощ съгласно настоящия член за същото предприятие. За предприятия, които са придобили друго предприятие или са учредени чрез сливане, прилаганият период на допустимост обхваща също дейностите съответно на придобитото предприятие или на слетите предприятия, с изключение на такива придобити или слети предприятия, чийто оборот възлиза на по-малко от 10 % от оборота на придобиващото предприятие през финансовата година, предхождаща придобиването, или, в случай на предприятия, учредени чрез сливане, по-малко от 10 % от общия оборот, който сливащите се предприятия са имали през финансовата година, предхождаща сливането. Що се отнася до периода на допустимост, свързан с регистрирането, ако се ползва той, за допустимите предприятия, които не подлежат на регистриране, се смята, че периодът на допустимост от десет години започва да тече или от момента, в който предприятието започне своята стопанска дейност, или от момента, от който подлежи на данъчно облагане за тази дейност, в зависимост от това кой от тези два момента настъпва по-рано. Финансирането с подкрепата по линия на фонд InvestEU може да обхваща също последващи инвестиции в МСП, нерегистрирани на фондовата борса, след периода на допустимост, посочен в настоящата точка, ако са изпълнени следните кумулативни условия: 1) номиналният размер на общото финансиране, посочено в буква а), не е превишен, 2) възможността за последващи инвестиции е била предвидена в първоначалния бизнес план и 3) крайният бенефициер, получаващ последващата инвестиция, не е станал „свързано предприятие“ — по смисъла на член 3, параграф 3 от приложение I — с друго предприятие, което не е финансовият посредник или независимият частен инвеститор, предоставящ финансиране с подкрепата по линия на фонд InvestEU, освен ако новият субект не е МСП;

- ii) МСП, нерегистрирани на фондовата борса, които започват нова икономическа дейност, когато първоначалната инвестиция е по-висока от 50 % от средния годишен оборот през последните пет години. Като изключение от първото изречение, следните инвестиции се смятат за инвестиции в нови стопански дейности, при условие че свързаната с тях първоначална инвестиция, почиваща върху финансово-икономически план, надхвърля 30 % от средния годишен оборот през предходните 5 години: 1) инвестиции, които значително подобряват екологичните характеристики на дейността над задължителните стандарти на Съюза в съответствие с член 36, параграф 2 от настоящия регламент, 2) други екологично устойчиви инвестиции съгласно определението в член 2, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2020/852, и 3) инвестиции, насочени към увеличаване на капацитета за добив, разделяне, рафиниране, обработка или рециклиране на суровина от изключителна важност, посочена в приложение IV. Екологично устойчивият характер на инвестицията трябва да бъде доказан в съответствие с член 3 от Регламент (ЕС) 2020/852, включително принципа за ненасяне на значителни вреди, или чрез други сравними методики, или чрез други сравними методики, включително, но не само, проверката на устойчивостта за фонда InvestEU. Що се отнася до мерки, които са идентични с мерките в рамките на одобрените от Съвета планове за възстановяване и устойчивост, тяхното съответствие с принципа за ненасяне на значителни вреди се смята за спазено, тъй като вече е проверено;
- iii) МСП и малки дружества със средна пазарна капитализация, които са иновационни предприятия съгласно определението в член 2, точка (80);
- б) номиналният размер на общото финансиране, предоставено на краен бенефициер по линия на фонд InvestEU, не надвишава 16,5 милиона евро и се предоставя на МСП или малки дружества със средна пазарна капитализация, чиито основни дейности са разположени в подпомагани региони, при условие че финансирането не се използва за преместване на дейности, както е определено в член 2, параграф 61а;
- в) номиналният размер на общото финансиране, предоставено на краен бенефициер по линия на фонд InvestEU, не надхвърля 2,2 милиона евро и се предоставя на МСП или на малки дружества със средна пазарна капитализация.“;
- (55) в член 56е параграф 3 се заменя със следното:
- „3. Номиналният размер на общото финансиране, предоставено на всеки краен бенефициер чрез всички търговски финансови посредници, не надхвърля 8,25 милиона евро.“;
- (56) в член 58 параграфи 3а и 4 се заменят със следното:
- „3а. Всички индивидуални помощи, предоставени от 1 юли 2014 г. до [датата на влизане в сила на настоящите изменения] съгласно разпоредбите на настоящия регламент, приложими към момента на отпускане на помощите, са съвместими с вътрешния пазар и се освобождават от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора. Всички индивидуални помощи, предоставени преди 1 юли 2014 г. в съответствие с разпоредбите на настоящия регламент, с изключение на член 9, приложими преди или след 10 юли 2017 г., преди или след 3 август 2021 г., или преди или след [датата на влизане в сила на настоящите изменения], са съвместими с вътрешния пазар и се освобождават от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора.
4. В края на периода на действие на настоящия регламент всяка схема за помощ, освободена от задължението за уведомяване в съответствие с настоящия регламент, продължава да бъде освободена в рамките на период на приспособяване от шест месеца. Освобождаването на помощите за рисково финансиране в съответствие с член 21, параграф 9, буква а) се преустановява в края на срока, определен в споразумението за финансиране, при условие че публичните средства, поети като задължения към подпомагани фонд за частни капиталови инвестиции, са били предоставени въз основа на това споразумение в срок от 6 месеца преди края на срока на действие на настоящия регламент, и при условие че са изпълнени останалите условия за освобождаване.“;
- (57) в член 59 втората алинея се заменя със следното:
- „Той се прилага до 31 декември 2026 г.“;
- (58) в приложение II част II се заменя с текста, съдържащ се в приложението към настоящия регламент;
- (59) добавя се следното приложение IV:

„ПРИЛОЖЕНИЕ IV

Суровини от изключителна важност, посочени в член 21, параграф 3, буква в) и член 56д, параграф 10, буква а), подточка ii)

Следните суровини се смятат за суровини от изключителна важност, както е посочено в член 21, параграф 3, буква в) и член 56д, параграф 10, буква а), подточка ii):

- а) антимон
- б) арсен
- в) боксит
- г) барит
- д) берилий
- е) бисмут
- ж) бор
- з) кобалт
- и) коксуващи се въглища
- й) мед
- к) фелдшпат
- л) флуорит
- м) галий
- н) германий
- о) хафний
- п) хелий
- р) тежки редкоземни метали
- с) леки редкоземни метали
- т) литий
- у) магнезий
- ф) манган
- х) графит в естествено състояние
- ц) никел — чистота за производство на батерии
- ч) ниобий
- ш) фосфорит
- щ) фосфор
- аа) метали от групата на платината
- бб) скандий
- вв) силициев метал
- гг) стронций
- дд) тантал
- ее) титан
- жж) волфрам
- зз) ванадий“.

Член 2

В член 56 от Регламент (ЕС) 2022/2473 се добавя следният параграф 3:

„3. Срокът на действие на настоящия член изтича на 30 юни 2023 г.“.

Член 3

Настоящият регламент влиза в сила в деня след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на 23 юни 2023 година.

За Комисията
Председател
Ursula VON DER LEYEN

ПРИЛОЖЕНИЕ

„ЧАСТ II

Предоставя се чрез установената от Комисията електронна система за уведомяване, посочена в член 11

Моля, посочете разпоредбата от ОРГО, съгласно която мярката за помощ се привежда в действие.

Основна цел — Общи цели (списък)	Цели (списък)	Максимален интензитет на помощта в % или максимален годишен размер на помощта в национална парична единица (в цели суми)	МСП — премии (ако е приложимо) в %
Регионална помощ – инвестиционна помощ ⁽¹⁾ (член 14)	<input type="checkbox"/> Схема%%
	<input type="checkbox"/> Помощ ad hoc%%
Регионална помощ — оперативна помощ (член 15)	<input type="checkbox"/> В слабо населени региони (член 15, параграф 2)%%
	<input type="checkbox"/> В много слабо населени региони (член 15, параграф 3)%%
	<input type="checkbox"/> В най-отдалечените региони (член 15, параграф 4)%%
<input type="checkbox"/> Регионална помощ в полза на градското развитие (член 16)	 национална валута%
Помощ за МСП (членове 17—19г)	<input type="checkbox"/> Инвестиционна помощ за МСП (член 17)%%
	<input type="checkbox"/> Помощ за консултантски услуги в полза на МСП (член 18)%%
	<input type="checkbox"/> Помощ за участие на МСП в панаири (член 19)%%
	<input type="checkbox"/> Помощ за разходи, направени от МСП, участващи в проекти за водено от общностите местно развитие („ВОМР“) (член 19а)%%
	<input type="checkbox"/> Помощ в ограничен размер за МСП, ползващи се от проекти за водено от общностите местно развитие („ВОМР“) (член 19б) ⁽²⁾ национална валута%
	<input type="checkbox"/> Помощ за микропредприятия под формата на публична намеса във връзка с доставката на електроенергия, газ или топлинна енергия (член 19в)%%
	<input type="checkbox"/> Помощ за МСП под формата на временна публична намеса във връзка с доставката на електроенергия, газ или топлинна енергия, произведена от природен газ или електроенергия, за смекчаване на въздействието на увеличението на цените след военната агресия на Русия срещу Украйна (член 19г)%%

⁽¹⁾ При регионална помощ ad hoc, която допълва помощ, предоставена по схема(и) за помощ, моля, посочете интензитета на помощта, предоставена по схемата, както и интензитета на помощта ad hoc.

⁽²⁾ Съгласно член 11, параграф 1 докладването за помощта, предоставена по член 19б, не е задължително. Следователно докладването за такава помощ е само факултативно.

Помощ по цел „Европейско териториално сътрудничество“ (членове 20—20а)	<input type="checkbox"/>	Помощ за разходи, извършени от предприятия при участието им в проекти по цел „Европейско териториално сътрудничество“ (член 20)%%	
	<input type="checkbox"/>	Помощ в ограничен размер за участие на предприятия в проекти по цел „Европейско териториално сътрудничество“ (член 20а) ⁽³⁾ национална валута%	
Помощ за достъп до финансиране за МСП (членове 21—22)	<input type="checkbox"/>	Помощ за рисково финансиране (член 21) национална валута	N/A	
	<input type="checkbox"/>	Помощ за рисково финансиране за МСП под формата на данъчни стимули за частни инвеститори, които са физически лица (член 21а) национална валута	N/A	
	<input type="checkbox"/>	Помощ за стартиращи предприятия (член 22) национална валута	N/A	
<input type="checkbox"/>		Помощ за МСП — Помощ за алтернативни търговски платформи, специализирани в МСП (член 23) национална валута	N/A	
<input type="checkbox"/>		Помощ за МСП — Помощ за проучвателни разходи (член 24)%	N/A	
Помощ за научноизследователска и развойна дейност и иновации (членове 25—30)	Помощи за проекти за научноизследователска и развойна дейност (член 25)	<input type="checkbox"/>	Фундаментални научни изследвания (член 25, параграф 2, буква а)%%
		<input type="checkbox"/>	Индустриални научни изследвания (член 25, параграф 2, буква б)%%
		<input type="checkbox"/>	Експериментално развитие (член 25, параграф 2, буква в)%%
		<input type="checkbox"/>	Проучвания на осъществимостта (член 25, параграф 2, буква г)%%
	<input type="checkbox"/>	Помощ за проекти, които са получили знак за качество „Печат за високи постижения“ (член 25а) национална валута%	
	<input type="checkbox"/>	Помощ за действия „Мария Склодовска-Кюри“ и действия по линия на схемата на Европейския научноизследователски съвет „Доказване на концепцията“ (член 25б) национална валута%	
	<input type="checkbox"/>	Помощ за съвместно финансирани проекти за научноизследователска и развойна дейност (член 25в)%%	
	<input type="checkbox"/>	Помощ за действия за формиране на екипи (член 25г)%%	
	<input type="checkbox"/>	Помощ, включена в съфинансирането на проекти, подпомагани по линия на Европейския фонд за отбрана или Европейската програма за промишлено развитие в областта на отбраната (член 25д)%%	
	<input type="checkbox"/>	Инвестиционна помощ за научноизследователски инфраструктури (член 26)%%	
	<input type="checkbox"/>	Инвестиционна помощ за инфраструктури за изпитване и експериментиране (член 26а)%%	
<input type="checkbox"/>	Помощ за иновационни клъстери (член 27)%%		

⁽³⁾ Съгласно член 11, параграф 1 докладването за помощта, предоставена по член 20а, не е задължително. Следователно докладването за такава помощ е само факултативно.

	<input type="checkbox"/> Помощ за иновации в полза на МСП (член 28)%%
	<input type="checkbox"/> Помощ за иновации на процеси и организации (член 29)%%
	<input type="checkbox"/> Помощ за научноизследователска и развойна дейност в секторите на рибарството и аквакултурите (член 30)%%
	<input type="checkbox"/> Помощ за обучение (член 31)%%
Помощ за работещи в неравностойно положение и работещи с увреждания (членове 32—35)	<input type="checkbox"/> Помощи за наемане на работещи в неравностойно положение под формата на субсидии за заплати (член 32)%%
	<input type="checkbox"/> Помощ за наемане на работещи с увреждания под формата на субсидии за заплати (член 33)%%
	<input type="checkbox"/> Помощ за компенсиране на допълнителните разходи, свързани с наемането на работещи с увреждания (член 34)%%
	<input type="checkbox"/> Помощ за компенсиране на разходите за оказване на помощ на работещи в неравностойно положение (член 35)%%
Помощи за опазване на околната среда (членове 36—49)	<input type="checkbox"/> Инвестиционна помощ за опазване на околната среда, включително за декарбонизация (член 36)%%
	<input type="checkbox"/> Инвестиционна помощ за инфраструктури за зареждане с електроенергия или гориво (член 36а)%%
	<input type="checkbox"/> Инвестиционна помощ за придобиването на чисти превозни средства или превозни средства с нулеви емисии и за модернизирането на превозни средства (член 36б)%%
	<input type="checkbox"/> Инвестиционна помощ за мерки за енергийна ефективност, различни от тези в сгради (член 38)%%
	<input type="checkbox"/> Инвестиционна помощ за мерки за енергийна ефективност на сградите (член 38а)%%
	<input type="checkbox"/> Помощ за улесняване на сключването на договори за енергоспестяване с гарантиран резултат (член 38б) национална валута	N/A
	<input type="checkbox"/> Инвестиционна помощ за проекти за енергийна ефективност на сградите под формата на финансови инструменти (член 39) национална валута	N/A
	<input type="checkbox"/> Инвестиционна помощ за насърчаване на енергията от възобновяеми източници, от водород от възобновяеми източници и от високоефективно комбинирано производство на енергия (член 41)%%
	<input type="checkbox"/> Оперативна помощ за насърчаване на електроенергията от възобновяеми източници (член 42)%%
<input type="checkbox"/> Оперативна помощ за насърчаване на енергия от възобновяеми източници и от водород от възобновяеми източници в малки проекти и общности за възобновяема енергия (член 43)%%	

	<input type="checkbox"/> Помощ под формата на намаления на данъци по Директива 2003/96/ЕО (член 44)%	N/A
	<input type="checkbox"/> Помощ под формата на намаления на екологични данъци или парафискални такси (член 44а)%	N/A
	<input type="checkbox"/> Инвестиционна помощ за отстраняване на щети върху околната среда, възстановяване на природни местообитания и екосистеми, опазване или възстановяване на биологичното разнообразие и прилагане на природосъобразни решения за адаптиране към изменението на климата и смекчаването му (член 45)%%
	<input type="checkbox"/> Инвестиционна помощ за енергийноэффективно районно отопление и/или охлаждане (член 46)%%
	<input type="checkbox"/> Инвестиционна помощ за ефективност на ресурсите и за подпомагане на прехода към кръгова икономика (член 47)%%
	<input type="checkbox"/> Инвестиционна помощ за енергийна инфраструктура (член 48)%%
	<input type="checkbox"/> Помощ за проучвания и консултантски услуги относно опазването на околната среда и енергийните въпроси (член 49)%%
<input type="checkbox"/> Схеми за помощ за отстраняване на щети, причинени от някои природни бедствия (член 50)	Максимален интензитет на помощта%%
	Вид природно бедствие	<input type="checkbox"/> земетресение <input type="checkbox"/> лавина <input type="checkbox"/> свлачище <input type="checkbox"/> наводнение <input type="checkbox"/> торнадо <input type="checkbox"/> ураган <input type="checkbox"/> вулканично изригване <input type="checkbox"/> горски пожар	
	Дата на възникване на природното бедствие	от дд/мм/гггг до дд/мм/гггг	
<input type="checkbox"/> Социална помощ за транспорт за живеещите в отдалечени региони (член 51)	 национална валута%
<input type="checkbox"/> Помощ за фиксирани широколентови мрежи (член 52)	 национална валута%
<input type="checkbox"/> Помощ за 4G и 5G мобилни мрежи (член 52а)	 национална валута%
<input type="checkbox"/> Помощ за проекти от общ интерес в областта на трансевропейската инфраструктура за цифрова свързаност (член 52б)	%%
<input type="checkbox"/> Ваучери за свързаност (член 52в)	 национална валута%
<input type="checkbox"/> Помощ за мрежи за пренос на данни (член 52г)	%%
<input type="checkbox"/> Помощ за култура и опазване на културното наследство (член 53)	%%
<input type="checkbox"/> Схеми за помощ за аудио-визуални произведения (член 54)	%%
<input type="checkbox"/> Помощ за спортни инфраструктури и мултифункционални инфраструктури за отдих (член 55)	%%
<input type="checkbox"/> Инвестиционна помощ за местни инфраструктури (член 56)	%%
<input type="checkbox"/> Помощ за регионални летища (член 56а)	%%

<input type="checkbox"/>	Помощ за регионални летища (член 56б)%%	
<input type="checkbox"/>	Помощ за вътрешни пристанища (член 56в)%%	
Помощ, включена във финансови продукти, които се подкрепят от фонд InvestEU (членове 56г—56е)	Член 56д	<input type="checkbox"/> Помощ за проекти от общ интерес в областта на трансевропейската инфраструктура за цифрова свързаност, които се финансират съгласно Регламент (ЕС) 2021/1153 или са получили знак за качество „Печат за високи постижения“ съгласно посочения регламент (член 56д, параграф 2) национална валута%
		<input type="checkbox"/> Помощ за разгръщане на фиксирана широколентова мрежа и помощ за разгръщане на мобилни мрежи 4G и 5G за свързване на определени допустими движещи сили на социално-икономическото развитие (член 56д, параграф 3) национална валута%
		<input type="checkbox"/> Помощ за производство на енергия и енергийна инфраструктура (член 56д, параграф 4) национална валута%
		<input type="checkbox"/> Помощ за социални, образователни, културни инфраструктури и инфраструктури на природното наследство и дейности (член 56д, параграф 5) национална валута%
		<input type="checkbox"/> Помощ за транспорт и транспортна инфраструктура (член 56д, параграф 6) национална валута%
		<input type="checkbox"/> Помощ за други инфраструктури (член 56д, параграф 7) национална валута%
		<input type="checkbox"/> Помощ за опазване на околната среда, включително за защита на климата (член 56д, параграф 8) национална валута%
		<input type="checkbox"/> Помощи за научни изследвания, развойна дейност, иновации и цифровизация (член 56д, параграф 9) национална валута%
		<input type="checkbox"/> Помощ под формата на финансиране с помощта на фонд InvestEU, предоставяна на МСП или малки дружества със средна пазарна капитализация (член 56д, параграф 10) национална валута%
	<input type="checkbox"/>	Помощ, включена в търговски финансови продукти с посредници, които се подкрепят от фонд InvestEU (член 56е) национална валута%“